

საქართველო

ფასი | ღარი

მსოფლიო

info@geworld.net

სინდის დასვა- თილაბი

ლეგან ვეფხვაძე:

**მე და გიორგი
თარგამაძე
ვანო მერაბიშვილის
აბენტაბი
არ ვართ!**

12

მიზა ნიხუას ჩაუჯდა

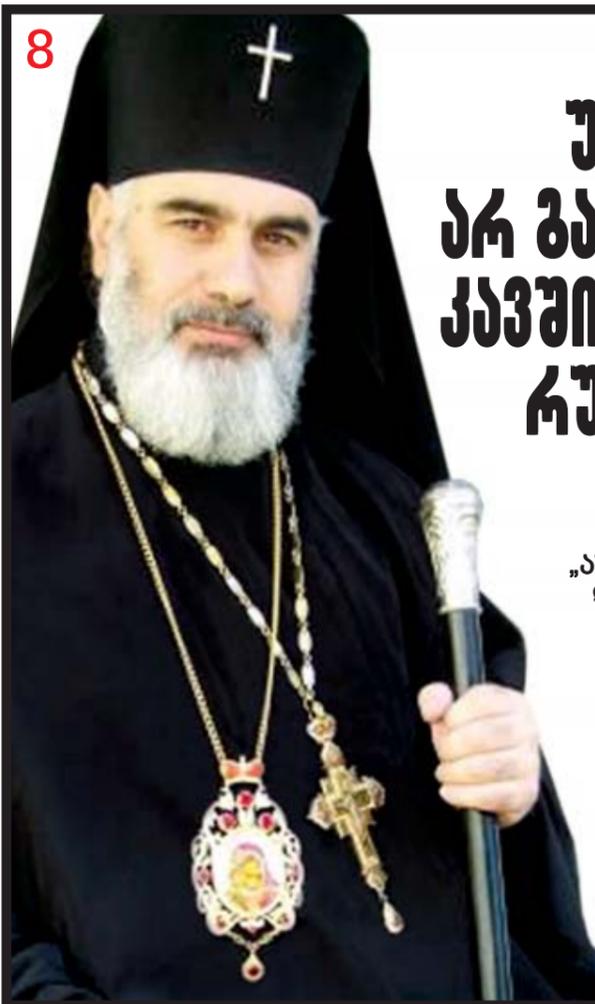
«უიზოვრენია კლავს!»

8

მეუფე სერაფიმე:

**უნეინდისის სურვილი,
არ განვიტოს ის მხირადი
ქავური, როელიც გვაქვს
რუსეთის ეკლესიასთან,
სწორი და ბრძნულია**

„აუცილებელია აფხაზებისა და ქართველების დაახლოება, რადგან მცდარი აზრია, რომ აი, ჩამოვა სვალ ვაშინგტონიდან ვილაც, გავწვევრიანდებით ნატოში და შემდეგ საქართველოც გაერთიანდება. ეს იმას უბავს, რასაც რეიგანის „დიდი მემოზარი“ შევარდნაძე აცხადებდა 1992 წელს, რომ სოსუშვი ჩიტიც ვერ შეფრინდებაო, მთელი მსოფლიო გვერდით დაგვიდგება და უანგინანი რუსეთი დაიშლებაო. ამ სიტყვების მთქმელი დღეს თავის სიბერეს ტკილილად ატარებს კრწანისში, დედაჩემი კი ჩემგან უკვე შორს, აფხაზეთში ცხოვრობს“

3

ნანა დევდარიანი:

**სამშობლო
თუ ჯამაგირი**

რა საერთო გვაქვს ჩვენ და მათ? სამშობლო თუ ჯამაგირი? არც ერთი და არც მეორე. ჩვენ სამშობლო გვაქვს, მათ — ჯამაგირი.

4 რატომ უტევს სააკაშვილის რეჟიმი თავისუფალ პრესას?

**ტელეკომპანია «იმედი»
ქართული სასამართლოს
უპრეცედენტო დროის
რეიტინგი რომ
წარმოგვიდგინა, არველაძის
კვლევითა ინსტიტუტმა
გამოიკვლია; საქართველოში
რომ კორუფცია აღარ არის, ელიტურიც კი,
ესეც არველაძის კვლევით კანტორაში დაადგინეს**

7

ნესტან კირთაძე:

**ვნუსვარ,
რომ
ნათელა-
შვილმა
ყველაფერი
გააკეთა**

14

**საკუთარი თავის
მარბინაღიზაზიისთვის**

ვინ არიან ისინი, ვინი ხელითაც სანდრო გირგვლიანი, ზუტა როზაძე, გიორგი გამცემლიძე და სხვა არაერთი ახალგაზრდა დაიღუპა? მათაც ჯანსაღი მიაძვთ საკუთარ ოჯახში, მაგრამ რაზე ელაპარაკებიან თავიანთ კარგად ნაკვივ შვილებს? და რას ფიქრობენ მათზე შვილები? ცოლს, ვინაც იცის, რომ მისმა ძმარმა მოხუცების ცემისთვის მიიღო პრემია და ახალი მაცნობის საყიდლად მიიღო, არაფერი ანუხებებს?

**ნანა როზაძის
საპუბლიკო მკვლელობა**

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სამშობლო თუ ჯანსაღი

**მე პატარა ქართველი ვარ,
კავკასიის მთების შვილი
და განცხრომით სხვაგან ყოფნას
მირჩევნია აქ სიკვდილი.**
დუტუ მებრელი, „პატარა ქართველი“

როგორც ამბობენ, გიგა ბოკერიას შვილს, როცა დუტუ მებრელის „პატარა ქართველს“ სწავლობდა, მამისთვის უკითხავს: **განცხრომით ცხოვრება სამშობლოში არ შეიძლება? თუმცა ეს ამბავი იმდროინდელია, „ხალხი რომ ბნელი იყო“, ანუ რევოლუციამდე. ქალაქური ფოლკლორი არაფერს ამბობს იმაზე, თუ რა უპასუხა მამამ შვილს, მაგრამ თვითონ ბოკერიამ და, ზოგადად, სააკაშვილის გუნდმა მოახერხა განცხრომით ცხოვრება სამშობლოში, სადაც მათ გარდა ყველას უჭირს. სრულიად უადგილოა აქ სიტყვა „სამშობლოს“ ხსენება, რადგან ამ გუნდისთვის იგი, უბრალოდ, უსარგებლო ლექსიკის ნიმუშია. ამ „მოდერნიზებულ“ ფსევდოელიტას არც დუტუ მებრელის ფსევდონიმი მოენონება, რადგან იგი კუთხურობაზე მიანიშნებს, მავანმა კი შეიძლება ქსენოფობიაც გაიხსენოს.**

მოხუცების ცემისთვის მიიღო პრემია და ახალი მაცნობის საყიდლად მიიღო, არაფერი ანუხებებს?

1991 წლის 31 დეკემბერს, როცა თბილისის ცენტრში გაგანია ომი იყო, საბურთალოს საბარგულაბდო მანქანასთან ცოლი ქმარს ეჩხუბებოდა, ეს ბალნიანი გოჭი რამ გაყიდი-ნაო. მათთვის არჩევანი — „სამშობლო თუ ჯანსაღი“ დიდი ხნის გაკეთებული იყო. მერე ჯანსაღი და დანახოგებიც ერთბაშად გაქრა. სამაგიეროდ, განდნენ ბანკირები და ბიზნესმენები. ამას კაპიტალიზმის ენაზე დანყებითი კაპიტალის წარმოქმნას უწოდებენ. ისინი, ვინც ყველა დანარჩენის დანახოგი საკუთარ დანახოგით კაპიტალად აქცია, ერთბაშად თავად იქცნენ ჯანსაღის მიმცემებად. დანარჩენებს არჩევანი „სამშობლო თუ ჯანსაღი“ აღარ ჰქონდათ, რადგან ჯანსაღი აღარ არსებობდა. ხოლო როცა ჯანსაღი აღარ არის, აღარც მოჯანსაღიერ ხარ. გაქვს თავისუფლება, თქვა, რაც გსურს, იფიქრო, როგორც გეფიქრებ, მოიქცე, როგორც მიიჩნევ საჭიროდ.

მახსენდება, როგორ მითხრა ბებიამ: „ბრენევი მოკვდა, მაგრამ შენ ნურსად იტყვი! უკვე რადიოში გამოაცხადეს ეს ამბავი, მაგრამ მამაც ნუ იტყვი. მას წარსული გამოცდილება კარნახობდა ამას. ჩემს თაობას ეს პრობლემა აღარ ჰქონდა. გვეგონა, ჩვენი პრობლემა მხოლოდ თავისუფლება და დამოუკიდებლობა იყო. ოცი წელი დასჭირდა იმას, რომ მიეზვადარიყავით, — ჩვენი სწრაფვა თავისუფლებისკენ სხვათა გეოპოლიტიკური მიზნების აღსრულების იარაღი ყოფილა.“

სამშობლო გითუბად გაცილო. ისინი, ვინც გუშინ საცალო მაჭრობაში იყვნენ ჩართულნი, ერთბაშად სოციალიზმად იქცნენ. მათ სწამთ, რომ როგორც სტალინი, რაბი მათი (გიუპია) ფულიდან იღებს ხელფასს, მათზე ცუდი აზრები არ უნდა გაიფიქროს თავში. ის მკაცრი გაფრთხილება იყო იმის თაობაზე, რომ, ვინაც ჯანსაღი ამბავი აქვს, ისა უნდა ფიქრობდეს, ისა ლაპარაკობდეს და ისა იმცინოდეს, რომორც უპრადანა.

26 მაისს, აქციის მონაწილე-თა სამაგალითოდ დარბევისა და დასჯის შემდეგ, პოლიციის სამმართველოში ექიმები ხმისამოუღებლად ამუშავებდნენ ჭრილობებს, როცა ზონდერები მათი პაციენტების ცემას იქვე განაგრძობდნენ. რა საერთო აქვთ მათ 9 აპრილის-დროინდელ მილიციასა და ექიმებთან? რა საერთო გვაქვს ჩვენ და მათ? სამშობლო თუ ჯანსაღი? არც ერთი და არც მეორე.

ჩვენი სამშობლო გვაქვს, მათ — ჯანსაღი. ნუთუ არ შეიძლება, ამ ქვეყანაში ერთდროულად სამშობლოც გქონდეს და ჯანსაღიც?

და მაინც, შეიძლება თუ არა განცხრომით ცხოვრება საქართველოში? შეიძლება, თუ სინდისი დაძინებული ან მოკლული გყავს. თუმცა სიტყვა „სინდისი“ ნელ-ნელა ქრება, დანიშნულებას კარგავს. ჩვენ გვასწავლიან, რომ ადამიანისთვის მთავარია მატერიალური კეთილდღეობა, რომ თავგანწირვა სისულელეა, რომ სასაცილოა, როცა ცოლი დაპატიმრებულ ქმარს ეხვეწება, არ გატყდეთ!

ამ ფსიქიკის ადამიანებისთვის ცოტად დადინი ზღაპრის პერსონაჟია, რადგან რეალური ადამიანი ასე არ შეიძლება მოიქცეს; ძეითვეან წამებალი, მათი წარმოდგენით, „ლუჩარია“, ანუ წამებალი, წარუშტაბელი, რეალური გიჟი — კრემლის აბანდო; ილია ჭავჭავაძე — შურნალ „ტაბულას“ აღმომჩინა. მათ ზუსტად იციან, რომ მათ და მათ შვილებს ეპოქისთვის ამ ძეითვეან ყველა სიკეთე, ხოლო ვინც ვერ მოიძარა, ვერ წაარბო, ვერ დაჩაბრა, არც არაფერს იმასა-ხურავს.

რაკი მმართველ რეჟიმთან დაკავშირებით ყველაფერი ნათელია (ზოგმა ეს იმთავითვე იცოდა, სხვები კი ახლახან მიხვდნენ), იმ ადამიანებზე ვიმსჯელოთ, რომლებიც რეჟიმს ემსახურებიან. ისინი აუცილებლად ლიბერალები არ არიან, შესაძლოა, არც მიმას ფანები იყვნენ; იქნებ ძალიანაც არ მოსწონთ ის, რაც ხდება, მაგრამ ეგულებიან და ემსახურებიან რეჟიმს. ფრანგები მეორე მსოფლიო ომის დროს ამგვარ ადამიანებს კოლაბორაციონისტებს უწოდებდნენ. ფაშისტურ რეჟიმთან თანამშრომლობას კი ყველაზე მეტყუანად-

ბელ დანაშაულად მიიჩნევენ.

ჯანსაღი ყველას უნდა, განსხვავება მხოლოდ ისაა, რას იკადრებ ჯანსაღი მისაღებად. კოლაბორაციონიზმი სხვა არაფერია, თუ არა განცხრომის რეაქტული, ნებაყოფლობითი თანამშრომლობა მტართან, მისი ინტერესებისთვის და სამშობლოს საზიანოდ. ოჰ, ისევ ეს მოქველავალი სიტყვა!

სამართლიანობისთვის უნდა ითქვას, რომ არჩევანი — სამშობლო თუ ჯანსაღი ნამდვილად არ არის სააკაშვილის გამოგონება. ასე იყო ბოლშევიკების დროსაც: ან მათთან იყავი, ან — მათი მტრის ბანაკში. მტერს კი სარჩოს არ აწვდიან, ხვრეტენ. **დღეს სწრაფი დახვრეტა ნაღვი მოჰყვრის. ნებისმიერ ადამიანს ჩანს ცხელი სისხლის დასხვრეტის დრო: უჭიმლად, უნაფლოდ, სიცხით. ჯანსაღი მხოლოდ მას ეპოქისთვის, ვინც რაჟიმის დანახვებს ასრულებს. ისინი ზინსება-მოცხრომის ან სხვახეობის დასაფარველი დასაფარვენი სარკინო სიკვდილია და უმრცხალოდ სცემენ. სხვახეობის ივანეშვილის შინძის ბარშემო ღოჯას აბანდო, რომ შინძის ვერაზე შეაღწიოს. მისამდე მივხდებით სიტყვის თუ ძინების სხვისთ-**

ვის „ახვის“ ახალ-ახალ ტემპლოშიც მშენიან.

ორივე დღის წინ ამ პრობლემამ თვით „ნოშრევიანი — ქალაქის სიამაყე“, ანუ თბილისის მერი შეანუხა. თუმცა, ჯერ წინასიტორია: 11 ნოემბერს გიგა უგულავა ვინმე ზაზა ხუხუას ოჯახში ენვია მერიის პროექტის „დაგეგმე ბიუჯეტი მერიასთან ერთად“ ფარგლებში. მასთან ერთად განიხილა ბიუჯეტის პრიორიტეტები და თან, დღემდე ცნობილი იყო, რომ უგულავა იქით აწვდიდა ინფორმაციას „რუსთავე 2“-ს). რამდენიმე დღეში კი ამ ვიზიტის გამო მლესავი ხუხუა სამსახურიდან გაათავისუფლეს. ამის შემდეგ მერიამ ფარისევლობის უბადალო ნიმუში შემოგვთავაზა:

„თბილისის მერი ნუხილს გამოთქვამს, რომ ზაზა ხუხუას სამსახურიდან გაათავისუფლება ამ ოჯახში მის ვიზიტს მოჰყვავს. გიგი უგულავა ესაუბრა დაზარალებულს, გაამხნევა, მხარდაჭერა და მორალური თანადგომა აღუთქვა მას. მიგვაჩინა, რომ ადამიანის სამსახურიდან გაათავისუფლების ამგვარი ფორმა სცოდნება ადამიანურ სტანდარტ-

ებს, რაც ძალიან დასანანია. ჩვენი აზრით, სამსახურში აყვანა და გაათავისუფლება პოლიტიკური ნიშნით არ უნდა ხდებოდეს. ჩვენთვის ნებისმიერი სამუშაო ადგილი ძვირფასია და დაუშვებლად მიგვაჩინა, რომ ადამიანს, რომელსაც ოჯახი და შვილები ჰყავს, ამგვარად მოექცნენ.“

პოლიტიკური ნიშნით არათუ სამსახურიდან გაათავისუფლებას, ადამიანების დაპატიმრებასაც არად დაგვიდევს ხელისუფლება, რომლის მალაჩინოსანი ნიანგის ცრემლებს ღვრის მღესე ხუხუას „პოლიტიკური ნიშნით“ სამსახურიდან დათხოვნაზე! აბა, იმაზე ხომ არ იტირებს, რომ ივანიშვილის მრჩეველი — ირაკლი ლარიაშვილის მამას ნითელწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობაში განცხადება დაანერინეს და სამსახურიდან გაუშვეს, ხოლო სიმამრს, კახეთის პოლიციის ყოფილ უფროსს — თამაზ თამაზაშვილს მანქანაში იარაღი „უპოვეს“ და დააპატიმრეს! ან იმაზე ხომ არ დაითხრის თვალეხს, რომ ახმეტის საკრებულოს წევრ ზაქარია ქინქლაძეს ივანიშვილის მხარდაჭერის გამო შვილი სოციალური მომსახურების სააკენტოდან მეორე დღესვე გამოუგდეს, ხოლო თავად მას ნაქირავები ფართი დააცლევინეს და ახლა „გადაუხდელ“ იჯარას სთხოვენ?

სუსუა, უკვირთი თვალი, სამსახური არ გამოცხადებულა. დათხოვნი არაა და დაუშვებლად მიგვაჩინა, რომ ადამიანს, რომელსაც ოჯახი და შვილები ჰყავს, ამგვარად მოექცნენ.“

კოლაბორაციონისტები არიან ის ტელელიპუციებიც, რომლებიც სატელევიზიო ეთერში ხელისუფლების დავალებებს ასრულებენ და ნებისმიერ სიცრუესა თუ პროვოკაციას ანერენ ხელს. განსაკუთრებით თავგამოდებულებს იმხელა ხელფასები აქვთ, რომ ამას ჯანსაღის ველარ დარბევს, თუმცა ამ საქმეში ფულის ამღებნი სწორედ ხელისუფლების მოჯანსაღიერები არიან და არა ჟურნალისტები.

ვინ არიან ისინი, ვინი ხელითაც სანდრო გირგვლიანი, ზუტა როზაძე, გიორგი გამცემლიძე და სხვა არაერთი ახალგაზრდა დაიღუპა? მათაც ჯანსაღი მიაძვთ საკუთარ ოჯახში, მაგრამ რაზე ელაპარაკებიან თავიანთ კარგად ნაკვივ შვილებს? და რას ფიქრობენ მათზე შვილები? ცოლს, ვინაც იცის, რომ მისმა ძმარმა მოხუცების ცემისთვის მიიღო პრემია და ახალი მაცნობის საყიდლად მიიღო, არაფერი ანუხებებს?

ჯანსაღი ყველას უნდა, განსხვავება მხოლოდ ისაა, რას იკადრებ ჯანსაღი მისაღებად. კოლაბორაციონიზმი სხვა არაფერია, თუ არა განცხრომის რეაქტული, ნებაყოფლობითი თანამშრომლობა მტართან, მისი ინტერესებისთვის და სამშობლოს საზიანოდ. ოჰ, ისევ ეს მოქველავალი სიტყვა!

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

XXI საუკუნეში საზოგადოების სრულ საინფორმაციო ვაკუუმში მოქცევა, ცხადია, შეუძლებელია; მსგავსი მიზნების მიღწევას ის რეჟიმებიც კი ვერ ახერხებენ, რომლებიც უცხოელი პარტნიორების შეფასებაზე გაცილებით ნაკლებად არიან დამოკიდებული, ვიდრე სააკაშვილი და მისი ჯგუფი. მართლაც რომ ვთქვათ, დღეს ხელისუფლებას არ აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ საპარტიოლოში ყველა დამოუკიდებელი გამოცემა დახუროს, ინტარნეტი გათიშოს და მოქალაქეებს ერთმანეთთან პოლიტიკაზე საუბარი აუკრძალოს.

რატომ უბევს სააკაშვილის რეჟიმი თავისუფალ პრესას?

საკაშვილის ხელისუფლება დამოუკიდებელ მედიას კიდევ ერთხელ დაუპირისპირდა. ამჯერად შეტევა ერთობ შენიღბულ ხასიათს ატარებს და, სერ ბენიდ ლიდელ ჰარტის ტერმინოლოგიას თუ მოვიშველიებთ, არაპირდაპირი მოქმედების გარკვეული ნიშნები ახასიათებს. მართალია, რეჟიმს არ გამოუგზავნია თავისი ორანგუტანგები რედაქციების დასარბევად და არც რომელიმე გაზეთი დაუხურავს, მაგრამ ვითარება ფრიალსა და საზოგადოებას სერიოზულ საფრთხეს უქმნის.

შემოვლითი მანერა

ხელისუფლება პრესის გავრცელების არსებულ სისტემას ანადგურებს. მას შემდეგ, რაც თბილისის ქუჩებიდან „პლანეტა-ფორტის“ და „მაცნეს“ ჯიხურები გაქრება (მათი ალბის პროცესი ახლაც გრძელდება), მათ ადგილს მერიის მიერ გამოცხადებულ აუქციონში გამარჯვებული ფირმების ჯიხურები დაიკავენ. ვინმეს შეიძლება მოეჩვენოს, რომ ამით არაფერი შეიცვლება და ამ ახალი ჯიხურების მექანიზმები ისევე გაყიდვითაა დატვირთული, როგორც ამაღლი „მაცნე“ და „პლანეტა ფორტი“ აკეთებდნენ, მაგრამ ეს, ძალიან დიდი ალბათობით, არ მოხდება და ამას რამდენიმე მიზეზი განაპირობებს.

ჯერ ერთი, გაზეთების რეალიზაცია იმდენად მომგებიანია არ არის, როგორც (მაგალითად) სიგარეტით, გამაგრებელი სასმელებით და ა.შ. ვაჭრობა. ახალი ჯიხურების მექანიზმებს არაფერია ავალდებულებით, მაინც და მაინც გაზეთები გაყიდონ, მათ სრული უფლება აქვთ, ეს არ გააკეთონ; ასეთ სიტუაციაში ბიზნესმენს, ფორმალური თვალსაზრისით, ვერ შეეძლება, თუმცა შეეძლება ისიც ვივარაუდოთ, რომ ამ ახალ ჯიხურებში, სანაყის ეტაპზე მაინც (იმისთვის, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებული ვნებათაღელ-

ვსა და ჩაცხრეს), დამოუკიდებელ გამოცემებს გაყიდვით, ოღონდ ხელისუფლებასთან დაახლოებული ბიზნესმენები (მერიის აუქციონში გამარჯვების არც ფინანსური, არც ფაქტობრივი შესაძლებლობა სხვა პირებს პრაქტიკულად არ აქვთ) ამას, სავარაუდოდ, შემდეგნაირად გააკეთებენ: გაყიდიან მხოლოდ რამდენიმე ეგზემპლარს, შემდეგ კი იტყვიან, რომ ტირაჟის ძირითად ნაწილს მყიდველი არ გამოუჩნდა. ყველას ვერ შეამონებ, თავზე ვერ დაადგები და, მსგავსი მანიპულაციების დროს ტყუილში რომც გამოიჭირო, ეს, სავარაუდოდ, დასრულდება მხოლოდ და მხოლოდ სკანდალით, რომლის შემდეგ ჯიხურის მფლობელი ამა თუ იმ გაზეთის რეალიზებაზე უარს იტყვის ან სხვა საბაბს მოძებნის იმისთვის, რომ პრესა აღარ გაყიდოს. საბოლოო ჯამში, დამოუკიდებელ ჟურნალ-გაზეთებს სერიოზული ფინანსური ზარალი მიადგება. ამ გზით ხელისუფლებას, როგორც ჩანს, გეგმავს, მიიყვანოს ისინი ინტარნეტის ნაგებობაზე, როდესაც იქნება უკონტროლო და დაიწყება მათი მონაწილეობა ინტარნეტის განვითარებაში და კიდევ რაღაც მნიშვნელოვანი ნაბიჯები. ამ გზით, თუმცა, იქნება, რაღაც მნიშვნელოვანი ნაბიჯები.

ახალი ჯიხურების მექანიზმებს არაფერია ავალდებულებით, მაინც და მაინც გაზეთები გაყიდონ, მათ სრული უფლება აქვთ, ეს არ გააკეთონ

ბამ დახურვისადმი“ რაღაც ეტაპზე შეიძლება ხელისუფლებისთვის სასურველი შედეგი გამოიღოს. ვერც ქარხანა და ვერც ზაფხული ვერ გააბარებენ, მაგრამ მთლიანად დახურვას, თუ მათ-მთავრად, უნდა შეეძლოს, თუ მათ-მთავრად, უნდა შეეძლოს, თუ მათ-მთავრად, უნდა შეეძლოს.

ალური საფრთხე (ძალიან მნიშვნელოვანია ეს სხვაობა დავაფიქსირებო). ფაქტი კი არ იარსებებს მანამ, სანამ პრესის გავრცელების ძველი სისტემა მთლიანად არ განადგურდება. ხელისუფლება უცხოელი დიპლომატიის წინაშე მდგომარეობის დასაცავად, რომელიც არაფერია ავალდებულებით, მაინც და მაინც გაზეთები გაყიდონ, მათ სრული უფლება აქვთ, ეს არ გააკეთონ; ასეთ სიტუაციაში ბიზნესმენს, ფორმალური თვალსაზრისით, ვერ შეეძლება, თუმცა შეეძლება ისიც ვივარაუდოთ, რომ ამ ახალ ჯიხურებში, სანაყის ეტაპზე მაინც (იმისთვის, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებული ვნებათაღელ-

დიდი პრობლემის ფრაგმენტაციას პატარ-პატარა საკითხებად, რაც საზოგადოებას ნაკლებად დააინტერესებს და ხელისუფლებას შესაძლებლობა მიეცემა შედარებით მშვიდად ამოსუნთქოს. მისი ტაქტიკური გეგმა, სავარაუდოდ, დაახლოებით ასე გამოიყურება; ხოლო მისი რეალიზება თავისუფალ პრესას ყოფნა-არყოფნის ზღვარზე დააყენებს.

XXI საუკუნეში საზოგადოების სრულ საინფორმაციო ვაკუუმში მოქცევა, ცხადია, შეუძლებელია; მსგავსი მიზნების მიღწევას ის რეჟიმებიც კი ვერ ახერხებენ, რომლებიც უცხოელი პარტნიორების შეფასებაზე გაცილებით ნაკლებად არიან დამოკიდებული, ვიდრე სააკაშვილი და მისი ჯგუფი. მართლაც რომ ვთქვათ, დღეს ხელისუფლებას არ აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ საპარტიოლოში ყველა დამოუკიდებელი გამოცემა დახუროს, ინტარნეტი გათიშოს და მოქალაქეებს ერთმანეთთან პოლიტიკაზე საუბარი აუკრძალოს.

საკაშვილის ხელისუფლება დღეს, სავარაუდოდ, არ ფიქრობს იმაზე, რომ სტრატეგიულ პერსპექტივაში შეტევა მედიას მისთვის ნეგატიური შედეგით დაგვიტოვებს. მას, როგორც ჩანს, უბრალოდ, ეშინია და ყოველივე განსხვავებული, მისგან დამოუკიდებლისა და მისთვის ამოუცნობის მიღმა სასიკვდილო საფრთხე ელანდება. ჩვეულებრივი ლოგიკის ფარგლებში შეუძლებელია იმის ახსნა, თუ რატომ გადაწყვიტა რეჟიმმა მაინც და მაინც დადეს საკუთარ თავს დამატებითი პრობლემები შეუქმნას, თავისუფალ პრესას დაარტყას და საზოგადოება, ისევე როგორც უცხოელი პარტნიორები, კიდევ უფრო გააღიზიანოს; ამისთვის საჭიროა, მის უცნაურ „შიშის ლოგიკას“ ჩავწვდეთ.

ბრეივიკმა ტერორის შედეგად პოლიციის რესურსებზე დატვირთვა დაიწყო

ანდერს ბრეივიკმა ბრეივიკმა კუნძულ უტოიაზე მონაწილე ტერორისტული აქტის შემდეგ, რის შედეგადაც 91 ადამიანი დაიღუპა, მათ შორის ქართველი გოგონა, გვანცა ლიპარტელიანი, პოლიციაში ორჯერ დაჩეკდა. ამ ინფორმაციას ადგილობრივი მედია პოლიციაში არსებულ წყაროზე დაყრდნობით ავრცელებს.

„გამარჯობა, მე მქვია კომანდორი ანდერს ბრეივიკი. მე ანტიკომუნისტური მოძრაობა „წინააღმდეგობიდან“ ვარ, ამჟამად უტოიაზე ვიმყოფები, მინდა, რომ პოლიციას ჩაგბარდე“, — განაცხადა ბრეივიკმა პოლიციის ცხელ ხაზზე ოპერატორთან საუბრისას. პოლიციაში არსებული წყაროს ცნობით, ბრეივიკი სრულიად აუღელვებლად ლაპარაკობდა. პირველი ზარიდან ნახევარი საათის გასვლის შემდეგ ტერორისტმა პოლიციის ცხელ ხაზზე ისევ დაჩეკდა და განაცხადა, რომ მან თავისი ოპერაცია „ტამპლიერების სახელით“ უკვე შეასრულა და ჩაბარებისთვის მზადაა. ნორვეგიული პრესის ცნობით, ჯამში ბრეივიკი პოლიციასთან დაკავშირებას დაახლოებით 10-ჯერ მაინც ცდილობდა, თუმცა ოპერატორთან საუბარი მხოლოდ ორჯერ მოახერხა.

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ორანგუტანგს ორანგუტანგნი უნდა ეწოდოს, რათა, როგორც მინიშნუი, გამოფიქვინდეს და, როგორც მაქსიმუმი, ეპოლუციის გზაზე მორიგი ნაბიჯის გადადგმა სცადოს. ორანგუტანგის თავზე სახარების კითხვაში აზრს ნამდვილად ვერ ვხედავ, თუმცა პათის ვცემ კოლგებანის მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ ამ ხელისუფლებას ჯერ კიდევ შეიძლება რამე შეაგნებინო და ამისთვის აუცილებელია მასთან რბილი, თერაპიული საუბრები ანარმოდ, შეახსენო, თუ რას ურჩევან დასავლელი მეგობრები და რაზე მინიშნებან დემოკრატიის ნათელი იდეალები. შეგნებთ, ცხადია, ვერაფერს შეიგნებ, მაგრამ შეიძლება შეეხიდე, რომ კია სემი, იმის ნაცვლად რომ ახალი განანი მისცან, თითს დაუქმენს ან სულაც ჯოხს ჩაარტყას.

სმის ამომღები რომ არაზინ დარჩეს

ფართოდ გავრცელებული ვერსიის თანახმად, სააკაშვილი ცდილობს, ახალ კონკურენტს, ბიძინა ივანიშვილს საზოგადოებასთან კომუნიკაციის შესაძლებლობა მაქსიმალურად შეუზღუდოს. მაგრამ ივანიშვილს საკმარისი რესურსი აქვს იმისთვის, რომ გამოსცეს და მოსახლეობას უფასოდ დაურიგოს მრავალფეროვანი ბექტური პროდუქცია და, ამასთანავე, მას არა სწორხაზოვანი სააკაშვილი ფურცლების, არამედ მეტ-ნაკლებად დაბალანსებული გამოცემების სახე მისცეს.

ამასთანავე, არსებობს ინტერნეტ-სივრცე, არსებობს წინასწარჩვენი პერიოდში ასეთი ისე ხელმისაწვდომი საერთო დრო, ამომრჩეველთან კომუნიკაციის სხვა საშუალებები. ასე რომ, ივანიშვილი მოსახლეობამდე სათქმელის მიტანას ნებისმიერ შემთხვევაში შეძლებს. დამოუკიდებელი პრესის, როგორც მისი ან მისი მომხრეების სიტყვების რეტრანსლაციის როლი კრიტიკულად მნიშვნელოვანი არ არის და ეს ხელისუფლებას, სავარაუდოდ, ესმის. იქნებ მას სხვა მოტივები ამოძრავებს?

გაუკვეთილი დანიშნულების რაზმების მოგზავნა სომ არ არის შენიღბული გულშეკრება თაიისუფალი პრესის წინააღმდეგ, დაუსრულებელი სრულიად ალოგიკური საუბარი იმის თაობაზე, რომ ივანიშვილი და მისი მოკავშირეები კიბეზის დაკვეთას ასრულებენ და ა.შ., ნიშანი იმისა, რომ სააკაშვილის ჯგუფი, საპარტიოანი არჩევნების ჩატარების ნახვლად, სასაქონლო გადატარების მოწყობას და ხელისუფლების უზურპაციას გეგმავს?

ბა დაუშვას, ლათინური ამერიკისა და აფრიკის უახლესი ისტორია ამ თეზისს ნამდვილად ადასტურებს. მაგრამ იმისთვის, რომ არ შეიქმნას სიტუაცია, როდესაც ხელისუფლება, ერთის მხრივ, წარმოსახვითი „სახელმწიფო გადატარების მცდელობის აღკვეთის“ საბაბით ოპოზიციას გაუსწორდება და, ამავე დროს, დამოუკიდებელ ჟურნალ-გაზეთებს დახურავს (ანუ მოიქცევა როგორც ბარბაროსების აღვირახსნილი ურდო), თავისუფალი მედიის „მიხრჩობა“ დროის ხაზზე, ოდნავ მარცხნივ, პროცესის დასაწყისისკენ არის გადაწეული და შეძლებისდაგვარად შეფუთულია („მცირე ბიზნესის ხელშეწყობა“, „ლამაზი ჯიხურები“ და ა.შ.). გამორიცხული არაა, რომ დამოუკიდებელი პრესის მოკვდინება, ერთგვარი წინმსწრები აქციიაა, რაც დღეს იმიტომ ხორციელდება, რომ მომდევნო (დაგეგმილ) რეპრესიებს დროში არ დაემთხვეს.

თავისუფალი პრესის განადგურება, ოპოზიციასთან ანგარისწროების ანგარაღობად, დღევანდელ მსოფლიოში უკვე ნაშინაა. მაგრამ იმისთვის, რომ არ შეიქმნას სიტუაცია, როდესაც ხელისუფლება, ერთის მხრივ, წარმოსახვითი „სახელმწიფო გადატარების მცდელობის აღკვეთის“ საბაბით ოპოზიციას გაუსწორდება და, ამავე დროს, დამოუკიდებელ ჟურნალ-გაზეთებს დახურავს (ანუ მოიქცევა როგორც ბარბაროსების აღვირახსნილი ურდო), თავისუფალი მედიის „მიხრჩობა“ დროის ხაზზე, ოდნავ მარცხნივ, პროცესის დასაწყისისკენ არის გადაწეული და შეძლებისდაგვარად შეფუთულია („მცირე ბიზნესის ხელშეწყობა“, „ლამაზი ჯიხურები“ და ა.შ.). გამორიცხული არაა, რომ დამოუკიდებელი პრესის მოკვდინება, ერთგვარი წინმსწრები აქციიაა, რაც დღეს იმიტომ ხორციელდება, რომ მომდევნო (დაგეგმილ) რეპრესიებს დროში არ დაემთხვეს.

დედ მსოფლიოში ყოველდღეობის წინააღმდეგ არის. შენსაქვს, ხელისუფლება ცდილობს, ეს ორი მოვლენა ერთმანეთს რამდენიმე თვის დასაშორებს და თანაც შეიძლება იმის ილუზია, რომ თავისუფალი პრესა, ფინანსური პრობლემების გამო, „თავისით“ გარდაიცვალა. გარკვეული რაკურსით, ოპერაცია პრესის წინააღმდეგ, ალბათ, შეგვიძლია განვიხილოთ როგორც ერთგვარი ინტოლოგია, როგორც ხელისუფლების შენარჩუნების არაპოლიტიკური, მიუღებელი მეთოდების გამოყენებით შეეცდება, თუმცა ხელშეწყობის ფაქტები ამ შემთხვევაშიც არ არსებობს და საუბარი მხოლოდ ვარაუდების დონეზე გვინდებს. დაახლოებით ასეთ სტილიში: სომ არ არის შენიღბული გულშეკრება თაიისუფალი პრესის წინააღმდეგ გაუკვეთილი დანიშნულების რაზმების მოგზავნა, დაუსრულებელი სრულიად ალოგიკური საუბარი იმის თაობაზე, რომ ივანიშვილი

როგორმე ჭკუაზე უნდა მოვიფხვანოთ

როგორ შეიძლება ესაუბროს ხელისუფლებას ასეთ ვითარებაში? ერთი მიდგომის ფარგლებში მიღებულია დიალოგის დაახლოებით ასეთ სტილიში წარმართვა: „ქვეყანაში ბევრი რამე კეთდება, ამის არ დანახვა შეუძლებელია, რისთვისაც მაღლობის მეტი არაფერი გვეთქმის, მაგრამ... (პრობლემის მოკლე აღწერა და გამოსავლის შეთავაზება)... რაც ქვეყანაში დემოკრატიული აღმშენებლობის პროცესს ნახავთ“. პირადად მე მეორე მიდგომას ვემხრობი, რომლის ფარგლებში, ორანგუტანგს ორანგუტანგნი უნდა ეწოდოს, რათა, როგორც მინიშნუი, გამოფიქვინდეს და, როგორც მაქსიმუმი, ეპოლუციის გზაზე მორიგი ნაბიჯის გადადგმა სცადოს.

გი ნაბიჯის გადადგმა სცადოს. ორანგუტანგის თავზე სახარების კითხვაში აზრს ნამდვილად ვერ ვხედავ, თუმცა პათის ვცემ კოლგებანის მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ ამ ხელისუფლებას ჯერ კიდევ შეიძლება რამე შეაგნებინო და ამისთვის აუცილებელია მასთან რბილი, თერაპიული საუბრები ანარმოდ, შეახსენო, თუ რას ურჩევან დასავლელი მეგობრები და რაზე მინიშნებან დემოკრატიის ნათელი იდეალები. შეგნებთ, ცხადია, ვერაფერს შეიგნებ, მაგრამ შეიძლება შეეხიდე, რომ კია სემი, იმის ნაცვლად რომ ახალი განანი მისცან, თითს დაუქმენს ან სულაც ჯოხს ჩაარტყას.

დღეს, ალბათ, აუცილებელია იმის გააზრება, რომ ხელისუფლებამ უკვე დაარღვია დაუნერული შეთანხმება, რომლის ერთგვარ გარანტიორებად ევროპული და ამერიკული პარტიორები გვევლინებოდნენ, და დამოუკიდებელ პრესას ეცა. როგორც ჩანს, მასში პანიკურმა შიშმა და თვითგადარჩენის ინსტინქტმა იმძლება დაიქვემდებარა, გონება დაუბნელა და უკვე აღარ იცის, რასა იქმს, სად მირბის და რას ამსხვრევს. რამდენად ეფექტური გამოდგება მშვიდი საუბრები ასეთ ვითარებაში? შესაძლოა, უფრო შედეგაინი ის იქნეს, თუ მედია და საზოგადოება პროტესტს მკვეთრი ფორმით დააფიქსირებენ. როდესაც ადამიანი (ან პრიმატი) თავს ველარ აკონტროლებს, შემოლაწუნება არა მხოლოდ აუცილებელი და გარდაუვალი, არამედ ჰუმანური მეთოდიც ხდება. თუ ხელისუფლება მედგარ წინააღმდეგობას ნაწყდება, ის, სავარაუდოდ, უკან დაიხევს, თუნდაც იმიტომ, რომ (პოლ ვერხოვენის გმირების თქმის არ იყოს) „მას ეშინია“.

დიმიტრი მონიაკა

გამორჩეული არაა, რომ დამოუკიდებელი პრესის მოკვდინება ერთგვარი წინმსწრები აქციაა, რაც დღეს იმიტომ ხორციელდება, რომ მომდევნო (დაგეგმილ) რეპრესიებს დროში არ დაემთხვეს

პუტინი პრეზიდენტობის ოფიციალური კანდიდატი

რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა ვლადიმერ პუტინმა მადლიერებით მიიღო თანაპარტიულების წინადადება, კენჭი იყაროს 2012 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებზე. რუსეთის მმართველმა პარტიამ „ედინაია როსია“ მოსკოვში ლუჟნიკებში გამართულ ყრილობაზე, რომელსაც 11 ათასი დელეგატი ესწრებოდა, 2012 წლის 4 მარტს დაგეგმილ საპრეზიდენტო არჩევნებზე ვლადიმერ პუტინის კანდიდატურას ერთხმად დაუჭირა მხარი. რუსეთის პრემიერმა თანაპარტიულებს წდობისთვის მადლობა გადაუხადა.

პუტინს სერიოზული კონკრეტები არ კვავს

ამ დროისთვის რუსეთის პოლიტიკური ძალებიდან მხოლოდ მმართველ პარტიას — „ედინაია როსია“ ჰყავს საკუთარი კანდიდატი — ქვეყნის პრემიერ-მინისტრი ვლადიმერ პუტინი. ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ ქვეყანაში არსებული ვითარებიდან გამომდინარე, ვერც ერთი სხვა კანდიდატი პუტინს სერიოზულ კონკურენტობას ვერ გაუწევს და ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტი კრემლში სავარაუდოდ შემდგომი ორი ვადით დაბრუნდება. სავარაუდოდ, საკუთარ კანდიდატურებს სავარაუდოდ კომუნისტების ლიდერი გენადი ზუგანოვი და ლიბერალურ დემოკრატიული პარტიის ლიდერი ვლადიმერ ჟირინოვსკიც წამოაყენებენ. ჯერ კიდევ უცნობია, თუ ვინ იქნება მემარჯვენე პარტიების კანდიდატი, თუმცა სავარაუდოდ კანდიდატად ბორის ნემცოვი მოიაზრება.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ახლა სომ მაინც ალაპარაკინ დაიჭარს მათ პარტიულ აქტივს და
დაზვიანებით მაინც ჩამოთვალონ საზოგადოება რეპრეზენტაციის
მიხედვით რეპრეზენტაციულ გზად. წინააღმდეგ შემთხვევაში
გაუბრებელია, როგორ შექმნა ოთხმა კაცმა ექვს ქალაქში არააღმართი
ჯგუფები! აქაც, როგორც ყოველთვის, ტრაგედიის და ტყუილების
ნიღბითაა გვიჩვენებს საქმე. რეპრეზენტაციულს სომ გულწრფელად
სჯერათ, რომ წერა-კითხვა და ანგარიში მხოლოდ მათ იცინავს!

სინდისდასჯვეთილები

ლათინურად *res publica* ხალხის საქმეს ნიშნავს. რთული წარმოსადგენია ხალხისა და მისი საქმისგან უფრო დაშორებული პარტიის მოძებნა, ვიდრე ჩვენებური რესპუბლიკელები არიან. როგორც არ უნდა გიკვირდეთ, ისინი ამტკიცებენ, რომ საქართველოს უძველეს პარტიას წარმოადგენენ. არადა, მისი დაფუძნების თარიღი სულაც არ არის უძველესი — 1978 წლის 21 მაისი. მერე რა, რომ, მაგალითად, ეროვნულ-დემოკრატიული პარტია მეოცე საუკუნის დასაწყისიდან არსებობს. რესპუბლიკელები მიუთითებენ, რომ საბჭოთა წლებში იგი არ ფუნქციონირებდა და მხოლოდ 1981 წელს აღდგა. თუ ამაზე მივხედვით, საბჭოთა წლებში არც რესპუბლიკელების „მჩქეფარე“ პოლიტიკურ საქმიანობაზე გაუგია ვინმეს რამე (სუკის გარდა, თუმცა ამ თემას ქვემოთ დავუბრუნდეთ).

თრიოს. მასაც, მარჯვნივ ალაპარაკინა უზის, მარცხნივ — უსუფაჰილი და მათი იმედით აპირებს სააპარტიო დაზარალებულს! სინამდვილეში მთელი ეს ბაქი-ბუქი ისეთივე მარტივი ასახსნელია, როგორც ორიოდ წლის წინ ბერძენი პარტიის უნებელი აღიარება: „გვერდში რომ ვსწავლობდი, კედლის გაზეთი გამოვუშვი, რამაც დიდი ხმაური გამოიწვია. განხილვები მიდიოდა. რვა ავტორი ანერდა ხელს და ყველა მე ვიყავი სხვადასხვა ფსევდონიმით“.

თავად რესპუბლიკელები ამტკიცებენ, რომ მაშინ მოქმედი სხვა დისიდენტური ჯგუფებისგან განსხვავებით, რომლებიც საბჭოთა კონსტიტუციით გარანტირებული უფლებების რეალურ დაცვაზე აკეთებდნენ აქცენტს, ამათი მიზანი თავიდანვე საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენა ყოფილა. მასთან ერთად კი პლურალიზმის დამკვიდრება (გორბაჩოვის ჰელსინკის ეს სიტყვა „პერესტროიკის“ პერიოდში, რომელმაც საბოლოოდ „გადააშენა“ საბჭოთა კავშირი, რასაც ახლა რესპუბლიკელები მიიწერენ), დემოკრატიული ინსტიტუტების შექმნა, მედიის თავისუფლების უზრუნველყოფა და საბაზრო ეკონომიკის ფორმირება ჰქონდათ დასახული მიზნად 1978 წელს რესპუბლიკელებს.

ობრივი თვისებებით ხსნიან. დავეთანხმებოდი, მაგრამ ახლა სომ მაინც ალაპარაკინ დაიჭარს მათ პარტიულ აქტივს და დაზვიანებით მაინც ჩამოთვალონ საზოგადოება რეპრეზენტაციულ გზად. წინააღმდეგ შემთხვევაში გაუბრებელია, როგორ შექმნა ოთხმა კაცმა ექვს ქალაქში არააღმართი ჯგუფები! აქაც, როგორც ყოველთვის, ტრაგედიის და ტყუილების ნიღბითაა გვიჩვენებს საქმე. რეპრეზენტაციულს სომ გულწრფელად სჯერათ, რომ წერა-კითხვა და ანგარიში მხოლოდ მათ იცინავს!

ბიძინა ივანიშვილმა ამ უკიდურეს პარტიას კამათიანი ლიდაი პარლამენტში უნდა გაატაროს. მასაც, მარჯვნივ ალაპარაკინა უზის, მარცხნივ — უსუფაჰილი და მათი იმედით აპირებს სააპარტიო დაზარალებულს!

სახელზე 1984 წლის 6 იანვარს დაწერილ იმ განცხადებაში იგი წერს: „მე, ლევან ვალერიანეს ძე ბერძენიშვილი, დაბადებული 1953 წლის 23 ოქტომბერს, რომელსაც ბრალად მედება საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 71-ე მუხლის 1 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში, ვალიარებ ამ მძიმე დანაშაულს, ანუ რესპუბლიკური პარტიის შექმნისთვის“ გასაამართლეს. ამით, რესპუბლიკელების აზრით, საბჭოთა ხელისუფლებამ აღიარა მათი პარტიის არსებობა. რა უშავს, რომ სხვა ყველა დისიდენტიც ზუსტად ამ მუხლით იყო გასამართლებული (ე.წ. ხელიგნების გარდა), რესპუბლიკელებს სულაც არ აწუხებთ ის, რომ ამგვარი თავისუფალი ინტერპრეტაციით გამოიწვიოს საბჭოთა კავშირის სხვა დანარჩენი პარტიებიც უღიარებელია და სწორედ ის მრავალპარტიული, პლურალისტური წყობა შეუქმნია, რომლისთვისაც დღემდე იბრძვიან რესპუბლიკელები!

„მე, ლევან ვალერიანეს ძე ბერძენიშვილი, დაბადებული 1953 წლის 23 ოქტომბერს, რომელსაც ბრალად მედება საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 71-ე მუხლის 1 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში, ვალიარებ ამ მძიმე დანაშაულს, ანუ რესპუბლიკური პარტიის შექმნისთვის“ გასაამართლეს. ამით, რესპუბლიკელების აზრით, საბჭოთა ხელისუფლებამ აღიარა მათი პარტიის არსებობა. რა უშავს, რომ სხვა ყველა დისიდენტიც ზუსტად ამ მუხლით იყო გასამართლებული (ე.წ. ხელიგნების გარდა), რესპუბლიკელებს სულაც არ აწუხებთ ის, რომ ამგვარი თავისუფალი ინტერპრეტაციით გამოიწვიოს საბჭოთა კავშირის სხვა დანარჩენი პარტიებიც უღიარებელია და სწორედ ის მრავალპარტიული, პლურალისტური წყობა შეუქმნია, რომლისთვისაც დღემდე იბრძვიან რესპუბლიკელები!

გვევლინებიან. ამიტომ, როცა „აქუციზიზმი“ რომელიმე მათგანს დაინახავთ (ეს კი თითქმის ყოველდღე ხდება), მკითხაობა მოგიწევთ, რომელი იპოსტასით არიან იქ წარმოდგენილი. ბერძენიშვილის აღსარების სრული სახით წარმოდგენა მეტად რთულია; ეტყობა ნაწერს, რომ ადამიანი მთელი სულითადაც და გულით წერდა ისე, რომ ძალიან არ არის დაუტანელი. იგი დღესაც ასეთი ენაწყლიანია, განსაკუთრებით, თუ ოპონენტი არ ჰყავს. თუმცა მივყვებით მის ეპისტოლარულ მემკვიდრეობას, რათა დავინახოთ მისი სიტყვის ანატომია. მას შემდეგ, როცა იგი ირანისა და სომხეთში მიუღწევდა, მისი მთელი უბადრუკობაა.

ჩამოთვლილი ოთხი პირი „ანტისაბჭოთა ორგანიზაციის, ანუ რესპუბლიკური პარტიის შექმნისთვის“ გასაამართლეს. ამით, რესპუბლიკელების აზრით, საბჭოთა ხელისუფლებამ აღიარა მათი პარტიის არსებობა. რა უშავს, რომ სხვა ყველა დისიდენტიც ზუსტად ამ მუხლით იყო გასამართლებული (ე.წ. ხელიგნების გარდა), რესპუბლიკელებს სულაც არ აწუხებთ ის, რომ ამგვარი თავისუფალი ინტერპრეტაციით გამოიწვიოს საბჭოთა კავშირის სხვა დანარჩენი პარტიებიც უღიარებელია და სწორედ ის მრავალპარტიული, პლურალისტური წყობა შეუქმნია, რომლისთვისაც დღემდე იბრძვიან რესპუბლიკელები!

„მე, ლევან ვალერიანეს ძე ბერძენიშვილი, დაბადებული 1953 წლის 23 ოქტომბერს, რომელსაც ბრალად მედება საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 71-ე მუხლის 1 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში, ვალიარებ ამ მძიმე დანაშაულს, ანუ რესპუბლიკური პარტიის შექმნისთვის“ გასაამართლეს. ამით, რესპუბლიკელების აზრით, საბჭოთა ხელისუფლებამ აღიარა მათი პარტიის არსებობა. რა უშავს, რომ სხვა ყველა დისიდენტიც ზუსტად ამ მუხლით იყო გასამართლებული (ე.წ. ხელიგნების გარდა), რესპუბლიკელებს სულაც არ აწუხებთ ის, რომ ამგვარი თავისუფალი ინტერპრეტაციით გამოიწვიოს საბჭოთა კავშირის სხვა დანარჩენი პარტიებიც უღიარებელია და სწორედ ის მრავალპარტიული, პლურალისტური წყობა შეუქმნია, რომლისთვისაც დღემდე იბრძვიან რესპუბლიკელები!

„მე, ლევან ვალერიანეს ძე ბერძენიშვილი, დაბადებული 1953 წლის 23 ოქტომბერს, რომელსაც ბრალად მედება საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 71-ე მუხლის 1 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში, ვალიარებ ამ მძიმე დანაშაულს, ანუ რესპუბლიკური პარტიის შექმნისთვის“ გასაამართლეს. ამით, რესპუბლიკელების აზრით, საბჭოთა ხელისუფლებამ აღიარა მათი პარტიის არსებობა. რა უშავს, რომ სხვა ყველა დისიდენტიც ზუსტად ამ მუხლით იყო გასამართლებული (ე.წ. ხელიგნების გარდა), რესპუბლიკელებს სულაც არ აწუხებთ ის, რომ ამგვარი თავისუფალი ინტერპრეტაციით გამოიწვიოს საბჭოთა კავშირის სხვა დანარჩენი პარტიებიც უღიარებელია და სწორედ ის მრავალპარტიული, პლურალისტური წყობა შეუქმნია, რომლისთვისაც დღემდე იბრძვიან რესპუბლიკელები!

„მე, ლევან ვალერიანეს ძე ბერძენიშვილი, დაბადებული 1953 წლის 23 ოქტომბერს, რომელსაც ბრალად მედება საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 71-ე მუხლის 1 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულში, ვალიარებ ამ მძიმე დანაშაულს, ანუ რესპუბლიკური პარტიის შექმნისთვის“ გასაამართლეს. ამით, რესპუბლიკელების აზრით, საბჭოთა ხელისუფლებამ აღიარა მათი პარტიის არსებობა. რა უშავს, რომ სხვა ყველა დისიდენტიც ზუსტად ამ მუხლით იყო გასამართლებული (ე.წ. ხელიგნების გარდა), რესპუბლიკელებს სულაც არ აწუხებთ ის, რომ ამგვარი თავისუფალი ინტერპრეტაციით გამოიწვიოს საბჭოთა კავშირის სხვა დანარჩენი პარტიებიც უღიარებელია და სწორედ ის მრავალპარტიული, პლურალისტური წყობა შეუქმნია, რომლისთვისაც დღემდე იბრძვიან რესპუბლიკელები!

დაპატიმრებულთაგან ერთ-ერთი — ლევან ბერძენიშვილი კალიან ცხარეა და, როცა სსრკ-ში იყო, მისი მხარე იყო 1979-1995 წლებში. მის გარდა პარტიის ისტორიაში კიდევ სამი გვარი შემოინახა — ძმები ბერძენიშვილების და ვახტანგ შონიახი. დაპატიმრებულითა სიმცირეს რესპუბლიკელები მათი სიმტკიცითა და მაღალი ზენე-

დაპატიმრებულთაგან ერთ-ერთი — ლევან ბერძენიშვილი კალიან ცხარეა და, როცა სსრკ-ში იყო, მისი მხარე იყო 1979-1995 წლებში. მის გარდა პარტიის ისტორიაში კიდევ სამი გვარი შემოინახა — ძმები ბერძენიშვილების და ვახტანგ შონიახი. დაპატიმრებულითა სიმცირეს რესპუბლიკელები მათი სიმტკიცითა და მაღალი ზენე-

დაპატიმრებულთაგან ერთ-ერთი — ლევან ბერძენიშვილი კალიან ცხარეა და, როცა სსრკ-ში იყო, მისი მხარე იყო 1979-1995 წლებში. მის გარდა პარტიის ისტორიაში კიდევ სამი გვარი შემოინახა — ძმები ბერძენიშვილების და ვახტანგ შონიახი. დაპატიმრებულითა სიმცირეს რესპუბლიკელები მათი სიმტკიცითა და მაღალი ზენე-

დაპატიმრებულთაგან ერთ-ერთი — ლევან ბერძენიშვილი კალიან ცხარეა და, როცა სსრკ-ში იყო, მისი მხარე იყო 1979-1995 წლებში. მის გარდა პარტიის ისტორიაში კიდევ სამი გვარი შემოინახა — ძმები ბერძენიშვილების და ვახტანგ შონიახი. დაპატიმრებულითა სიმცირეს რესპუბლიკელები მათი სიმტკიცითა და მაღალი ზენე-

საუთარი პარტიისთვის მოკლე უორსში რესპუბლიკელები მიუთითებენ, რომ არააღმართი ჯგუფები შეიქმნა თბილისში, ბათუმში, სოხუმში, ზუგდიდში, ტყიბულესა და ჭიათურაში. გამომწვევს უწოდებ „სამრეკლოს“ ორი ნომერი, ხოლო 1983-84 წლებში პარტიის ოთხი დამფუძნებელი, მათ შორის ლიდერი ვახტანგ ძაბირაძე სუკმა დაპატიმრდა. ძაბირაძე პარტიის ეროვნული კომიტეტის თავმჯდომარე იყო 1979-1995 წლებში. მის გარდა პარტიის ისტორიაში კიდევ სამი გვარი შემოინახა — ძმები ბერძენიშვილების და ვახტანგ შონიახი. დაპატიმრებულითა სიმცირეს რესპუბლიკელები მათი სიმტკიცითა და მაღალი ზენე-

**ლევან ბერძენიშვილის თანაპარტიელები
სუკი დაწერილ მის განცხადებას
საუხარისხურად ვაბრაძის უწოდებენ, ვაგრამ
რატომ არ არის ავტორი «ვახტანგის» სხვა
დაპატიმრებულების მიმართ, ან ვაგრამ ხსენის**

დაპატიმრებულთაგან ერთ-ერთი — ლევან ბერძენიშვილი კალიან ცხარეა და, როცა სსრკ-ში იყო, მისი მხარე იყო 1979-1995 წლებში. მის გარდა პარტიის ისტორიაში კიდევ სამი გვარი შემოინახა — ძმები ბერძენიშვილების და ვახტანგ შონიახი. დაპატიმრებულითა სიმცირეს რესპუბლიკელები მათი სიმტკიცითა და მაღალი ზენე-

„როცა მივიდა „IPR“-ში, საქართველოს სოციოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტში, პირადად გიორგი არველაძესთან გავიარე განსაზღვრება. მეც და კიდევ რამდენიმე ადამიანი გიორგიმ მიგვიღო სამსახური.“

ნიკ ა. მირიანაშვილს და გამოძიებულს, კაპიტან გ. ცინცაძეს, რომლებმაც მამულიური და მეგობრული, ჰუმანიური დამოკიდებულებით საშუალება მომცეს, ამეხსნა ჩემი სულისთვის ეს მძიმე ტვირთი და მეღიარებინა ჩემი დანაშაული. ველოდები დამსახურებულ სასჯელს და იმედი მაქვს, რომ სასჯელის მოხდის შემდეგ რაიმეთი მინიციად გამოვადგები ჩემს ერს, ჩვენს ქვეყანას, ჩვენს საბჭოთა ხალხს და მის იდეალებს. როგორც იქნა, ჩემი სინდისი სუფთაა“.

ახლა რესპუბლიკელების რეალურ პოლიტიკურ ბიოგრაფიას მივუბრუნდეთ და არა იმ მიზეზს, რომელთაც ისინი საკუთარი თავის გარშემო ავრცელებენ. პირველი არჩევნები, რომელზეც ისინი გამოჩნდნენ, 1990 წლის 28 ოქტომბრის მრავალპარტიული არჩევნები იყო. მაშინ მათ უზენაეს საბჭოში 3 მანდატი ერგოთ. ნოდარ ნათაძესთან, ელდარ შენგელაიასთან და სხვა დეპუტატებთან ერთად ქმნიან ოპოზიციურ ფრაქციას „დემოკრატიული ცენტრი“.

1991 წელი გამოჩინებისა რესპუბლიკელების ბიოგრაფიაში. ადგილობრივ არჩევნებზე მათ პირველად და უკანასკნელად მიიღეს ხმების 20% და ოპოზიციური ფრაქცია „აჭარა“ შექმნეს. 1992 წელს, გადატრიალების შემდეგ, რესპუბლიკელები საპარლამენტო არჩევნებზე, თავისუფალ დემოკრატიულ კავშირთან და „დას-თან“ (დემოკრატიული არჩევანი საქართველოს) ერთად გავიდნენ. 1994 წელს ისინი „სახალხო ფრონტთან“ და „ქართია 91-თან“ გაერთიანდნენ და „გაერთიანებულ რესპუბლიკურ პარტიად“ დაარსდნენ. 1995 წლის საპარლამენტო არჩევნებში მარცხის შემდეგ ეს გაერთიანება დაიშალა, რესპუბლიკური პარტია აღდგა როგორც დამოუკიდებელი ორგანიზაცია.

1999 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინ რესპუბლიკელები კიდევ ერთ ახალ გაერთიანებაში შედიან — „ეროვნულ-დემოკრატიული ალიანსი — მესამე გზა“, მაგრამ ამ ბლოკმა მხოლოდ 4,46% მიიღო და დამარცხდა. 2001 წელს ეს ალიანსიც დაიშალა. რესპუბლიკელებმა განაცხადეს, რომ პარტიული კამპანია მათ მხარე არ დაუჭირებს ახალი პარტიის და შექმნის რეპროდუქციის წინააღმდეგ უპროგრამო-სოციალური კამპანიის სახელით. სინამდვილეში ახალი მიზნულ-პროგრამის ცნებები გამოჩნდა მიხილ სააკაშვილის სახელით და რესპუბლიკელებმა მას მიაშურეს.

2002 წლის გაზაფხულზე მათი მონაწილეობით ახალი, სამსუბიექტიანი საარჩევნო ბლოკი შეიქმნა: ნაციონალური მოძრაობა — სააკაშვილი — დავითაშვილი, ზვიად ძიძიგურის ეროვნული ძალთა გაერთიანება — კონსერვატორები და რესპუბლიკური პარტია. ამ ბლოკმა 2002 წლის ადგილობრივ არჩევნებზე ხმების 24% მიიღო. სააკაშვილი საკრებულოს თავმჯდომარე გახდა, ხოლო დავით ბერძენიშვილი — ფრაქცია „ნაციონალური მოძრაობა“ — დემოკრატიული ფრონტის“ თავმჯდომარე, თუმცა რესპუბლიკელებს ხელს სამი მანდატი ჰქონდათ.

2004 წლის „ნაციონალური მოძრაობის“ საპარლამენტო სიაში რესპუბლიკელებს 5 ადგილი ერგოთ, ისიც ზურაბ ჟვანიასთან გაუთავებელი ბოდიშებისა და ხევისნის შემდეგ. 2004 წლის 20 მაისის აჭარის უზენაესი საბჭოს არჩევნებში მათ 30-დან 3 მანდატი მიიღეს. 2006 წლისთვის რესპუბლიკელები იმით ტრაბახობდნენ, რომ ერთადერთ პარტიას წარმოადგენენ, რომელსაც წარმომადგენლები ყველა დონის არჩევით ორგანიზებში ჰყავდათ, თუმცა ხმას არ იღებდნენ იმაზე, რომ ეს ადგილები მათ მმართველ პარტიასთან ბლოკში ჰქონდათ მიღებული.

2006 წელს რესპუბლიკელები კვლავ ახალ ბლოკში შედიან კონსერვატიულ პარტიასთან, რომელმაც ოქტომბრის ადგილობრივ არჩევნებზე ქვეყნის მასშტაბით ხმების 8,6% მიიღო. 2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებში რესპუბლიკელებმა დამოუკიდებლად გარისკეს გასვლა და, როგორც მისალმდელი იყო, წააგეს — 3,84% მიიღეს. იმავე წლის დეკემბერში რესპუბლიკელებმა კვლავ ახალ გაერთიანებაში ამოყვეს თავი: ჯერ „ახალ მემარჯვენეთან“ ალიანსის შექმნას მოახერგეს ხელი, ხოლო შემდეგ მათ ირაკლი ალასანიაც შეუერთდა. ახალი ალიანსის ლიდერი ალასანიაც გახდა. 2009 წლის ადგილობრივ არჩევნებში ამ ალიანსის წყალობით რესპუბლიკელებმა 17 მუნიციპალური საკრებულოში თითო მანდატი მიიღეს. იმ არჩევნების შემდეგ ასეთი ანეკდოტიც დაიდო: ირაკლი ალასანიამ იმით ირბინა მთელ საქართველოში, რომ თინა ხიდაშელი თბილისის საკრებულოში შესულიყო!

ახლა რესპუბლიკელები ბიძინა ივანიშვილს მიუჩიოდნენ. მერაბ რა, რომ აჭარაში მერაბიანის შვილები მართალია, არც მისი შვილები არ არიან. მათი პარტიის იმედი მათმა ხალხმა დატოვა და მათი პარტიის იმედი მათმა ხალხმა დატოვა და მათი პარტიის იმედი მათმა ხალხმა დატოვა.

ამასობაში კი ამ მრავალ ბლოკგამოცვლილ პარტიას უკვე ზვალდნენ მანდატები აქვს მოზომილი, რომელთაც კერასოდეს მიიღებდა, რომ არა სხვადასხვა დროს გაბითურებული მიაშიტი პოლიტიკოსები, რომელთა რიგს ამჯერად ხალხის იმედად მიჩნეული ბიძინა ივანიშვილიც შეუერთდა. ლევან ბერძენიშვილის სინდისი კი, რომელზეც 1984 წელს სუკს არჩეულნდა, „სუფთა მაქვსო“, უკვე გვარინანდა გაცვდა, უფრო სწორად წინადაცვლას გადაჰყვა.

თავარ დაპითულებიანი

ტელეკომპანია «იმედი» ქართული სასაბარტოლო სკოლის დირექტორ ნოდარ ალასანიას მიერ ნარმომებული ე.წ. ტვინისგამორეცხვის პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი იარაღია ხალხის მოსატყუებლად.

ვინ დგას საზოგადოებრივი კვლევითი ორგანიზაციების უკან და რამდენად სანდოა მათ მიერ ჩატარებული კვლევები, ამის გაგება მინიმუმ მაშინ არის შესაძლებელი, როცა ამ კვლევითი ორგანიზაციის მფლობელები ვინაობა იცი. სწორედ ერთ ასეთ ორგანიზაციაზე და მის ხელმძღვანელებზე მოვიყვებით, რომელიც ჩვენ გამოვამკვრივებთ.

„როცა მივედი „IPR“-ში, საქართველოს სოციოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტში, პირადად გიორგი არველაძესთან გავიარე განსაზღვრება. მეც და კიდევ რამდენიმე ადამიანი გიორგიმ მიგვიღო სამსახური.“

ამ ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კვლევების ნდობის ხარისხზე საუბარი გამოიჭირდება, რადგან ამას დამატებით სერიოზული კვალიფიციური კვლევა სჭირდება, ამ ეტაპზე კი მხოლოდ ორგანიზაციის ერთ-ერთი ზედამხედველის და, როგორც ამბობენ, დამფუძნებლის დამფუძნებელზე შევყურებ არჩევანს.

როგორც ჩვენთვის ცნობილი გახდა, საქართველოში სოციოლოგიური კვლევების მამოძრავებელი, არც მცხეთა არც ნაკლები, „ნაციონალური მოძრაობის“ სულისჩამდგმელი და ტელეკომპანია „იმედი“-ს დირექტორი გიორგი არველაძეა. „საზოგადოებრივი აზრის კვლევითი ინსტიტუტი“ ი. ჭავჭავაძის 29 ნომერში მდებარეობს. იქ მომუშავე ადამიანები უურნალისტებთან საუბარს გაუბრძან, არც ერთ მათგანს არ აღმოაჩნდა პასუხი ერთ კონკრეტულ კითხვაზე, — თუ რა კავშირი აქვს ამ ორგანიზაციასთან გიორგი არველაძეს.

სანამ ამ თემაზე „IPR“-ს კო-

კი, ესეც მანდ დაადგინეს? იმედი, ზემოთ აღნიშნულ კითხვებზე ბატონი არველაძე უახლოეს მომავალში საჯაროდ გასცემს პასუხებს საკუთარი ტელეკომპანიის საშუალებით. ჩვენ კი მასთან დაკავშირება ამ ეტაპზე ვერ შეუძლია, რადგან ჩვენს სატელეფონო ზარებს არ უპასუხებ. რაც შეეხება „IPR“-ის თანამშრომლებს, რამდენიმე მათგანთან გასაუბრება მოვახერხებთ, თუმცა კითხვებზე ასე რომ, რამდენად სანდოა ამ ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კვლევები, მკითხველმა თავად გადაწყვიტოს.

სოციოლოგიური კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი ნოდარ ალასანიას მიერ ნარმომებული ე.წ. ტვინისგამორეცხვის პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი იარაღია ხალხის მოსატყუებლად.

„როცა მივედი „IPR“-ში, საქართველოს სოციოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტში, პირადად გიორგი არველაძესთან გავიარე განსაზღვრება. მეც და კიდევ რამდენიმე ადამიანი გიორგიმ მიგვიღო სამსახური.“

„როცა მივედი „IPR“-ში, საქართველოს სოციოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტში, პირადად გიორგი არველაძესთან გავიარე განსაზღვრება. მეც და კიდევ რამდენიმე ადამიანი გიორგიმ მიგვიღო სამსახური.“

„როცა მივედი „IPR“-ში, საქართველოს სოციოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტში, პირადად გიორგი არველაძესთან გავიარე განსაზღვრება. მეც და კიდევ რამდენიმე ადამიანი გიორგიმ მიგვიღო სამსახური.“

„როცა მივედი „IPR“-ში, საქართველოს სოციოლოგიურ კვლევით ინსტიტუტში, პირადად გიორგი არველაძესთან გავიარე განსაზღვრება. მეც და კიდევ რამდენიმე ადამიანი გიორგიმ მიგვიღო სამსახური.“

«არქაიუსი» სოციალური კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი ნოდარ ალასანიას მიერ ნარმომებული ე.წ. ტვინისგამორეცხვის პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი იარაღია ხალხის მოსატყუებლად.

ჩვენი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

როდესაც რუსეთის პატრიარქს განიკითხავენ, ეს ჩვენი პატრიარქის ირიბი განიკითხვაა. ახალგაზრდები, რომლებიც თავს თანამედროვე თაობას უწოდებენ და პატრიარქს განიკითხავენ, ამგვარი ქმედებით ბოლშევიკების საქციელს იმეორებენ. ბოლშევიკები სხვას კი არაფერს აკეთებდნენ, განიკითხავდნენ ეკლესიას, პატრიარქს და ამგვარდნენ, რომ ისინი ჩარჩენილები არიან შუა საუკუნეებში და ჩვენ თავისუფლება და რეფორმები გვინდა.

მეუფე სერაფიმე

უნებინდეს სურვილი, არ განუვიტოს ის მსიქადი კავშირი, რომელიც დღეს გვაქვს რუსეთის ეკლესიასთან, ნაედვილად სწორი და ბრძნულია

«ირანელი გავაღიანი აღიარებს ჩვენს პატრიარქს და უსვენს მას, ამ დროს კი ზოგიერთი ქართველი ახალგაზრდა განიკითხავს პატრიარქს და მის საქმიანობას ირონიით მოიხსენიებს»

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის, ილია მეორეს რუსეთში ვიზიტის დიდ მნიშვნელობასა და ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებზე წმინდა სინოდის წევრი, ბორჯომისა და ბაკურიანის მიტროპოლიტი, მეუფე სერაფიმე (ჯოჯუა) გვესაუბრება.

— მეუფე სერაფიმე, როგორ შეაფასებთ რუსეთისა და საქართველოს სულიერი ლიდერების შეხვედრას, რომელსაც საკმაოდ არაერთგვაროვანი გამოხმაურება მოჰყვა საქართველოში. რა დადებით შედეგებს შეიძლება ველოდეთ ამ შეხვედრის შემდეგ?
— ჩვენი პატრიარქის ნებისმიერი ნაბიჯი და გადაწყვეტილება ჩემთვის მისაღებია და ჩემში არანაირი ეჭვისა და დაფიქრების საბაბს არ იწვევს. ბავშვობიდან ისე აღზარდეს,

რომ ჩვენი პატრიარქის (და მაშინ ჯერ კიდევ ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის) ნებისმიერი ნაბიჯი, სიტყვა თუ ქმედება ჩემთვის და ჩემი ოჯახისთვის მისაბაძი და ავტორიტეტული იყო. სამწუხაროდ, დღეს საზოგადოების გარკვეულ, მცირე ნაწილში საპირისპიროს ვხედავ.
პატრიარქის რუსეთში ვიზიტს მი შევასახებ როგორც აუსცილავალს. უწმინდესის სურვილი, არ განუვიტოს ის მსიქადი კავშირი, რაც დღეს გვა-

ქვს რუსეთის ეკლესიასთან, ნაედვილად სწორი და ბრძნულია. არადა, პატრიარქის ვიზიტთან დაკავშირებით, რაც ამ დღეებში პრესაში ან ინტერნეტში წაშლილია და ტელევიზიით მოვისმინე, პირდაპირ შეიძლება ითქვას, ამ გადაცემებში თუ პრესაში, ახალგაზრდები, თავს უფლებას აქვთ განიკითხონ პატრიარქი, აღაზიან, რომელიც, ამდენი წელიწადია, ერის მამაა, არამარტო თანამედროვეობიდან, არამედ მისი დიდი ღვაწლიდან გამომდინარე. ნიჭიერი, მამრამ მწარე ენის მქონე თანამოგობითი კი თამის სიუჟეტში უტიფრად, თითქოს „კანადი“ პატრიარქს.

— საქართველოს პრეზიდენტმა რუსეთის საპატრიარქო კრემლის ფილიალად გამოაცხადა და ღიად დაადასტურა ის საქართველოს წინააღმდეგ ჯვაროსნული ომის წარმოებაში. მაშინ, როცა საქართველოს პატრიარქი საკმაოდ დაახლოებულია რუსეთის საპატრიარქოსთან, მიხეილ სააკაშვილის აღნიშნული განცხადება ნიშნავს თუ არა საპატრიარქოსა და ხელისუფლების დაპირისპირებას?
— დაპირისპირება, ალბათ, უფრო თამამი სიტყვაა, მაგრამ პრაქტიკულად განცხადებაში მისი აზრის გატანის სურვილს ნეველი იგივე რაც პუტინი და მედვედევი, ჩემთვის კი ისინი უდიდესი წმინდანები არიან, ვისაც მთელი მართლმადიდებ-

«იკრავლად, ზუკაბ ქვანისა შეაფგომლოვით ვთხოვა აპერიკის ელჩსა და გაეროს წარმომადგენლებს, აფხაზეთი ჩასვლისა და მოგული დედის მოწვევების შესაძლებლობა მოეხათ, მაგრამ ჩვენ თხოვნას წლები განმავლობაში არანაირი რეაგირება არ მოჰყოლია. გვინი, აფხ-ის საელჩოში დაგვიჩვენა კიდევ, — ვინ არის ეს სერაფიმე ჯოჯუა და რას ითხოვსო. შეიძლება თქვენ არ დავეთანხმეთ, მაგრამ მე დროად ვარ და რეგულარული, რომ, ქართველების გარდა, არაფერს — არც ერთ სხელმწიფოს, არც ეპროქსს და არც აპერიკის შეერთებულ შტატებს არ სურს, რომ ქართველები აფხაზეთში დაბრუნდნენ. როდესაც იმედი გადავიწყვეტ, რუსეთის პატრიარქს კიჩილს ვთხოვ, მოეხა შესაძლებლობა აფხაზეთში ჩასვლისა და დედა მენსა. ანგარიში გავიძინე, ჩისტონისა რუსეთის პატრიარქის მადლოვანი ვარ. აფხაზეთში სერაფიმე შეგა დამხვდა და მიმასიქლა»

«დადაჩევი ორიოდა დღის წინ გააუხილა სოხუმი, ის კალიან იოხიათად ახარება თბილისში ჩამოსვლას, ოხი წლის განმავლობა სულ სიმჯარ თუ მოახარება ჩემი მოწვევაა. ამ წლები განმავლობაში აფხაზეთში მე გხოლოდ ერთხელ ჩავიდი»

«ასევე გავრცელდა მხარე იწოკრახია, თითქოს ეკლესიას ჩივენ შეხვლა შეეკლო. არადა, კანონი უკვე დაგბეზებული იყო და ეკლესია ფაქტის წინაშე აღმოჩნდა. სომ განახლდეს გიგი უგულავა და მიხეილ სააკაშვილმა, ეს კანონი აღარ შეიხველებოდა, ქუჩაში ასი ათასი კაცი რომ გამოსულიყო. ეკლესიას არ აქვს იურიდიული ძალა. კანონი უკვე მიღებული იყო და რა უნდა ექნა ეკლესიას — ხალხი გამოეყვანა ქუჩაში, როგორც ზოგიერთებს სურდათ? შეეძებ სისხლი დაიწვიაგოდა და დაჩვენებული ვარ, პატრიარქს დააბრალდნენ»

ბელი სამყარო პატივს სცემს. ქართველები ზოგჯერ უმადურები ვართ, მაგრამ არ უნდა ვიყოთ იმდენად უმადურები, ვერ დავინახოთ და შევფასოთ, რომ ჩვენი პატრიარქის ავტორიტეტი მსოფლიოში და მართლმადიდებლურ სამყაროში ძალიან დიდია. ამხელა ავტორიტეტი ყველა ქართველ პატრიარქს არ ჰქონია. საკუთარი თვლით ვნახე, როგორ კრძალვით ექცეოდნენ მუსლიმანები ჩვენს პატრიარქს, და ძალიან გულდასაწყვეტია, როდესაც სხვა რელიგიური მიმდინარეობის წარმომადგენელი აფხაზეთს საქართველოს პატრიარქს და ჩვენ განვიკითხავთ. მე გავიხსენებ მეუფე ზენონის სიტყვებს, მან თქვა, რომ ჩემი თვლით ვიხილე, როგორ მომდინარეობს წარმომადგენელი აფხაზეთს საქართველოს პატრიარქს და ჩვენ განვიკითხავთ. ირანელი მაჰმადიანი აღიარებს ჩვენს პატრიარქს, უსმენს მას. ამ დროს კი ზოგიერთი ქართველი ახალგაზრდა განიკითხავს პატრიარქს და ირონიით მოიხსენიებს მის საქმიანობას.
— მაგრამ ამ ახალგაზრდების გაღიზიანება, ალბათ, იმ ფაქტმა გამოიწვია, რომ პატრიარქი საქართველოსადმი მტრულ დამოკიდებულებაში მყოფ ქვეყანაში

„სანამდე შეიძლება მიიყვანოს საბოლოოდ ძველს ანაღვეთ და, სამწუხაროდ, მომავალში გაცილებით უფრო მძიმე შედეგები გარდაუვალი იქნება, თუ, რა თქმა უნდა, არ შეიცვლება ძველის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და ზოგადად ის კურსი, რომელიც დღეს აქვს საქართველოს აღებული“.

ჯიმი ჯალიაშვილი:

მისიელ სააკაშვილი უკვე ვაშინგტონისთვისაც პრობლემაა

ბოლო დროს განვითარებულ მნიშვნელოვან მოვლენებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ჯიმი ჯალიაშვილი.

— ბატონო ჯიმი, ვლადიმერ პუტინის იდეას ევრაზიული კავშირის შექმნის თაობაზე მთელ მსოფლიოში დიდი აუციტაჟი და მითქმა-მითქმა მოჰყვა. საუბრობენ იმაზეც, რომ ამით რუსეთმა დასავლეთთან ერთგვარი ცივილიზაციური თვითღირსეობა დაკარგა. თქვენი აზრით, რას ნიშნავს ეს ინიციატივა საქართველოსთვის?

— დავიწყებთ იმით, რომ ამ ეტაპზე ვერ კიდევ ბოლომდე არ არის ცნობილი, კონკრეტულად რა იგულისხმება ამ იდეაში, რა ინტერესები დგას ამ ყველაფრის უკან და, აქედან გამომდინარე, დღესდღეობით რაიმე ცალსახა დასკვნის გამოტანა ძნელია.

...ზოგადად, იდეა — ევრაზიული კავშირის შექმნა, მიგაჩნია, რომ საუბრის მიზანია და არავისთვის მოულოდნელია არ უნდა ყოფილიყო, ვინაიდან დღევანდელი ვითარებაში, როცა მსოფლიოში ფაქტობრივად არც ერთი მტკიცებელი მინსა თანხა არ არის და მიმდინარეობს გამოყოფილი კავშირის მშენებლობის დასრულების კონკურსი, ეს უზარმაზარი სივრცეა, რომელიც აშკარაა კმაყოფილი და აკმაყოფილებს საქართველოსთვის ისევე, როგორც მსოფლიოსთვის.

რაც შეეხება კითხვას, — რას ნიშნავს საქართველოსთვის ეს იდეა, ერთმნიშვნელოვნად შეიძლება ითქვას, რომ, მიუხედავად იმ დაძაბულებული ურთიერთობისა, რომელიც დღეს რუსეთ-საქართველოს შორისაა, ჩვენი გეოგრაფიული მდებარეობიდან, ისტორიული როლიდან და ფუნქციური გამოდინარე, მსოფლიო პოლიტიკურ ასპარეზზე, საქართველოსთვის ამ სივრცის წევრობა სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, რადგან, ვალდებულნი ვართ, რომ ვინაიდან ამ სივრცის განუყოფელი ნაწილია ისტორიულად, სხვა საკითხია, რა პოლიტიკას გაატარებს ჩვენი ხელისუფლება მომავალში, რაზეც, ბუნებრივია, ბევრი რამ იქნება ამ კავშირთან ურთიერთობის თვალსაზრისით დამოკიდებული...

— ხელისუფლების პოლიტიკა არის ის, რომ მან უკვე საბჭოთა კავშირის ხელახლა შექმნის მცდელობები შეარსებას ეს ყველაფერი.

— ხელისუფლებას როცა ვამბობ, მხედველობაში მაქვს მომავალი ხელისუფლება, ამ პოლიტიკური კურსის პრობლემაში კი ყველაფერი ნათელია, — ჩვენ ვერაფერს გამოვინახავთ საერთო ენას რუსეთთან

და, შესაბამისად, ვერც ერთ კავშირში, გაერთიანებაში, სადაც კი რუსეთი იქნება წარმოდგენილი როგორც ნამყვანი სახელმწიფო, ბუნებრივია, ვერ შევალთ. რომც შევიდეთ, ეს ჩვენთვის არანაირად არ იქნება მომგებიანი, პირიქით, გაუმდებელმა ჭიდილმა ისეთ სახელმწიფოსთან, როგორიც რუსეთია, შეიძლება საბოლოოდ მოშალოს ჩვენი ეკონომიკა და ქვეყანა აღმოჩნდეს გაცილებით უფრო სერიოზული პრობლემების წინაშე, ვიდრე დღესაა. არაფერს ვამბობ პრობლემებზე სხვა თვალსაზრისითაც; ასე რომ, ვიმეორებ, როცა **საუბარი თანამშრომლობას და პარტნიორებაზე რუსეთთან, თავისთავად ეს მოიხრება იმ პირობებში, როცა ძველი კური იქნება ისეთი მკაცრი და ა. შ. თქვენ რა აზრის ხართ ამასზე?**

— მე მგონია, ამას კომენტარი არ სჭირდება, ისედაც ცხადია, რომ საქმე გვაქვს ისეთ პოლიტიკასთან, რომელიც რაციონალიზმის არანაირ ჩარევებში, პრინციპებში არ ჯდება. **სანამდე შეიძლება მიიყვანოს საბოლოოდ ძველს ანაღვეთ და, სამწუხაროდ, მომავალში გაცილებით უფრო მძიმე შედეგები გარდაუვალი იქნება, თუ, რა თქმა უნდა, არ შეიცვლება ძველის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და ზოგადად ის კურსი, რომელიც დღეს აქვს საქართველოს აღებული.**

— გასულ კვირას თბილისში რონალდ რეიგანის ძეგლი დაიდგა და გაიხსნა მისი ცენტრი. თქვენი აზრით, რა პოლიტიკური დატვირთვა აქვს ამ ყველაფერს?

— მარტივად შეიძლება ითქვას, — ეს არის ავონიში მყოფი ხელისუფლების პოლიტიკური ლაქილობა თავის ბოლო იმედთან, ამ შემთხვევაში ამერიკასთან მიმართებაში. სამწუხაროდ, ჩვენ ამ ლაქიობაში ძალიან დიდი ისტორიული გამოცდილება გავგანხილავთ და დღეს, უბრალოდ, ეს ყველაფერი გრძელდება. თავის

ში და ეს პროცესი გრძელდება დღესაც. აი, სწორედ ასეთ ტყუილებზე იყო აგებული ამ ადამიანის პოლიტიკა და ასეთივე ტყუილებს ეფუძნება დიდი ხანი დაღვრილი თეორიის სახლის სტრატეგია. საკმარისია, ხუთი წუთით ჩართოთ ტელევიზორი, ამ ტყუილების ნიადაგი მარტინივე მოედინება და როგორც კი იწყება ამერიკა-საქართველოზე საუბარი, არის ბევრი სიტყვა, რაც პრაქტიკაში არც ყოფილა და არც იქნება...

— ბოლო დროს ამერიკელი მაღალჩინოსნებისგან ისეთი განცხადებები ისმის, ის საზრუნავია, რომ სააკაშვილს ვაშინგტონისგან ერთპიროვნულად

«დღეს სააკაშვილს კალაუფლის შესანარჩუნებლად ერთადერთი გამოსავალი აქვს და ეს გამოსავალი მდგომარეობაა იმისი, რომ საზოგადოება უნდა ააყოფოს პუდრივი ნენისა და ბერკის ქვეშ»

ლეთ ევროპაში ანტისარაკეტო სისტემის განთავსების მცდელობას ჩვენი ხელისუფლება იმედის თვალთ შეჰყურებს. საუბრობენ იმაზე, რომ ამით რუსეთის პოლიტიკა მნიშვნელოვნად შევსდება, რომ კრემლი უკვე ვეღარ იქნება ისეთი მკაცრი და ა. შ. თქვენ რა აზრის ხართ ამასზე?

— მე მგონია, ამას კომენტარი არ სჭირდება, ისედაც ცხადია, რომ საქმე გვაქვს ისეთ პოლიტიკასთან, რომელიც რაციონალიზმის არანაირ ჩარევებში, პრინციპებში არ ჯდება. **სანამდე შეიძლება მიიყვანოს საბოლოოდ ძველს ანაღვეთ და, სამწუხაროდ, მომავალში გაცილებით უფრო მძიმე შედეგები გარდაუვალი იქნება, თუ, რა თქმა უნდა, არ შეიცვლება ძველის პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და ზოგადად ის კურსი, რომელიც დღეს აქვს საქართველოს აღებული.**

— გასულ კვირას თბილისში რონალდ რეიგანის ძეგლი დაიდგა და გაიხსნა მისი ცენტრი. თქვენი აზრით, რა პოლიტიკური დატვირთვა აქვს ამ ყველაფერს?

დროზე ასეთი ლაქიობა იყო ის, რომ ქუჩას დაერქვა ბუშის სახელი, კაცის, რომელიც მთელმა მსოფლიომ, მათ შორის ამერიკელებმაც, აღიარეს, რომ იყო ყველაზე გაუნადგობელი, არადეცემადი და არაპროგნოზირებადი პრეზიდენტი შეერთებული შტატების ისტორიაში.

რაც შეეხება რეიგანს, სასაცილოდ მიმჩნია ის, რომ თურმე მან დაშალა საბჭოთა კავშირი და მისი წყალობით გვირსებია ჩვენ, ქართველებს, თავისუფლება, ისევე, როგორც დანარჩენი თხუთმეტ რესპუბლიკას. ეს, რა თქმა უნდა, აბსურდია და მეტიც, თუ გადახსენებთ იმ პერიოდს, როცა ის იყო ხელისუფლებაში, დავერწმუნდებით, რომ რეალურად უფრო უჭირავს პრეზიდენტის, თუ ისევ ბუშს არ ჩავთვლით, ვინაიდან რეალურად უფრო ახლოსაა რეალურად და ნაკლებად იდეალურად.

...მახსენდება ერთ-ერთი შეხვედრა 80-იანი წლების დასასრულს, როცა შევარდნამ შემამს პირდაპირ პუტინთან, როგორ იქნება ჩვენი მომავალი ურთიერთობა, დაიძრებით თუ არა თქვენ საბჭოთა კავშირის ნაშთად რეიგანთან ცალსახად განაცხადა, რომ ეს იყო გამორიცხული, რადგან, მისივე თქმით, ამერიკა არაპროგნოზირებადი ვაფართოვებს აღმოსავლეთის მიმართულებით. გავიდა რამდენიმე წელი და აღმოჩნდა, რომ ის ტყუილია, ვინაიდან იმ დღიდან მოყოლებული, რაც დაიშალა საბჭოთა კავშირი, ნატომ ინტენსიურად დღისეულ შემოსვლა ამ სივრცე-

ში და ეს პროცესი გრძელდება დღესაც. აი, სწორედ ასეთ ტყუილებზე იყო აგებული ამ ადამიანის პოლიტიკა და ასეთივე ტყუილებს ეფუძნება დიდი ხანი დაღვრილი თეორიის სახლის სტრატეგია. საკმარისია, ხუთი წუთით ჩართოთ ტელევიზორი, ამ ტყუილების ნიადაგი მარტინივე მოედინება და როგორც კი იწყება ამერიკა-საქართველოზე საუბარი, არის ბევრი სიტყვა, რაც პრაქტიკაში არც ყოფილა და არც იქნება...

— დასასრულს, ნატო-ს ვეკითხებით: ამახსენი რასმე ნენმა რეფორმები შეგვიქცოდა თქვა, რომ ალიანსის კარი ჩვენთვის კვლავ ღიაა. როგორ ფიქრობთ, ეს განცხადება არ ნიშნავს ხელისუფლების მხარდაჭერას?

— მოდი, ასე შევხედოთ ამ ყველაფერს, წარმოვიდგინოთ, რას მსუენს საპირისპირო შინაარსის განცხადება გაეკეთებინა და ეთქვა, ნატოში არასოდეს მივიღებთ, ამაზე არც იოცნებებოთ? ეს ხომ გამორიცხულია?! გარდა ამისა, რა განცხადება სჭირდება იმას, რომ **საქართველო ვერასოდეს განადგება ალიანსის წევრი; ისედაც ყველაფერი ნათელია, რომ ამ ხელისუფლებისა და მისი პოლიტიკის პირობებში ჩვენი განვითარების პერსპექტივა არაა მარტო ნატოში, ნებისმიერ დასავლურ ორგანიზაციაში, სტრატეგიულ სფეროში...**

— კი მაგრამ, მაშინ რით აიხსნება ალიანსის წარმომადგენელთა ასეთი განცხადებითი ვიზიტები ჩვენს ქვეყანაში?

— ნატოს წარმომადგენლები საქართველოზე არანაკლებ შვირად ისეთ ქვეყნებსაც სტუმრობენ, რომელთა ალიანსში გაწევრიანების საკითხი საერთოდ არც კი დამდგარა არასოდეს, მაგრამ რეალურად ეს არაფერს ნიშნავს. ასე რომ, რამდენიც უნდა იტარებოდა სააკაშვილის რეჟიმმა, ნატო ადრევე შეიძლება იქნებოდა დატოვებული ჩვენი რეფორმებით, ფაქტი ერთია, — **ამ რეფორმების შედეგად ჩვენ საბოლოოდ დავკარგეთ ალიანსში შესვლის ის მინიმალური შანსიც კი, რომელიც მანამდე გვქონდა და დღეს, ფაქტობრივად, ნატოსთან მიზანმიმართულ საუბარს უნდა ვაღიარებთ.**

აი, ეს არის რეალურად ამათი გაუარესებული, წინდაუხედავი პოლიტიკის შედეგი, რამაც აქამდე მივიყვანა და დავაგვიმორა აბსოლუტურად ყველა დასავლურ ღირებულებას, ფასეულობას, რაც კი მნიშვნელოვანი იყო ჩვენი, როგორც ჭეშმარიტად დემოკრატიული, სახელმწიფო ჩამოყალიბებისა და განვითარებისთვის.

ესაუბრა ჯაბა შვანიძე

ამ გაფრთხილებიდან სამი წლის შემდეგ ყველაზე მზახეთ, რომ ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას პროგნოზი გამართლდა. რუსული კალაშნიკოვის წინააღმდეგ ამერიკული „M16“ უძველესი აღმოჩნდა, ხოლო წლების მანძილზე თავდაცვის მინიმალური დახარჯული ასეულობით მილიონი ლარი კი — წყალში გადაყრილი.

რაი თუ გუვიდოგა?!

საქართველოს ხელისუფლების მიერ გასულ კვირას მიღებულმა გადაწყვეტილებამ, ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე, 44,6 მლნ ლარი „უფუქსაშოს“ თავდაცვის სამინისტროს, საზოგადოება შოკში ჩააგდო. ფინანსთა მინისტრმა დიმიტრი გვინდაძემ ეს ნაბიჯი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საჭიროებით ახსნა: „ქვეყნის უსაფრთხოება ისეთივე პრიორიტეტია, როგორც ეკონომიკისა და ბიზნეს-სექტორის განვითარება. შესაბამისად, თავდაცვის სამინისტროს ასიგნებების გაზრდა 45 მილიონით არ არის სავალდებულო. ეს არის აბსოლუტურად ადაქვტურად გადაწყვეტილება... ეს ის სუბილუსიანი დონაა, რაც საჭიროა იმისთვის, რომ ქვეყნის უსაფრთხოება იქნას უზრუნველყოფილი“.

დასტანდარტებულმა ქართულმა არმიამ ხუთი დღე ვერ შეძლო პოზიციების შენარჩუნება. მაგრამ მთელი უბედურება ისაა, რომ აგვისტოს ომში განცდილი მარცხის შემდეგ დამატებით დაეკარგეთ ქვეყნის ტერიტორიის ოცი პროცენტი, ხოლო საქართველო მხოლოდ ვირტუალურ სამყაროში ან ლამაზ მოგონებებში ინარჩუნებს ერთიანობას, რაც, უპირველესად, ხელისუფლების არასწორი პოლიტიკის შედეგია.

ქვეყნის უსაფრთხოებისა და თავდაცვისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად ხელისუფლება მნიშვნელოვან თანხებს რომ უნდა ხარჯავდეს, ამაზე არავინ დავობს, მაგრამ ამ მიმართულებით რაციონალური პოლიტიკის გატარება აუცილებელია, ვინაიდან გამაღებელი მილიტარიზაციის პირობებში ხელისუფლების ყურადღების მიღმა არ დარჩეს ქვეყნის განვითარებისა და საზოგადოების კეთილდღეობისთვის აუცილებელი სხვა სფეროები (განათლება, ჯანდაცვა და ა.შ.), რაც თავდაცვაზე არანაკლებ მნიშვნელოვანია.

რისთვის გაზარდა სამხედრო ბიუჯეტი? რა ჯდება «ნახაყოფლობითი რეზერვის» კაპანია? ვაგვადებით თუ არა ახალი ომისთვის?!

აპირებს თავდაცვის სამინისტრო 45 მლნ-ის ერთ თვეში ათვისებას?

ერთმნიშვნელოვნად სწორი პასუხის გაცემა და რამის მტკიცება ძალიან რთულია ინფორმაციის არარსებობის გამო, ამიტომ შეგვიძლია ვისაუბროთ მხოლოდ ვარაუდების დონეზე: 1. თავდაცვის სამინისტროს ეს თანხა, სავარაუდოდ, უკვე გახარჯული აქვს არამიზნობრივად და ამ გადაწყვეტილებით უკვე განუხორციელები გადაფარვა; 2. ხელისუფლებას ეს თანხა სჭირდება გასამხედროებული დაჯგუფებების შესაქმნელად, რასაც საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენებს, მის მიერვე მართული შიდადეცტაბილიზაციის პროვოცირების მიზნით, რათა კანონის ძალით მიეცეს შესაძლებლობა, უზრუნველყოფს „სტაბილურობა“ და აღადგინოს „ნესრიგი“. ამ ვარაუდს ამყარებს ხელისუფლების ახალი ინიციატივის, ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობისთვის სრულიად უსარგებლო „ნებაყოფლობითი ხუთდღიანი რეზერვის“ პროგრამის ამოქმედება. ვაგრცელებული მოსაზრებების მიხედვით, ხელისუფლებამ ცდილობს, ამ „პროგრამის“ ფარგლებში მოახდინოს საეჭვო რეპუტაციის მქონე პირების მობილიზება და გამოიყენოს ისინი მაშინ, როცა ძალაუფლების დაკარგვის საფრთხის რეალურობას დაინახავს.

ლაუფლება ყველანაირი გზით დაიცვან, როგორც ეს არაერთხელ მოხდარა გასული წლების განმავლობაში; 3. ჩვენ, რიგითმა მოქალაქეებმა, შეიძლება არ ვიცით, მაგრამ არ არის გამორიცხული, ხელისუფლება მორიგ ავანტიურისტულ სამხედრო აქტივობასა და თავდაცვის უწყებისთვის ხარჯების გაზრდით ნიანსნარ იჭერდეს მომავალი მოქმედებად და ამ გადაწყვეტილებით თანხა ამყარებს ის ვარაუდი, რომ რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზების მიმართულებით ხელისუფლება მოქნილი დიპლომატიის გატარებას არ ჩქარობს და კვლავინდებურად მიიღობს რიგობრივ რიტორიკით ცდილობს ფონს გასვლას.

მთელი უბედურება ისაა, რომ რუსეთის მხრიდან გააქტიურება არ შეინიშნება, შესაბამისად, კონფლიქტის ესკალაციის საფრთხე მინიმალურია. მაშინ რატომ ცდილობს ხელისუფლება, დაუბრუნდეს აგვისტოს ომზე არსებული გამაღებელი მილიტარიზაციის პოლიტიკას და მილიონობით თანხები უმისამართოდ გახარჯოს, აბსოლუტურად გაუგებარია.

მაგრამ ყველაზე მთავარი მანძი ის არის, რომ ხელისუფლების ეს ნაბიჯი გამოგონებულ და მიუღებელია საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის, ვინაიდან მოქალაქეთა კეთილდღეობაზე არ არის ორიენტირებული, მითუმეტეს იმ ფონზე, როცა ქვეყანაში სოციალური პრობლემების მოგვარების მიმართულებით არაფერი გაკეთებულა — საბავშვო ბაღები ფასიანი გახდა, ხოლო ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობა ისევ დიდ პრობლემად რჩება. რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, არ გაუმჯობესებულა მოსახლეობის ცხოვრების დონე და ათი

ათასობით უმწყო მდგომარეობაში მყოფი მოქალაქე ელოდება ხელისუფლების გონივრულ გადაწყვეტილებებს, რამაც უნდა უზრუნველყოს ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, მაგრამ ამაოდ.

ქვეყანაში არსებული სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გათვალისწინებით, ექსპერტების და ოპოზიციის მიერ ხელისუფლებას ეს გადაწყვეტილება არაადეკვატურ ნაბიჯად შეფასდა. მითუმეტეს, ეჭვს იწვევს ის გარემოება, რომ აღნიშნული თანხა თავდაცვის უწყებამ ერთ თვეში გასახარჯად მოითხოვა, მაგრამ რამდენად მოასწრებს მის ათვისებას, ძნელი სათქმელია.

ასეთ დროს ბუნებრივად ჩნდება კითხვა: რატომ იხარჯება თავდაცვაში ასეულობით მილიონი ლარი, თუკი ქვეყნის უსაფრთხოებისა და თავდაცვისუნარიანობის უზრუნველყოფის მიმართულებით პოზიტიური ძვრები არ არის? დაიხ, აქ ჩნდება დიდი კითხვის ნიშანი, მაგრამ ნებისმიერი პასუხი შეიძლება მკითხაობას დაემსგავსოს, ვინაიდან, მმართველი რეჟიმის მიერ გაპიარებული „მიმუშული“ შენობების მიუხედავად, რომლებიც თითქმის ხელისუფლების გამჭვირვალეობის სიმბოლოს წარმოადგენს, დღეს თავდაცვის სამინისტრო ერთ-ერთი ყველაზე დახურული სტრუქტურაა საქართველოში, რომლის ბიუჯეტი აბსოლუტურად გაუმჭვირველია და, შესაბამისად, საზოგადოებისთვის ძნელია, გაარკვიოს, თუ რაში იხარჯება ეს თანხები. ხელისუფლების წარმომადგენლები კი „რკინის ლოკის“ მიმართავენ და ამ ფაქტს სახელმწიფო საიდუმლოებით ხსნიან.

კიდევ 2005 წელს გამოხატავდა შემოფოტებას თავდაცვის სამინისტროს გაზრდილი ბიუჯეტისა და ქვეყნის განვითარებისთვის აუცილებელი სხვა სახის ციფრული სფეროების (მაგ. სოფლის მეურნეობა, განათლება და ა. შ.) დაუფინანსებლობის გამო და სამართლიანად აღნიშნავდა, რომ ხელისუფლების ეს პოლიტიკა საქართველოს კარგს არაფერს მოუტანს: „ეს დაუშვებელი ფუფუნებაა ლტახი ქვეყნისთვის, რომელსაც აქვს პარატაგონური აქრონომია და უშუალოდ აწინააღმდეგებს უსაფრთხოებას, მაგრამ რამდენად მოასწრებს მის ათვისებას, ძნელი სათქმელია“.

სამი გაფრთხილებიდან სამი წლის შემდეგ ყველაზე მზახეთ, რომ ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას პროგნოზი გამართლდა. რუსული კალაშნიკოვის წინააღმდეგ ამერიკული „M16“ უძველესი აღმოჩნდა, ხოლო წლების მანძილზე თავდაცვის მიმართულებით მილიონი ლარი კი — წყალში გადაყრილი. ვინაიდან 2008 წლის რუსულ-ქართული ომის დროს ამერიკულად გა-

მინისტროს განათლებისა და ჯანდაცვის უწყებაზე დიდი ბიუჯეტი აქვს, ასევე, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, სოფლის მეურნეობის განვითარებისთვის არსაკმარისი თანხები გამოყოფილი, ძნელია, ისაუბრო ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობასა და საზოგადოების კეთილდღეობაზე. უფრო მეტიც, ჩამორჩენილი ეკონომიკისა და სოფლის მეურნეობის, დამშეული და დაუდამყოფელი საზოგადოების პირობებში ქვეყანაში ჭარბად არსებული იარაღი და გამაღებელი მილიტარიზაცია კარგს არაფერს მოუტანს საქართველოს. სამუხაროდ, თავდაცვის ბიუჯეტის მატებასთან ერთად, მილიტარისტული რიტორიკაც იწყებს გამოვლიძობას, მაგრამ რამდენად მზად არის ეს გაუძლებს თუ არა გადატაკებული და დამშეული მოსახლეობით სავსე ქვეყანა მორიდ იარაღის უღარუნს, ამაზე ხელისუფლებას პასუხი არ აქვს.

ნებისმიერ შემთხვევაში ხელისუფლება ვალდებულია, საზოგადოებას ნათლად და ცხადად განუმარტოს, თუ რა საფრთხეებმა და გამოწვევებმა განაპირობა თავდაცვის ბიუჯეტის ზრდა და რა მიზანს ისახავს ეს ნაბიჯი. მაგრამ არაგუმეტად იმის მოშველიება, რომ 40 კმ-ში რუსი ოკუპანტები დგანან და ჩვენი ჯარისკაცები ამერიკული „M16“-ით უნდა აღჭურვდეთ, კიდევ ერთი სისულელე და საზოგადოებისთვის თვალში ნაცრის მუერის მცდელობა იქნება.

მიუხედავად ამისა, „ნაცკეროპაგანდისტული“ მანქანა ეცდებოდა, საზოგადოება დაარწმუნოს, რომ 45 მლნ ლარის თავდაცვის მიმართულებით გადადამისამართება რუსეთიდან მომდინარე საფრთხეებმა განაპირობა, რასაც ჩვენი ჯარი სათანადოდ მომზადებული უნდა დახვდესო. თუმცა ხელისუფლება ამას ვერ აცნობიერებს, ეკონომიკურად სუსტი და გადატაკებული ქვეყანა, რომლის ჯარიც, რაც უნდა თანამედროვე იარაღით იყოს აღჭურვილი, რუსეთის ფართომასშტაბიან აგრესიას, თუნდაც იმ დონით, როგორც 2008 წლის აგვისტოში განხორციელდა, სერიოზულ ნიანაღმდეგობას რომ ვერ გაუწევს და რეალურად მივიღებთ არა რუსული ჩექმით გაკონტროლებულ ტერიტორიის ოც პროცენტს, არამედ სრულად ოკუპირებულ საქართველოს, რაც კატასტროფულ შედეგს მოუტანს ჩვენს ქვეყანას.

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაკრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„არც ერთი პასუხისმგებლობის მქონე, თავმოყვარე პრეზიდენტი სხვა ძველს სულიერ ღირებულება ასეთ რამეს არ იტყვის. ეს არის ღირსება რეპანცი ერთი ძველს საერო ღირებულების მიერ ძველს სულიერი ღირებულების წინააღმდეგ... საერთოველოს ხელისუფლების ამგვარი განცხადებები არათუ შეუშლის ხელს ურთიერთობის ნორმალიზებას, არამედ ეს არის უშიშრობის რამ, რაც შეიძლება ძველს პირველმა პირმა გააქეთოს. ხელისუფლებას პირიქით, დადებითად უნდა შეეფასებინა პატრიარქის ვიზიტი, მაგრამ ეს სასაქონლო ვოლტიჟური რეპარტურა არ ჯდება.“

ნესტან კირთაძე:

მე ვინაზე რუსეთში ქართული სული, ქართული იმედები

საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის, ილია მეორის რუსეთში ვიზიტსა და რუსეთის პრეზიდენტ მედვედევსა თუ პატრიარქ კირილთან შეხვედრებს, ქართული საზოგადოების გარკვეული ნაწილის მხრიდან საკმაოდ უარყოფითი გამოხმაურება მოჰყვა. პროფესორი ნესტან კირთაძე მოვლენების უშუალო თვითმხილველია. ის საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს რუსეთში თან ახლდა. ამ ვიზიტის მნიშვნელობასა და საკუთარ შთაბეჭდილებებზე ქალბატონი ნესტანი „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება.

«ქალიან ვნახვარ, რომ ნათელაჟილვა ყველაფერი გააქეთა საქუთარი თავის მარტინალიზაციისთვის»

— როგორ დახვდნენ რუსეთის უმაღლესი სასულიერო თუ ოფიციალური პირები საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს და როგორ ფიქრობთ, რამდენად შედეგადიანი იქნება პატრიარქის ვიზიტი ჩვენს ქვეყნისთვის?

— ზოგადად, ორი პატრიარქის შეხვედრა ყველა ქვეყანაში ფასდება როგორც ისტორიული შეხვედრა. ამას გარდა, მინდა შევახსენო თქვენს გაზიარებულ მკითხველს, რომ საქართველოს პატრიარქი, რუსეთის პატრიარქ კირილს უკვე ახალი ტიტულატურით შეხვდა. ილია მეორე ამჯერად როგორც სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, მცხეთა-თბილისისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის რანგში ეწვია რუსეთს, რასაც უდიდესი მნიშვნელობა აქვს. ვინაიდან, როდესაც საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესიის წმინდა სინოდმა მიიღო გადაწყვეტილება, ილია მეორესათვის დაეკისრებინა საქართველოს ყველაზე მნიშვნელოვანი ეპარქიის — ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის ნიშნად და პატივი, გაჩნდა კითხვა: რამდენად მიიღებდნენ ამას აფხაზეთი ან რუსეთის საპატრიარქო, თუმცა, კარგად ვიცნობთ რა ჩვენს პატრიარქს და ვიცით რა მისი პრინციპული გადაწყვეტილებები, მას ყოველთვის ნინანარ აქვს განჭვრეტილი ამა თუ იმ გადაწყვეტილების შედეგი. მან სრულიად მართლმადიდებლური სამყაროსთვის მისაღებად აქცია, რომ ის არის მართლმადიდებლური საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი.

დამოწმებული მითითებების დასახელები. საქართველოს პატრიარქის მიმართ მართლაც ყველა გამორჩეულ მონიშვნასა და ყურადღებას იჩენს და ყველაფერი უფროდებით უსმენენ მის მოსაზრებებს ამა თუ იმ საკითხთან დაკავშირებით, რადგან ყველა კარგად იცის, რომ დღეს საქართველოს რეალური ლიდერი არის საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი, რომელიც ქვეყანაში ჩატარებულ ყველა გამოკითხვის შედეგებშიც უპირობო ლიდერია. პატრიარქის სიტყვას ყურს უდგებს სრულიად საქართველო.

რუსეთში, პატრიარქ კირილის იუბილის ფარგლებში, უამრავი შეხვედრა და ღონისძიება გაიმართა. თუმცა გამორჩეული მნიშვნელობის მქონე მათლმადიდებლური სამყაროს წარმომადგენლები და სხვადასხვა სასულიერო იერარქი ესრებოდა. აქაც თავალნათლივ გამოჩნდა ჩვენი პატრიარქისადმი გამოკვეთილი პატივისცემა. ნირვის დროს, ერთიანად გაუფრთხილდა როგორც რუსული და ბერძნული, ასევე ქართული საგარეო მხარეები. ბიბლია კი სწორედ ჩვენს პატრიარქთან წაიკითხა.

— თუმცა ერთ-ერთი მიზეზი, რის გამოც კათოლიკოს-პატრიარქი გააკრიტიკეს საქართველოში, სწორედ მედვედევთან შეხვედრა იყო. მეტიც, სოციალურ ქსელში მოხდებოდა კი გავრცელდა, რომ პატრიარქს აეროპორტშივე საპროტესტო აქციით დახვდნენ. განსაკუთრებით აქტიურობდა რელიგიითარბობის ხელი კობახიძე, რომელსაც სხეულებზე აუბეს ხასია.

ქე, რომელიც ჩემი თაობის ერთ-ერთი ნიჭიერ კაცად ითვლებოდა. უკვე ის ფაქტი, რომ აცხადებს, თურმე პატრიარქს საპროტესტო აქციით უნდა დაავადებოდა, ჩემთვის საკმარისია და ამის შემდეგ რა იგულისხმება მის პროტესტში, მათეთეხარისხიანია. მას სასულიერო განათლება აქვს მიღებული და კარგად უნდა უწყოდეს ჩვენი პატრიარქის ნონა და მაღლი ამ ქვეყნისთვის. ეს კაცი ჩემი თვალში უბედურია და ასეთი კაცის ქმედების შეფასება ჩემი მხრიდან, ვფიქრობ, ზედმეტი იქნება. თუმცა შეუძლებელია არ აღვნიშნო, თუ რა სიუჟეტებს უშვებდნენ ამ დღეებში ნაციონალური პროპაგანდისტული არხები, როგორ ამოკბდნენ რუსეთის პატრიარქს და ზოგადად, როგორ აფასებდნენ პატრიარქის ვიზიტს.

— პატრიარქის საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომაც განაცხადა, რომ უჭირს პატრიარქის ვიზიტის შეფასება... — ეს ის ხელისუფლება და საგარეო საქმეთა სამინისტროა, რომელსაც არ გაუჭირდა ომის პროვოცირება საქართველოში. ეს ის ხელისუფლებაა, რომელმაც ბრძოლაში უპატრონოდ მიატოვა საკუთარი ჯარისკაცები, ხოლო ხელისუფლების წევრები ომის დროს საწარმოებსა და მიწის ნაკვეთებს დერეფანი და მიიყვანეს სიმინდესთან, ილია მეორე გახლდათ. ვფიქრობ, ძალიან მნიშვნელოვანი იყო პატრიარქის შეხვედრა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტ დმიტრი მედვედევთან...

— თუმცა ერთ-ერთი მიზეზი, რის გამოც კათოლიკოს-პატრიარქი გააკრიტიკეს საქართველოში, სწორედ მედვედევთან შეხვედრა იყო. მეტიც, სოციალურ ქსელში მოხდებოდა კი გავრცელდა, რომ პატრიარქს აეროპორტშივე საპროტესტო აქციით დახვდნენ. განსაკუთრებით აქტიურობდა რელიგიითარბობის ხელი კობახიძე, რომელსაც სხეულებზე აუბეს ხასია.

ცია, რომ საქართველოს პატრიარქის პრეზიდენტ მედვედევთან შეხვედრისას საუბარი შეეხო დევნილების დაბრუნებას, მაგრამ რამდენად შედეგადიანი შეიძლება აღმოჩნდეს საუბარი დევნილების დაბრუნების პარალელურად საქართველოს პრეზიდენტი რუსეთის საპატრიარქოს კრემლის ფილიალად აცხადებს? მით უმეტეს, კარგად ვგახსოვს, პატრიარქის ძალისხმევით შედეგად როგორ დაინწყო სოფელ პერევიდან რუსეთში ჯარისკაცების დაბრუნების განცხადებების შემდეგ უკან დაბრუნდა.

— მედვედევს არ უთქვამს, ჩვენ უნდა დაეხმარნენო, მან ლტოლვილები, მან განაცხადა, რომ ლტოლვილები უნდა დაბრუნდნენო. საერთოველოს ხელისუფლების ამგვარი განცხადებები არათუ შეუშლის ხელს ურთიერთობის ნორმალიზებას, არამედ ეს არის უშიშრობის რამ, რაც შეიძლება ძველს პირველმა პირმა გააქეთოს. ხელისუფლებას პირიქით, დადებითად უნდა შეეფასებინა პატრიარქის ვიზიტი, მაგრამ ეს სასაქონლო ვოლტიჟური რეპარტურა არ ჯდება.

— როდესაც საქართველოს პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ რუსული ეკლესია კრემლის ფილიალია, საზოგადოებაში განჩნდა საკუთარი ლოგიკური მიზეზები — ვინაიდან საქართველოს პატრიარქს რუსეთის საპატრიარქოსთან კარგი ურთიერთობა აქვს, ხომ არ ნიშნავს ხელისუფლების განცხადება საპატრიარქოს წინააღმდეგ ღია ბრძოლის დაწყებას?

— არც ერთი პასუხისმგებლობის მქონე, თავმოყვარე პრეზიდენტი სხვა ქვეყნის სულიერ ლიდერზე ასეთ რამეს არ იტყვის. ეს არის ღირსება რეპანცი ერთი ძველს საერო ღირებულების მიერ ძველს სულიერი ღირებულების წინააღმდეგ... საერთოველოს ხელისუფლების ამგვარი განცხადებები არათუ შეუშლის ხელს ურთიერთობის ნორმალიზებას, არამედ ეს არის უშიშრობის რამ, რაც შეიძლება ძველს პირველმა პირმა გააქეთოს. ხელისუფლებას პირიქით, დადებითად უნდა შეეფასებინა პატრიარქის ვიზიტი, მაგრამ ეს სასაქონლო ვოლტიჟური რეპარტურა არ ჯდება.

მაგალიტე გადაარჩენს და სამშვიდობო გზაზე გაიყვანს. საბაპაშვილმა, რომორც საერო ლიდერმა, გააფრთხილა ძველს სულიერი ღირებულების მიერ ძველს საერო ღირებულების წინააღმდეგ... საერთოველოს ხელისუფლების ამგვარი განცხადებები არათუ შეუშლის ხელს ურთიერთობის ნორმალიზებას, არამედ ეს არის უშიშრობის რამ, რაც შეიძლება ძველს პირველმა პირმა გააქეთოს. ხელისუფლებას პირიქით, დადებითად უნდა შეეფასებინა პატრიარქის ვიზიტი, მაგრამ ეს სასაქონლო ვოლტიჟური რეპარტურა არ ჯდება.

— როდესაც საქართველოს პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ რუსული ეკლესია კრემლის ფილიალია, საზოგადოებაში განჩნდა საკუთარი ლოგიკური მიზეზები — ვინაიდან საქართველოს პატრიარქს რუსეთის საპატრიარქოსთან კარგი ურთიერთობა აქვს, ხომ არ ნიშნავს ხელისუფლების განცხადება საპატრიარქოს წინააღმდეგ ღია ბრძოლის დაწყებას?

— არც ერთი პასუხისმგებლობის მქონე, თავმოყვარე პრეზიდენტი სხვა ქვეყნის სულიერ ლიდერზე ასეთ რამეს არ იტყვის. ეს არის ღირსება რეპანცი ერთი ძველს საერო ღირებულების მიერ ძველს სულიერი ღირებულების წინააღმდეგ... საერთოველოს ხელისუფლების ამგვარი განცხადებები არათუ შეუშლის ხელს ურთიერთობის ნორმალიზებას, არამედ ეს არის უშიშრობის რამ, რაც შეიძლება ძველს პირველმა პირმა გააქეთოს. ხელისუფლებას პირიქით, დადებითად უნდა შეეფასებინა პატრიარქის ვიზიტი, მაგრამ ეს სასაქონლო ვოლტიჟური რეპარტურა არ ჯდება.

— როდესაც საქართველოს პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ რუსული ეკლესია კრემლის ფილიალია, საზოგადოებაში განჩნდა საკუთარი ლოგიკური მიზეზები — ვინაიდან საქართველოს პატრიარქს რუსეთის საპატრიარქოსთან კარგი ურთიერთობა აქვს, ხომ არ ნიშნავს ხელისუფლების განცხადება საპატრიარქოს წინააღმდეგ ღია ბრძოლის დაწყებას?

ზეგ რა შედეგი მოჰყვება. — რამდენადც ცნობილია, თქვენ შეხვედრის გამოცემლობა UP Print-ის ხელმძღვანელობას, სადაც უნდა გამოიცეს საუკუნის ტრილოგია „ნათელი ქრისტესი“ მესამე ტომი, სახელწოდებით „მზიანი ღამე“. რა შედეგი გამოიღო ამ მოლაპარაკებაზე?

— ეს მოლაპარაკებაც ნაყოფიერი აღმოჩნდა შემოქმედებითი თვალსაზრისით, ფინანსური თვალსაზრისით როგორც შედეგადიანი იქნება, ჯერ მოლაპარაკების პროცესი მიმდინარეობს და მერე გამოჩნდება. ერთს კი ვიტყვი, რომ ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ ქართული ნიჭი იბეჭდება მოსკოვში და ეს ნიჭი სახელმწიფოთარბის ურთიერთობების დარეგულირებისა და ნდობის აღდგენის პროცესში მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს.

მე ვნახე რუსეთში ქართული სული, ქართული იმედები და პირდაპირ შემიძლია გავიმეორო პატრიარქის სიტყვები, რომ ჩვენ მშვიდობით ჩავედით მოსკოვში და მშვიდობით დაგვრდით საქართველოში. ორ ქვეყანას შორის დღეს არ არის დიპლომატიური ურთიერთობა, დაიღვარა სისხლი და სწორედ ნდობის აღდგენის, სახელმწიფოთარბის ურთიერთობის განახლებისთვის და სამართლიანი ვითარების გადაჭრისთვის იბრძვის მართლმადიდებლური ეკლესია.

ამ დღეებში უნდა დაეარეგისტრირებოდა არასამთავრობო ორგანიზაცია „ქართულ-აფხაზური და ქართულ-ოსური სახლი“, რომლის მიზანია იქნება ორმხრივი დიალოგის დაწყება და ხალხებს შორის ურთიერთობის აღდგენა. ჩემი პროექტს უახლოეს მომავალში დეტალურად წარვუდგენ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს, ბიძინა ივანიშვილს და ვფიქრობ, რომ იგი წარმატებით განხორციელდება. უზარმაზარია ეს მისა ჩემთვის და, მაგონი, ამ ეტაპზე ამაზე მნიშვნელოვანს ვერაფერს ვაპირებ.

— რა ურთიერთობა გაქვთ შალვა ნათელაშვილთან მას შემდეგ, რაც 7 ნოემბერს ლეიბორისტული პარტიის მიერ დაგვამოხილეს აქციას ყალბი პარტიის უწოდებ?

— არანაირი ურთიერთობა შალვა ნათელაშვილთან აღარ მაქვს. ძალიან ვწუხვარ, რომ ნათელაშვილმა ყველაფერი გააკეთა საკუთარი თავის მარტინალიზაციისთვის.

— თქვენ იყავით ლეიბორისტული პარტიის საერთოველოსის ოფისში. თქვენმა ყოფილმა თანაგუნდელმა პაატა ჯიბლაძემ თქვენ პარტიიდან წასვლის შემდეგ განაცხადა, რომ პარტიას თქვენი წასვლით არაფერი დაჰკლებია.

— მინდა, ამ სიტყვების ავტორის და დანარჩენებსაც შევახსენო, რომ მე რვა წლის განმავლობაში ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთი მთავარი ვიყავი და ჩემთვის და ჩემი ოჯახისთვის ეს წლები ძალიან მძიმე და სარისკო იყო. ბოლო რვა წლიდან თქვენის გარეთ თუ ქვეყნის ფარგლებში შეხვედრებთან, პარტიის პოპულარიზაციას ეწეულებოდა მინდა, იცოდეს ქართველმა ხალხმა, რომ დღესაც მე ხალხის მხარეზე დავდექი. ჩემი ყოფილი თანაკავებულები იყვნენ, განსაკუთრებით ის ადამიანები, რომლებსაც საკუთარი აზრი არ განჩინათ და მხოლოდ ხელის დავალებებს ასრულებდნენ.

ესაუბრა უროპა ციხპარაშვილი

დამოუკიდებელი ფინანსები

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

განხილული პუნქტების მიხედვით, საქართველოს შიდა ვალის მოცულობა ჯერ არ არის სწორად დაანგარიშებული. სინამდვილეში, შიდა ვალის მოცულობა გაცილებით მეტია. როგორც ამას არაოფიციალური გაანგარიშებები მოწმობს, მისი ოდენობა დაახლოებით 34 მილიონ 595 ათას ლარს შეადგენს.

ლიკვიდაცია ეკონომიკის მინისტრისთვის

ვალის ხარჯზე ბიუჯეტის დაბალანსება კრახით მთავრდება

გაბრიელა. დასაწყისი იხ. №42

„ლიკვიდაცია“ — ეს სახელწოდება სახკომსაბჭოს 1919 წლის 26 დეკემბრის დადგენილებიდან მოდის, რომელმაც დაამტკიცა რსფსრ-ში უნივერსალური ლიკვიდაციის სახელმწიფო პროგრამა — **Ликвидация безграмотности — (Ликбез)**. უნივერსალური ხელისუფლების გასანათლებელი საქმე, ჩვენი თხოვნით, თავს იდო ცნობილმა მეცნიერმა, ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა ამირან ჯიბუტმა. დღეს ვაგრძელებთ წინა ნომერში დაწყებულ საუბარს.

სახელმწიფოს შიგა ვალი და შემანახველი ბანკების დანგრეული სისტემა

„ახალი ქართული ბანკის“ მესვეურებმა მოსახლეობის განწესებულ თანხად აღიარეს მხოლოდ 5 მილიარდ 559 მილიონი კუპონი, რომელიც გადაიყვანეს დოლარებში (1 დოლარი — 814 ათასი კუპონი) და ამ გზით 6829 დოლარამდე შეამცირეს შემანახველ ბანკებში მოსახლეობის მიერ 1991 წლამდე შეტანილი 13 მილიარდი მანეთი, ანუ 8 მილიარდი აშშ დოლარი.

განსხვავებული მოსაზრებები გამოთქმულია გაერთიანებულ ქართულ ბანკს ანაბრების ინდექსირება მიზანშეწონილად მოახდინა მოსკოვის სახელმწიფო ბიროს 1993 წლის 4 აგვისტოს მონაცემებით — აშშ დოლარისა და რუსული რუბლის თანფარდობის (1:988) მიხედვით. აქედან გამომდინარე, თანხის მოცულობა შეადგენს 31,9 მილიონ აშშ დოლარს, ანუ 41,5 მილიონ ლარს, ხოლო სახელმწიფო ანაბრების ჩათვლით — 32,9 მილიონ აშშ დოლარს, ანუ 42,8 მილიონ ლარს.

ამირან ჯიბუტი

აქამდე შეუძლებელი ინდექსირების მექანიზმით გათვალისწინებული 502 მილიონი ლარის მოქალაქეებისთვის დაბრუნებას ათეული წლები დასჭირდება

საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური ინფორმაციის კომიტეტის გათვლით, 1993 წლის 3 აგვისტოს მდგომარეობით მოქალაქეთა ანაბრებზე არსებული თანხა შეადგენს 1,8 მილიონ ლარს.

აბრებზე სარგებლის დარიცხვის წინააღმდეგი იყო, ხოლო ეკონომიკის სამინისტრო მიზანშეწონილად მიიჩნევდა გაუცემელ ანაბრებზე საბანკო-საპროცენტო განაკვეთის დარიცხვას.

არაოფიციალური განგარიშებით, საქართველოს შიგა ვალი 34 მილიარდ 595 ათას ლარს შეადგენს

ბისტვის 1997-1998 წლების ბიუჯეტით 10 მილიონი ლარი, ხოლო 1999 წლის ბიუჯეტით 0,4 მილიონი ლარის გაცემა იყო გათვალისწინებული, მაგრამ დღემდე ამ დანიშნულებით არც ერთი თეთრი არ გაცემულა. ეს ფაქტი უარყოფით პრაქტიკულად მძვინკვინებს მთავრობის სწორედ ამ მიზანშეწონილობის უზრუნველყოფას.

ვალდებულებებს: კერძოდ, ანაბრების, პოსტსაბჭოთა პირობებში გამოშვებული სახელმწიფო მიზნობრივი უპროცენტო სესხის ობლიგაციების, სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების, სახელმწიფო ლატარეაში მოგებული ნივთების გაუნაღებლობით წარმოქმნილი დავალიანებებისა და სახელმწიფოს მიერ კოოპერატიული ბინათმშენებლობებისათვის აღებული ვალდებულებების რეალურ და კეთილსინდისიერ განაღდებას.

«გადაბრუნება» ხელშეწყობა

რესპუბლიკელი სენატორის — ჯონ მაკკეინის შეფასებით, რუსეთის პრეზიდენტის, დიმიტრი მედვედევის მიერ რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემის თანხებზე გაკეთებული განცხადებების შემდეგ აშშ-სა და რუსეთს შორის ურთიერთობა გაუარესდება და მხარეებს ურთიერთობების ხელშეწყობა და დატვირთვა მოუწევთ.

ეკვიპალები აქციებს განაგრძობენ

რამდენიმე ათასი ეკვიპტელი ტაჰრირის მოედანზე ქვეყნის სამხედრო ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ აქციების გასაგრძელებლად ემზადება.

ამდენად, დღესთვის შეუძლებელია შიგა ვალზე, როგორც ერთიან რეა-

საქართველო და მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მთხოვა, იქნებ წვნიანი შემოვიგზავნო დღეში ერთხელ.
ვინ რას შიშობს? წვნიანი! აჰის გაამო შიშობს დაინფო.
26-ში დაბრუნდეს, სასწრაფოდ მოჰკიდეთ შვილს ხელი და მუშაობა
ნახეთო. მივანი და საწინააღმდეგარო დაბრუნდა — აპარატზე
იყო შეერთებული. ნიკოზა, გუშინდინ ნორმალურად იყავი,
დღეს რა დაგვიმართა-თქო, — ვკითხე. — არაფერიო.
ხომ არ მიტყუდა, — მკლავზე, მიშველიო. რა უნდა მეშველა!
29 იანვარს გაუთიხეს აპარატი და 3 თვეგრავლს დავასაფლავებთ.

დალი სიხარულით:

ჩემი ქმარი სიხარულით ანაბრებს და მოკლავს

რატომ დააბრალეს ტუბერკულოზით
დაავადებულ მომავლად პატიმარს ციხეში
ბუნტის ორგანიზება და არ კავშირშია
სტრასბურგის სასამართლოს მიერ პატიმარ
მახარაძის სიცოცხლის ხელყოფაში საქართველოს
დამნაშავედ ცნობა ტუბერკულოზის სახელმწიფო
პროგრამის გარშემო ატეხილ სკანდალთან?

ნიკო მახარაძე 2006 წლის 14
მარტს სოდის მიერ განხორ-
ცილებული სპეცოპერაციის
შედეგად აბასთუმანში დააკა-
ვეს. იგი სხვადასხვა მძიმე
ავადმყოფობით იყო დაავადე-
ბული და მედიკამენტები სჭი-
რდებოდა, მაგრამ დაკავები-
დან 9 დღის განმავლობაში არ
მიუღია. ნიკო მახარაძის ჯან-
მრთელობის მდგომარეობა
უკიდურესად დამძიმდა და
გარდაიცვალა კიდევ. მახარა-
ძის დარჩა 9 წლის ქალიშვილი —
სალომე და მუღლუღი — და-
ლი სიხარულით, რომელმაც
ევროპის ადამიანის უფლებათა
სასამართლოში სარჩელი
რამდენიმე მუხლად შეიტანა.
სარჩელი შეტანიდან მესამე
წელს ევროპულმა სასამართ-
ლომ შეტანილი სარჩელის ერთ
მუხლში — სიცოცხლის უფ-
ლების ხელყოფა, საქართვე-
ლო დამნაშავედ ცნო და გარ-
დაცვლილის მუღლუღის სასარ-
გებლოდ ქვეყანას 15 ათასი
ევროს გადახდა დააკისრა.

ამ ინფორმაციის გავრცე-
ლებაზე ცოტა ხანში ცნობი-
ლი გახდა, რომ ტუბერკულო-
ზის მკურნალობის სახელმ-
წიფო პროგრამის არაჯერო-
ვანი მართვის გამო 2008-
2011 წლებში არამართლო-
მებრად გაიხარჯა 2 400 000
ლარი.

„საქართველო და მსოფლი-
ოს“ გარდაცვლილი პატიმრის
მუღლუღი დალი სიხარულით
ესაუბრა.

— თქვენი მეუღლე 2006
წელს დააპატიმრეს. მისი ად-
ვოკატის მიმართვაში ნათქ-
ვამია, რომ ჯანმრთელობა
მძიმე მდგომარეობაში ჰქონ-
და და დაკავებიდან 9 დღის
განმავლობაში მისთვის არა-
ნაირი მედიკამენტი არ მიუ-
ციათ.

— ჩემი მეუღლე აბასთუ-
მანში დააკავეს. კვირიდან ახა-
ლი ჩამოსულები ვიყავით, სა-
დაც სამკურნალოდ გვყავდა.
ფოთში რომ შემოვდივით, სა-

მართლდამცავები დაგვხვდ-
ნენ. რომ ნახეს, ძალიან ცუ-
დად იყო, თვითონ გაგვიშვეს
აბასთუმანში. კვდება და არ
დააკავეს. ხუთი თვე ვიყავით
იქ. ახალციხის სამმართველო-
შიც განვიმარტეს, რომ ნიკო-
ლოზ მახარაძეს არანაირი და-
ნაშაული არ ჰქონდა ჩადენი-
ლი არც საქართველოში და
არც უკრაინაში. ჩვენს ექიმ-
საც ესაუბრნენ სამართალ-
დამცავები და მანაც დაუდას-
ტურა, რომ იმ მდგომარეობა-
ში, რომელშიც ნიკოლოზ მახარ-
აძე იყო, საავადმყოფოდან
განერა არ შეიძლებოდა. მიუ-
ხედავად ამისა, მისი აყვანა 14
მარტს საავადმყოფოდან მოხ-
და. სამი დღე იყო სოდ-ში და
მერე გადაიყვანეს მეშვიდე
საპყრობილეში. იქ ძალიან
ცუდად გავხდა, მაგრამ ხელმ-
ძღვანელობამ წამლების მი-
ღების საშუალება არ მისცა,
თან ვაცვივდა, სამინერლ მდგო-
მარეობაში იყო. ვის არ მიე-
მართე, ძლივს გადაიყვანეს
ციხის სამკურნალო დაწესე-
ბეებში. ყურთასმენაზე
დაქვეითებული ჰქონდა, აღა-
რავერი ესმოდა, ვუნერდით
და ისე ვაგებინებდით ყველა-
ფორს. რესპუბლიკურ საავად-
მყოფოში რომ გადაიყვანეს,
მეგონა, მოკვდა. მთელი ღამე
გადასხმეზე ჰყავდათ.

— ექიმების მეთვალყურე-
ობის ქვეშ იყო, როდესაც
2007 წლის 27 მარტის ციხის
ბუნტის ორგანიზატორებში
დაადასაშუალებდა და პატიმ-
რობის ვადა გაუხანგრძლი-
ვეს. საკმაოდ მძიმე მდგომარე-
ობაში მყოფი როგორ შეე-
ძლო ბუნტის ორგანიზატორობა
და ამ საქმეში სამკურნა-
ლო დაწესებულებაში მყოფი
პატიმრების ჩათრევა?

— ციხის ბუნტის მოწყობა
ჩემს ქმარს დაბრალდა. არაფ-
რის თავი არ ჰქონდა, ისე ცუ-
დად იყო, ფაქტობრივად, მო-
მავლად იყო, ცალი ფილტვი
დახურული ჰქონდა. ოთხი

დღის დაკავებული იყო და
ბუნტის ორგანიზატორობაზე
კიდევ 9 წელი დაუმატეს. ეს
სასამართლოები როგორ გა-
დავიტანეთ, არ ვიცი. სასწრა-
ფო დახმარების მანქანები
დაჰყვებოდა უკან ბადრაგის
მანქანას.

— ლევან სამხარაულის სა-
ხელობის სასამართლო ექს-
პერტიზის ეროვნული ბიუ-
როს 2008 წლის 20 ოქტომბ-
რის დასკვნით, პატიმარს
კარდიოლოგიური თვალსაზ-
რისით სტაციონარული
მკურნალობის გაგრძელება
ესაჭიროებოდა, პარალელუ-
რად, ტუბერკულოზის მძიმე
ფორმაზე დაუდგინდა.

— სახელმწიფომ ყველანა-
ირ მკურნალობაზე უარი გვი-
თხრა. ჩაუტარეთ ექსპერტიზა
და, თუ სჭირდება, მხოლოდ
ამის შემდეგ დავაკმაყოფი-
ლებთ თქვენს მოთხოვნასო.
გავაკეთე ალტერნატიული ექ-
პერტიზა და მათაც იგივე დას-
კვნა დადეს, რაც სახელმწი-
ფოს მიერ ჩატარებულმა ექს-
პერტიზამ. სასამართლო-
სამედიცინო საკომისიო

ეძსპერტიზის მიხედვით,
მსჯავრდებულს დაუდ-
გინდა დიაგნოზი: გულის
იზემიური დაავადება,
დასახვის სტენოკარდი-
ა, არტერიული ჰიპერტენი-
ზაცია, გულის უკმარისო-
ბა, მარჯვენა ფილტვის
ფიბროზულ-კაზინოზო-
ზი ტუბერკულოზი ინფ-
ლაციისა და მოთხისვის
ფაზაში, მულტირეზინი-
ტიტოზი, მარჯვენა მს-
რისი პიონინფორმაციის
გადაბანის შემდგომი ნა-
რჩენი მომავალი პლევ-
რალური ნაღების სახით.

დასკვნაში აღნიშნული იყო,
რომ ნიკოლოზ მახარაძე და-
ავადებული იყო ფილტვების
ტუბერკულოზის მძიმე ფორ-
მით, მას ფილტვის კიბო ჰქონ-
და. კარდიოლოგიური თვალსა-
ზრისით, კი ესაჭიროება სტა-
ციონარული მკურნალობის
გაგრძელება.

— პატიმარმა თვითონაც
იცოდა, რომ ფილტვის კიბო
სჭირდა?

— პროცესზე ნიკომ განა-
ცხადა, რომ იცოდა თავისი

დაავადების შესახებ... მას სპე-
ციალიზირებულ სამკურნალო
დაწესებულებაში სჭირდებო-
და მკურნალობა, მიუხედავად
ყველაფრისა, არც კლინიკაში
გადაუყვანიათ და არც საჭი-
რო მედიკამენტები მიუციათ.
ჩვენ ვახერხებდით და ვმოუ-
ლობდით მისთვის დეფიცი-
ტურ მედიკამენტებს.

— ტუბერკულოზის პროგ-
ნოზი არ ეკუთვნის?

— როგორ არა, მარტო ნი-
კოს კი არა, ყველა პატიმარს
ეკუთვნის, მაგრამ... ჩვენ
სასამართლოდ გამოტანი-
ლი სტრასბურგის განარე-
ნის მიერ აუქთაუმი პატი-
მარს და საუბარი დაინიშ-
ნა იმისა, რომ თურამ ტუ-
ბერკულოზის პროგრამა
არ სრულდებოდა, თურამ
ვიდაცვამა ფული მოიპა-
რეს, თურამ ნაშვებს არ
აქლავდნენ პატიმარებს,
ქალით ქლავდნენ და თვით-
ონი გიღრღინებდნენ.
სტრასბურგის სასამართლოს
დასკვნაში ეწერა, რომ, სასჯე-
ლსრულებითი დაწესებუ-
ლება თუ ვერ უზრუნველყოფ-
და ავადმყოფის სათანადოდ
მკურნალობას, ქალაქის საა-
ვადმყოფოში უნდა გაენერათ.

— თქვენ ის ბოლოს 26 იან-
ვარს ინახულეთ, გარდაცვა-
ლებაზე ერთი კვირით ადრე,
რა მდგომარეობაში იყო?

— გლდანის იზოლატორში
რომ გადავიყვანეთ, ცოტა მო-
ციხედა. მივალნი იმას, რომ
წამლები შემეგზავნა. 3 თვე
წავალს მეკუთვინოდა პაემანი.
24 იანვარს ციხის რესპუბლი-
კურ საავადმყოფოში რომ მი-
ვიღე, რაღაცეები შემეგზავნა,
მომხარა, ცოტა უკეთი
პა-
რო. მთხოვა, იქნებ წვნი-
ანი შემოვიგზავნო დღე-
ში ერთხელ. იქაურ საჭ-
მელს ვერ ვხედავ ავადმ-
ყოფობის გამო. ვინ რას
შემაგზავნივდა! აჰის
გამო შიშობს დაინფო.
26-ში დაბრუნდეს, სასწ-
რაფოდ მოჰკიდეთ შვილს
ხელი და მეუღლე ნახეთო.
მივანი და საწინააღმდე-
გარო დაბრუნდა. აპარატზე
იყო შეერთებული. ნიკოზა,
გუშინდინ ნორმალურად
იყავი, დღეს რა დაგვიმართა-
თქო, — ვკითხე. არაფერიო.
ხომ არ მიტყუდა, — მკლავზე,
მიშველიო. რა უნდა მეშველა!
29 იან-
ვარს გაუთიხეს აპარატი
და... 3 თვეგრავლს დავასა-
საფლავებთ.

— რაიმე კომპენსაცია თუ
მიიღეთ?

— უსამართლობაა. ჩემი
ქმრის გარდაცვალებიდან 5
თვეში შევიტანე საჩივარი
სტრასბურგის სასამართლო-
ში. ჩემმა ადვოკატმა, ზაზა ხა-
ტიაშვილმაც მიჩნია. ამაზე
ვერ დავტოვებდი და მივალნი
იმას, რომ სახელმწიფომ აღი-
არა, რომ ნიკო მახარაძე წამე-
ბით მოკლა. არ გავჩერებდი.
იმან უნდა აგოს პასუხი, ვინც
შვილი დამოიბოლა. ნიკო მახ-
არაძე თავისი სიკვდილით არ
მომკვდარა, მოკლეს და ამაზე
სხვა ვერ შევურიგდებოდი. ჩემ-
თვის მნიშვნელობა არ აქვს,
ვინ იქნება ხელისუფლებაში.
სანამ ცოცხალი ვარ, სიმართ-
ლისთვის ვიბრძობ. 15 000
ევრო ვერ დამავინყებს იმას,
თუ როგორ ვცილობდი, ჩემს
მეუღლეს სიცოცხლის ბოლო
დღეები ჩვენთან რომ გაეტა-
რებინა. სამი თვის განმავლობაში
უნდა ამინაზლაუროს სა-
ხელმწიფომ ის თანხა, რაც
სტრასბურგმა დააკისრა მთა-
ვრობას, ერთი დღეც რომ გა-
დააცილონ, 3 პარაცენტი დაე-
მატება.

**«ჩვენს სასარგებლოდ გამოტანილი სტრასბურგის
განარენის მიერ აუქთაუმი პატიმარს და საუბარი დაინიშ-
ნა იმისა, რომ თურამ ტუბერკულოზის პროგრამა
არ სრულდებოდა, თურამ ვიდაცვამა ფული მოიპარეს,
თურამ ნაშვებს არ აქლავდნენ პატიმარებს,
ქალით ქლავდნენ და თვითონ გიღრღინებდნენ»**

ლილი შირვაძე

კადავის დღე საფლავიდან ამოიხარეს

„აღ ქაიდასთან“ დაახლოებული დაჯგუფების მებრძოლებმა ქალაქ სირტში
ლიბის ყოფილი ლიდერის — მუამარ კადავის ნათესავთა საფლავები შეუ-
რაცხვეს. პარპაროსებმა კადავის ყოფილი რეზიდენციის ეზოში პოლკოვნი-
კის დედა, ბიძა და ბიძაშვილები საფლავებიდან ამოთხარეს და მათი ძელები საქ-
ვეყნოდ დანვეს. მუსლიმანური სამყაროს ლიდერები მომხდართი აღმოფთოდნენ.
ისლამი, შურისმაძიებელთა მოტივების მიუხედავად, საფლავის შეურაცხყოფას
კრძალავს. მუსლიმანური ტრადიციების თანახმად, გარდაცვლილს კრძალავს
და იმის მიუხედავად, თუ როგორ ცხოვრობდა, მის საფლავს არ ეხებიათ.

ნატოს ჯარებმა პაქისტანში 25 სახელო მოკლეს

ნატოს ვეტერანების მიერ პაქისტანში, ავღანეთის საზღვართან ახლოს გახსნილი ცეცხ-
ლის შედეგად, 25 სახელო მოსამსახურე დაიღუპა. პაქისტანის დაზვერვის სამსახურის
წარმომადგენელთა განცხადებით, 7 სახელო მოსამსახურე დაჭრილია. შესაბამისი ინფორ-
მაცია პაქისტანის თავდაცვის უწყების წარმომადგენლებმაც დაადასტურეს. ავღანეთში მყო-
ფი საერთაშორისო ძალების კოალიცია აცხადებს, რომ მათთვის მომხდარი ინციდენტის შესა-
ხებ ცნობილია და ისინი ამჟამად ინფორმაციას აგროვებენ. აღნიშნული ფაქტის საპასუხოდ,
პაქისტანმა ნატოს ჯარების მომარაგებისთვის უმნიშვნელოვანესი მარშრუტი დაბლოკა, ქა-
ლაქ ჯამრუდთან 40-მდე სატვირთო მანქანა და ბენზინშილია გაჩერებული.

ვინც დღეს ბალის რაიონში გაკვეთილს ატარებს, ის გმირია. საერთოდაც, რომ იმ ცხოვრობს ადამიანი და არ დატოვებთ თავისი მიწა, ისტორიული სამშრობაყანო, რომელიც თავიდან გოლომდე ქართული მხარეა და დღემდე რომ ნარჩუნდება, ამდენი სისხლისღვრის, ომისა და დაპირისპირების მიუხედავად, ეს არის ძალიან დიდი საქმე, რადგან სწორედ მათი იმ ყოფნა გვაქვს იმედს, რომ ოდესმე დავბრუნდებით აფხაზეთში.

ზურაბ სულაბერიძე:

ინგლისური ენის მასწავლებლებად მოკბის თანამშრომლები ჩამოყვავით

„ვარდების რევოლუციიდან“ დღემდე საქართველოს ხელისუფლების მიერ განათლების სისტემაში განხორციელებულ რეფორმებსა და სასწავლო დაწესებულებებში შექმნილ უმძიმეს მდგომარეობაზე „საქართველო და მსოფლიოს“ აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ყოფილი პროფესორი **ზურაბ სულაბერიძე** ესაუბრა.

— ბატონო ზურაბ, უკვე რვა წელი გავიდა „ვარდების რევოლუციიდან“. ამ ხნის განმავლობაში საქართველოში უამრავი რეფორმა განხორციელდა, მათ შორის — განათლების რეფორმა, რომლის მიმართ საზოგადოება თავიდანვე უარყოფითად განწყობილი და დღესაც მუდმივად აკრიტიკებს. როგორ ფიქრობთ, სწორი მიმართულებით მიდის განათლების რეფორმა საქართველოში?

— სამწუხაროდ, ქართულ უნივერსიტეტებში სტუდენტების ცოდნის ზოგადი დონე ძალიან დაბალია და საერთოდ არ შეესაბამება სწავლის საფასურს, რაც თავისთავად ხელისუფლების არასწორი პოლიტიკის ბრალია. პირველი დარტყმა ქართულ უნივერსიტეტებს ხელისუფლებამ პროფესიონალი კადრების გაყრით მიაყენა. რა თქმა უნდა, იყო ქრთამის ალბის შემთხვევები, გაბერილი იყო შტატები და საათების რაოდენობაც, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ბევრი ღირსეული ადამიანი ჩამოაშორეს განათლების სისტემას, რამაც განათლების საერთო დონე ძალიან დაბლა დაწია.

— განათლების რეფორმის მთავარ ღირსებად ხელისუფლება სასწავლო დაწესებულებებისთვის (უნივერსიტეტებისა და სკოლების) ავტონომიურობის მინიჭებას მიიჩნევს. თქვენი აზრით, რეალურად მოხდა თუ არა აღნიშნული დაწესებულებების ხელი-

სუფლების გაღვივების განთავისუფლება? — ნებისმიერმა ადამიანმა, რომელსაც რაიმე აკავშირებს სასწავლო საუნივერსიტეტო სისტემასთან, ძალიან კარგად იცის, რომ სასწავლო დაწესებულებებს ნომინალური ავტონომია აქვთ. როგორ შეიძლება ჰქონდეს უნივერსიტეტს ავტონომია, როცა მინისტრი თავისი სურვილისამებრ ათავისუფლებს რექტორს ან სამინისტროს ზოგიერთი უწყება უხეშად ერევა უნივერსიტეტის (ასევე სკოლის) შიდა საქმეებში?!

— ხელისუფლება წარმატებულ პროექტად აფასებს სკოლებში მანდატურის ინსტიტუტის შემოღებას. თქვენი აზრით, რამდენად გამართულა ან არ გამართულა ამ ინსტიტუტმა?

— რეალურად მანდატურების მიერ მასწავლებლებზე დაკვირვება უფრო ხდება, ვიდრე სკოლის უსაფრთხოების დაცვა. საშინელებაა, როცა მანდატურის განცხადების საფუძველზე მასწავლებლებს ათავისუფლებენ. მაშინ, როცა მანდატურთა უმეტეს ნაწილს წარმოადგენს არ აქვს ფსიქოლოგიაზე, პედაგოგიაზე და აზრზე არ არიან, თავიანთი მოვალეობა როგორ შეასრულონ, ამიტომ მათი „საქმიანობა“ ოქმის წერითა და მასწავლებელთა დაშინებით შემოიფარგლება. არადა, მანდატურის მასწავლებელზე ორჯერ-სამჯერ მეტი ხელფასი აქვს. — რას აკეთებს დღეს გა-

«არ მესმის, რის მიღწევას ხდილობს ხელისუფლება, როცა ინგლისურის მასწავლებლებად მოკბის თანამშრომელი ჩამოყვავით. ე.წ. მასწავლებელთა რეალური მიზანი არის ის, რომ ქვეყანას გაეცნონ და სხვადასხვა კუთხეში იმოგზაურონ»

ნათლების სამინისტრო მასწავლებლების ცოდნის დონის ამოღების და პროფესიული განვითარებისთვის? — ფაქტობრივად, არაფრის გამოკეთებელი არ არის განათლების სამინისტროს პროფესიული განვითარების ცენტრი. როდესაც რაღაც დაწესებულება არსებობს სამინისტროსთან, ის აუცილებლად ყველა სკოლაში უნდა ეცნობოდეს არსებულ პრობლემატიკას, მაგრამ ასე არ ხდება. აღნიშნული ცენტრის თანამშრომლები კი იღებენ მაღალ ხელფასს და პრემიებს, ხოლო მათი საქმიანობა არაფრის მომცემია როგორც ქვეყნისთვის, ისე იმ დარგისთვის, რომელსაც ისინი ემსახურებიან.

— ხელისუფლების ერთ-ერთი გაპიარებული პროექტი „ინსაველ და ასწავლე საქართველოსთან ერთად“, რომლის ფარგლებშიც ათასობით უცხოელი ინგლისურის მასწავლებელი ჩამოყვავით, რამდენად ეხმარება ქართველ მასწავლებლებს და მასწავლებლებს ინგლისურის შესწავლაში? — დღეს უაზროდ ამოჩვენებული აქვს ხელისუფლებას, რომ თითქოს ყველა მასწავლებელმა უნდა იცოდეს ინგლისური. მეციცი ნება ამ უცხოელ „პედაგოგებს“ ვინაიდან ბევრ მათგანთან მაქვს ურთიერთობა. აღმოჩნდა, რომ ერთ-ერთი მათგანი მორგის თანამშრომელია. არ მესმის, რის მიღწევას ცდილობს ხელისუფ-

ლება, როცა ინგლისურის მასწავლებელად მორგის თანამშრომელი ჩამოყვავს. მითუმეტეს ამ ე.წ. მასწავლებელთა რეალური მიზანი არის ის, რომ ქვეყანას გაეცნონ და სხვადასხვა კუთხეში იმოგზაურონ.

— გავრცელებული ინფორმაციით, განათლების სამინისტრომ მთელ ქვეყნის მასშტაბით სამსახურიდან მასობრივად დაითხოვა რესურს-ცენტრის უფროსები. როგორ ფიქრობთ, რას უკავებდა მათი ეს ქმედება რეფორმის ფეხი ვერ აუწყვეს თუ საქართველოში შექმნილი ახალი პოლიტიკური რეალობა ამის მიზეზი (ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში გამოჩენას ვგულისხმობ)?

— სამინისტროს მიერ განხორციელებულ ასეთი რიტორიკის, სავარაუდოდ, პოლიტიკური საფუძველი აქვს, რადგან სხვა ახსნა შეუძლებელია მოქალაქეებს იმას, რომ რესურს-ცენტრის უფროსი, რომელიც პირადად ასრულებს თავის მოვალეობას და მას ათავისუფლებს, ხოლო მის ადგილზე ხელისუფლებასთან კაღვიან დაახლოვებულ, შიშობიან ითქვას, პარტიულ აპტივისტებს ნიშნავენ, ეს პირდაპირ მითითებას იწვევს, რომ მათი მსოფლიოში გათავისუფლება ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკური გააძვირების ნიშნა და მოახლოებული არჩევნების გამო ხდება.

— ბატონო ზურაბ, თქვენ აფხაზეთიდან დევნილი ბრძანდებით და შეუძლებელია, არ შევეხოთ გლის რაიონში მოღვაწე ქართველი მასწავლებლების პრობლემას. როგორ ფიქრობთ, საქართველოს ხელისუფლების პოლიტიკა რამდენად არის მონოდეტული მათი პრობლემების მოსაგვარებლად?

— რა თქმა უნდა, ვინც დღეს ბალის რაიონში გაკვეთილს ატარებს, ის გმირია. საერთოდაც, რომ იმ ცხოვრობს ადამიანი და არ დატოვებთ თავისი მიწა, ისტორიული სამშრობაყანო, რომელიც თავიდან გოლომდე ქართული მხარეა და დღემდე რომ ნარჩუნდება, ამდენი სისხლისღვრის, ომისა და დაპირისპირების მიუხედავად, ეს არის ძალიან დიდი საქმე, რადგან სწორედ მათი იმ ყოფნა გვაქვს იმედს, რომ ოდესმე დავბრუნდებით აფხაზეთში.

ესაუბრა ბიორაბი ლაუსი

«ნაბაყოფლობითა რაზარვა» ფუნქციონირება დაიწყო

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებული ახლადწარმოყალიბებული ე.წ. ნაბაყოფლობითი რეზერვი უზგდიდში ფუნქციონირებას შეუდგა. „თავისუფალი დემოკრატების“ უზგდიდის ოფისის ხელმძღვანელის — გია ალასანიას განმარტებით, ამ შეიარაღებულმა ფორმირებამ საქმიანობა მათი პარტიის წევრის — გიზო სართანიას დაშინებითა და მუქარით დაიწყო.

„თავისუფალი დემოკრატების“ უზგდიდის ორგანიზაციის გამგეობის წევრი გიზო სართანია პარტიული სტრუქტურების ჩამოყალიბებასთან დაკავშირებით იმყოფებოდა სოფელ ჯიხაშკარში, ამავე დროს ის დაინტერესებულ პირებს აწვდიდა გაზეთებს. საღამოს შეიდა საათისთვის იგი ავტომანქანით მოძრაობისას გააჩერა „პიკა-

პის“ მარკის უნომრო სამხედრო მანქანამ, საიდანაც გადმოვიდა 3 პირი. ერთი მათგანი, სამხედრო ფორმის მამაკაცი, შეიარაღებული იყო ავტომატური იარაღით. 20 წუთის განმავლობაში გიზო სართანიასა და ამ პირებს შორის მიმდინარეობდა დაძაბული საუბარი. ისინი ნასვამ მდგომარეობაში იყვნენ და გამომწვევად იქცეოდნენ, აგინებდნენ ირაკლი

ალასანიას და უწოდებდნენ მას გრუ-სა და ცრუ-ს აგენტს. ისინი დაემუქრნენ სართანიას, თუ კიდევ ნახავდნენ ჯიხაშკარში, დაუცხრილავდნენ ავტომანქანას. გიზო სართანიამ აღნიშნულის შესახებ აცნობა უზგდიდის პოლიციას და განცხადებაც შეიტანა.

მომხდარის შესახებ კომენტარი გააკეთა „თავისუფალი დემოკრატების“ უზგდიდის ოფისის ხელმძღვანელმა, უზგდიდის საკრებულოს წევრმა გია ალასანიამ: „არანაირ ეჭვს არ იწვევს, რომ აღნიშნული პირები იყვნენ იმ ფორმირების წევრები, რომელსაც აყალიბებს თავდაცვის მინისტრი, პირადად ბარო ახალაია და იწოდება ნაბაყოფლობით რეზერვად. ჩემ-

თვის გაუგებარია, რას ნიშნავს ნაბაყოფლობითი რეზერვი, რადგან არსებობს კანონი სამხედრო სამსახურისა და რეზერვის გავლის შესახებ. ჩვენ გვაქვს ინფორმაცია, თუ რა კონტინენტის რეზერვისტების ფორმირება მიმდინარეობს უზგდიდში და მთლიანად საქართველოში, და ვინ ხელმძღვანელობს ამ ფორმირების უზგდიდში და მის სოფლებში. მე ყოველდღიურად ვხვდები იმ ადამიანებთან, რომლებსაც შესთავაზეს ან უკვე ჩაენერგნენ ამ ფორმირებებში. აღნიშნულ პროცესში ჩართულნი არიან სოფლების რწმუნებულები, პოლიციის თანამშრომლები, არის ზენოლის შემთხვევები, თუ კი რომელიმე მათგანი უარს განაცხადებს.

სამწუხაროდ, ეს ადამიანები, რომლებიც აღნიშნულ ფორმირებაში ჩაირიცხნენ, ვერ აცხადებენ ვითარებას და ვერ ფლობენ ზუსტ ინფორმაციას. ისინი მოტყუებულნი არიან ცრუ პატრიოტული ლოზუნგებით.

სადავო არ არის, რომ აღნიშნული ფორმირებები იქმნება მომავალი საპარლამენტო და საპრეზიდენტო არჩევნებისთვის. დავესხები კახა მიქაიას სიტყვებს, რომ ეს ფორმირებაში მართლაც წარმოადგინს „სააკაპუვილის მხედრობის“, რომლის მიზანია პოლიტიკური ოპონენტებზე ზემოქმედება და ხელისუფლებისადმი არალოიალურობის განწყობილი მოსახლეობის დაშინება, რა-

თა აღნიშნული კატაგორია არ გამოცხადდეს არჩევნებში.

ჩვენ მსგავსი ფაქტების მრავლობითობის მოლოდინში ვართ. თითოეულ მათგანზე იქნება ვეროვანი რეაგირება. ჩვენ გვესმის ხელისუფლებაში არსებული ვითარების სირთულე, მდის ბრძოლა თვითგადარჩენისთვის, ამიტომაც სახელისუფლო ტელევიზიებით ყოველდღიურად მოსახლეობაში აყენებენ სიცრუის კორიანტელს. მოვუწოდებ იმ ადამიანებს, გაცნობიერონ ყოველივე და არ გახდნენ ცუდი საქმეების თანამონაწილენი, არ გადადგან საბედისწერო ნაბიჯები. — განაცხადა გია ალასანიამ. **ლალო ქირია, უზგდისი**

რა თქმა უნდა, იყო განსაკუთრებით წარმატებული გადაცემები. ხანდახან ისეც კი მოხდა, რომ ზოგიერთი რამ, ზოგი გამოთქმა, რისი გავრცელებაც ძნელი წარმოუდგენელი იყო, გავრცელებულა და დამკვიდრებულა, მაგალითად, „ჩემი მაღალი“.

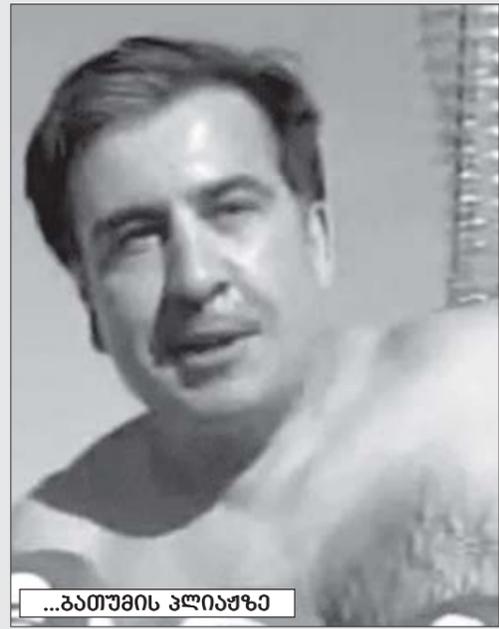

„მასტროს“ ეპრანზე და...

ვასიკო ოდიშვილი:

ჩვენთან სოფელ კრასაში...

— ვინ შემოგთავაზათ, მაგალითად, წელს ზამთრით გავიშვებოდა, თოლივის „გუნდის ხმაურის“ ფონზე კროლით „გაგაცურათ“ ეპრანზე?
— რა დიდი მოფიქრება უნდა: გავიშვებოდა ფუნტად ის, რაც ბათუმში მოხდა

...ბათუმის პლიაჟზე

ეკრანს მიღმა ისეთივე ხალისიანი და ენამოსწრებულა, ისეთივე გულწრფელი, როგორცაც ჩვენ — „ტელევიზიონისტები“ ჩვენს „ტელევიზიონებში“ ვხედავთ ყოველდღე, შაბათ-კვირის გარდა.

ბოლო სამუშაო დღეს შეხვედრი — პარასკევს, „აბები“ ჩანერილი იყო. საგარეოდ იყო, რომ მთელი კვირის დაძაბულობის ტვირთი უკვე მოხსნილი ექნებოდა, მხრებიდან ჩამოღებული, ამოისუნთქა-მეთქი, ვფიქრობდი.

კაცი ბჭობდაო, მოგეხსენებათ, ვასიკო კი სხვა საქმისთვის ეშვებოდა, — ამას მე გუუბნებთ: ის ტვირთი ხურჯინი აღმოჩნდა, ორთვალისანი და ის მეორე თვალი თურმე ისევე მხარზე ედო — თეატრში ერქარებოდა, სცენაზე გასასვლელად.

ორჯერ დაურეკეს თეატრიდან ამ ინტერვიუს ჩანერის პროცესში, — არ დაგაგვიანდესო. ორჯერვე უპასუხა, — ათ წუთში გაეთავისუფლები. ორჯერ დავიხედე საათზე. ორჯერვე მითხრა, — ეს თქვენ არ გეხებათო. და რახან არ მეხება (!), სასწრაფოდ გადავიდეთ ინტერვიუზე: თქვენც ხომ იჩქარით, გაიგოთ, რაზე ვისაუბრებთ? ვინცებო.

— ბატონო ვასიკო, „აბების“ მოსწრებულ ფრაზებში ხალხში ფრთხილად გამოთქმებად ვრცელდება, ისე, როგორც ერთ დროს არკადი რაიკინის საესტრადო მინიატურების მიზანში მორტყმული სიტყვები. მაგალითად: „Как говорит известный сатирик Аркадий Райкин, женщина тоже друг человека.“

ოდიშვილმა ასე თქვა და ისე თქვაო, და გულიანად იცინინა. მაგალითად, „წინიბურა გაგვიძვირა, ეკონომიკა დაგვინგრიდა, ტერიტორიები დაკარგა, დედა...“, მაგრამ რაღაც ხომ კეთდება?!

თქვენი ინტონაციებით იმეორებენ. — ამას ის ადამიანები ამბობენ, ვისაც ბედნიერება აქვთ, უყურონ გადაცემას. ამ ბოლო დროს — უსმინონ კიდევ, მაგრამ ეს ჩვენი მოსახლეობის ძალიან მცირე ნაწილია. რაიკინს მთელი საბჭოთა კავშირი უსმენდა და უყურებდა.

— არის პოპულარობის პიკი?
— რა თქმა უნდა, არის. რა გზა გაიარეთ, როგორ მოხვედით აქამდე?

— ტელევიზიასთან ჩემი ურთიერთობა დაიწყო 1989 წლიდან, როცა „საყვანელი ტელევიზიონი“ მივედი. პირველი თაობა ვარ. ჩვენი მომზადებული სიუჟეტები გადიოდა რუბრიკით „მერმისი“. დავამთავრე სახელმწიფო ტელევიზიასთან არსებული უმაღლესი სატელევიზიო სკოლა, დიპლომით ტელეჟურნალის ვარ. 1995 წელს თეატრალურ ინსტიტუტში ჩავაბარე მისაღები გამოცდები, ოთხმოცდაცხრამეტში დაგამთავრე... მე უფრო სცენაზე ყოფნა მიჩვევია. კინო თუ იქნება, სიამოვნებით ვითამაშებ.

აქედან გამომდინარე, სატელევიზიო სივრცეში ჩემი არსებობა ერთგვარ სინთეზად შეიძლება ჩაითვალოს. „მასტროში“ მიმყავდა „პოეზიის ორი წუთი“, რომელიც ძალიან მიყვარდა...

— ნუგზარ ფოფხაძის თავმჯდომარეობისას ჩვენ გვექონდა „პოეზიის ორი წუთი“.
— იმას როგორ შეეცვლილებოდათ. პოეზიაც ცოტა განსხვავებული იყო — ძირითადად, იუმორით სავსე. ძალიან პოპულარული იყო. ადამიანები გვანვდიდნენ თავიანთ ნაწერებს, მოჰქონდათ ტელევიზიაში, ქუჩაში მხვდებოდნენ და მაძლევდნენ. ერთი-ორჯერ სუპერმარკეტშიც დამიტოვეს — ვასიკო თქვენთან ხშირად მოვლდის და ვადაცვით.

— მოკლედ, „თინეიჯერობის“ პერიოდი იყო...
— როცა „გაფრინდა დღენი სიყვანელისა“, შემდეგ?
— ამ დროს „რუსთავი 2“-დან დამიკავშირდა ნინო ვარაზაშვილი და მითხრა, რომ „სამზარეულოში“ გვაქვს თავისუფალი ადგილი, ხომ არ მოხვალ? სამი წელიწადი ვიმუშავე, დეგუსტატორი ვიყავი, კერძები არ მომიშვებია. როცა „მასტროში“ „აბებზე“ დაიწყეს ლაპარაკი, ნაყვანა შემომთავაზეს და სიხარულით დავთანხმდი, რადგან აქ გაცილებით უფრო საინტერესო სამუშაო იყო როგორც მსახიობისთვის, მინაგანადაც გაცილებით ახლოსაა ჩემს ბუნებასთან. ასე ჩავთვალე და დავბრუნდი „მასტროში“.

— შემოგთავაზეს?
— არასოდეს არ ვყოფილვარ მონაცემილი „მასტროს“. ჩემი მეუღლე ეკატერინე აკობია ერთ-ერთი დამფუძნებელია და ამიტომ ჩემი სახელიც ეს არის.
(ტიხარს იქით აწკრიბდებოდა ტელეფონი, არ ჩერდება.)
„იფეთქებს“ ვასიკო ოდიშვილი: — აიღეთ ეს ტელეფონი, როგორც ჩანერის დროსაა მიღებული, იმეორებს განყვეტილ ფრაზას: — აქედან გამომდინარე, არც ერთი წამით არ მოვნყვეტივარ „მასტროს“).
— მანამდე პოლიტიკური გადაცემა, თოკოშო არასოდეს წამიყვანია.
— სხვა ნამყვანზე არც უფიქრიათ?
— იყო ერთი ადამიანი, არ ვიცი, ვინ იყო, არ ჩავიძიებ ვარ.
(ტიხარს იქით ტელეფონი

კი გაჩუმეს, მაგრამ სამაგიეროდ გოგონების მხიარული ხმები შევსებებს ოთხი კედლის ეთერს.

— ჩანეროს ადამიანმა, გეხვეწებით, რა, — საქმეში გავყავარ ვასიკოს. ჩუმად, თხოვს.
— კარგი, — დაგვებენ პატივისცემით დარბაზის ერთ მხარეს სტუმრების მისაღება, მეორე მხარეს — საგრილორი.

ოდიშვილი განაგრძობს):
— როგორც კი შემომთავაზეს, სიხარულით დავთანხმდი, იმიტომ, რომ ძალიან საინტერესოდ მეჩვენა.

— მსახიობობა?
— ბევრი რომ არ ჩამოვთვალო, მოკლედ გეტყვით: ყველა თეატრში მითამაშია, რუსთაველისა და ოპერის თეატრის გარდა, უფრო ხშირად — მარჯანიშვილის თეატრში, თუმცა როგორც თეატრშიც მქონდა სპექტაკლი, თავისუფალ თეატრშიც ვითამაშობდი, ერთ „სარდაფშიც“, მეორე „სარდაფშიც“, დღეს ილიას უნივერსიტეტის თეატრი რომაა, იქ გავრბივარ სპექტაკლებზე. უნდა ვითამაშო ავქსენტის ცაგარელის „ჭკუისა მჭირს“. გეპატაიყებით, შესანიშნავი სპექტაკლია.

— გმადლობთ. როგორ იქმნება „აბები“?
— ვერ დავიბრალებ, რომ მარტო მე ვაკეთებ. კარგად დანერჩილი კარგი ნამკითხველი ვარ. იშვიათად რაღაც ჩემსასაც ჩავუთრავ, მყავს შესანიშნავი სცენარისტები, ხუთი ადამიანი, ვინც ჩემთვის წერს.

— თუ გასაიდუმლოებულეთ არ არიან, გვარებს დამისახელებთ?
— პრობლემა არ არის: დათო ცხომელიძე, სოსო ნიკლაური, გიორგი გაგლოშვილი, გიგა ლოლაძე და ირაკლი ხრიკაძე. ბრწყინვალე ადამიანები არიან, უაღრესად ნიჭიერები...
— და განათლებულები, რაც უფრო ნლოვან ადამიანებს ახასიათებს — შესანიშნავი პარალელები, მათ შორის, ისტორიულიც, ზუსტი აქცენტები და ბანის არ იყო, იუმორი გოდრით, რომელიც „თანდათან სატირაში გადაიზრდება“.

— ჩემი სცენარისტები თინეიჯერები წამდვილად არ არიან, თუმცა ყველაზე უფროსი მხოლოდ 26 წლისაა. ისტორიკოსები არიან, ძალიან კარგად იციან ისტორია და თავიანთ ცოდნას შესანიშნავად იყენებენ. გადაცემის კეთების კვალზე უფრო იხვეწებიან.
— მედია არის თქვენი შემოქმედების მუხტი და წყარო?
— რაც ქვეყანაში ხდება, ისაა. მაგრამ რადგან ადამიანები ქვეყნის ამბავს მედიიდან იგებენ — ტელევიზიიდან, რადიოდან, გაზეთებიდან, ჩვენც იმით ვსარგებლობთ. თუმცა როგორც გადაწყვეტა ჯიხურების პრობლემა, ახლა ამაზე დამოკიდებული პრესის, როგორც ინფორმაციის წყაროს, გავრცელების ბედი და მომავალი.

— რაც ხდება, იმის ჩვენული ხედვა გამოგვაქვს ეკრანზე. ყოველ დღეს ვხედავთ მიყვებით. სამწუხაროდ, ყველაფერზე ოპერატორულ რეაგირებას ვერ ვასწრებთ, მაგრამ მომდევნო დღეს აუცილებლად ვამბობთ ჩვენს სათქმელს.
— დანერჩილი პროცესში ერევი?
— როგორც წესი, არა, არ ვიცი. დანერჩილის ნაკითხვის შემდეგ ჩემზე მორგებისათვის ვერთვები: კარგად მწერს კარგი ნამკითხავი უნდაო... კარგად რომაა დანერჩილი, იმიტომ გამომდის, მგონი, კარგად.
— კარგად ნაკითხვა ისე, როგორც ნუგზარ ჯულიანი კითხულობდა?
— აი, ფრაზები თუ ვინმესი დარჩა, ნუგზარს დარჩა: „დღეს თბილისის სპორტის სასახლეში კალათბურთის სათამაშო ამინდია“,

«სიკვდილი ბრეტანეთს»
ირანის პარლამენტმა მიიღო გადაწყვეტილება დიდ ბრიტანეთთან დიპლომატიური და ეკონომიკური თანამშრომლობის დონის დაწვევის შესახებ. ინიციატივა აშშ-ის, დიდი ბრიტანეთისა და კანადის მიერ თეირანის წინააღმდეგ ბირთვული პროგრამის სამხედრო შემადგენლის გამო დაწესებული სანქციების პასუხი გახდა. პარლამენტის გადაწყვეტილება ძალაში მას შემდეგ შევა, როდესაც მას კონსტიტუციის დამცველთა საბჭო მოიწონებს. შესაბამისი თანხმობის შემთხვევაში ირანს უფლება ექნება, დიდი ბრიტანეთის ელჩს ქვეყნის ტერიტორიის დატოვება მოსთხოვოს. გადაწყვეტილების მიღებისას დეპუტატები სკანდირებდნენ „სიკვდილი ბრიტანეთს“.

ქვეყნისა და შვილებსათვის
რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა ვლადიმერ პუტინმა პარტია „ედინაია როსიას“ ყრილობაზე ყველას მოუწოდა, მიმდინარე წლის 4 დეკემბერს დუმის არჩევნებში ხმა მისცენ პარტია „ედინაია როსიას“, რომლის სათავეში ახლანდელი პრეზიდენტი დიმიტრი მედვედევი დგას. „მიმანჩია, რომ ყველა სადად მოაზროვნე ადამიანი, რომელსაც საკუთარი თავისათვის, თავისი შვილებისათვის და რუსეთისათვის უკეთესი მომავალი უნდა, რუსეთის სახელმწიფო დუმის არჩევნებში, რომელიც 4 დეკემბერს გაიმართება, პარტია „ედინაია როსიას“ დაუჭერს მხარს, რომლის საარჩევნო სისის სათავეში დიმიტრი მედვედევი დგას“, — განაცხადა ვლადიმერ პუტინმა.

ქვეყნისა და შვილებსათვის
რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა ვლადიმერ პუტინმა პარტია „ედინაია როსიას“ ყრილობაზე ყველას მოუწოდა, მიმდინარე წლის 4 დეკემბერს დუმის არჩევნებში ხმა მისცენ პარტია „ედინაია როსიას“, რომლის სათავეში ახლანდელი პრეზიდენტი დიმიტრი მედვედევი დგას. „მიმანჩია, რომ ყველა სადად მოაზროვნე ადამიანი, რომელსაც საკუთარი თავისათვის, თავისი შვილებისათვის და რუსეთისათვის უკეთესი მომავალი უნდა, რუსეთის სახელმწიფო დუმის არჩევნებში, რომელიც 4 დეკემბერს გაიმართება, პარტია „ედინაია როსიას“ დაუჭერს მხარს, რომლის საარჩევნო სისის სათავეში დიმიტრი მედვედევი დგას“, — განაცხადა ვლადიმერ პუტინმა.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თქვენ გააბრძოლებთ თქვენი საქმენი, ჩემო „ნაციონალისტო“, და ჩვენ ვიძინებთ „ალზეიმური მდაბიობით“, „ზანაბანით“ და, თუ საჭირო იქნება, „რუსული ჩაქმის მლოკაპეზით“ გავხდებით.

«თბილისის „დინამოს“ კალატურთელეები შეტევაზე გადადიან, მაგრამ ბურთი ფეხზე ხვდება დერიუგინს. ფეხზე გამახსენდა: გუშინ ქართველი ფეხბურთელები... და ასე შემდეგ.

— «ტიანდი» არ მოსწონთ? — «მალალი» ურჩევნიათ. ჩვენთან არაფერი არ იწერება იმისთვის, რომ შემდეგ პოპულარული გახდეს.

ბატონი ნუგზარ ჯუღელი თვითონ ყველაზე მეტს იცინის თავის გამონათქვამებზე.

— მაგრამ — ხდება. სულ ახალ, ბუკვალურად გუშინდელ ფაქტს დაგისახელებთ. თქვენ იმდენჯერ თქვით ბიძინაჩემი ბატონ ბიძინა ივანიშვილზე, რომ „კავკასიის“ ეთერში ერთ-ერთმა მაყურებელმა ეს პატიოსანი კაცი ბიძინაშვილად მოიხსენია. კი არ შეეშალა, დაბეჯითებით თქვა — ბიძინაშვილიო.

ეს ისე, სიტყვამ მოიტანა... თქვენს გადაცემას დაუბრუნდეთ.

— მოულოდნელად შეიძლება გაპოპულარდეს.

სხვათა შორის, ტრონიშვილის სხვადასხვა პირებისადმი პირველია. „ბათუმი, ფოთი“ ყველას ახსოვს, დალის ხეობის ზემო აფხაზეთად გადაქმევა, შეიძლება ითქვას, ნუგზარის მიერ გაკვალული გზით სიაბრუნა.

— «გაზნაურული მდაბიობის» გაუნათლებელი ავტორის შესახებ რა აზრი გაქვთ?

სხედით რიგს ვინ განსაზღვრას, ვინ შემოგთავაზოთ, მაგალითად, ნელს ზემოთ გამოშვებულს, თოლიების „გუნდის ხმაურის“ ფონზე კროლით „გაგეცურათ“ ეკრანზე? ეს „სცენა“, შემდეგ რეკლამაში გადატანის, როგორც წესი, მაყურებელს გულიანად აციენდება. უამრავი ასეთი მიგნება გქონდათ.

— ზუსტად დღეს ვლადიმერ კობ ამის შესახებ „აბეზოში“. ჩართეთ ამ საღამოს „მაესტრო“ და გაიგებთ. ჩვენი „მოკრძალებული ხედავ“ გვაქვს ამგვარი ფაქტების მიმართ.

— რა დიდი მოფიქრება უნდა: გავიმეორე ზუსტად ის, რაც ბათუმში მოხდა, როცა ექვს თვემდე შეეცადნენ საზაფხულო სეზონის გაგრძელებას ამ კურორტზე.

— იმ საღამოს, როგორც ყოველთვის, 23 საათზე ჩავრთეთ,

— მოგასალმებით გავითის მკითხველბო!

«ჩვენთან სოც დემოკრატია, ანტიპოპარტიზმი... რა სისულელაა! ჩვენთან უკრაინის ბიჭების მიმართ სოციალური დადებითი ატმოსფერო უქმნილი. არ ვიცი, რისი უნდა გვაუზიანოს!»

მოვისმინე და თქვენც ვთავაზობთ „აბეზის“ ამ სიუჟეტის საგაზეთო ვერსიას:

რეიტინგში რომ ყოფილიყო თქვენსადგილზე, ვერავის შეადარებდა ბიძინაჩემს და საბოლოოდ ვინმეს სცემდა. მარტოა, საპარლამენტო უმრავლესობაში თქვენისთანა ბევრია, მაგრამ თქვენს მანქანასთან განმარტება გააკეთა, თუ რას გულისხმობდა იგი ამ ნათქვამში და აგერ მისი განმარტება.

— არა, არ მაქვს. ჩვენთან ხომ დემოკრატიაა, ამიტომ არაფრის მემოინია... რა სისულელეა! ჩვენთან ყურნალობის ტენიის მიმართ საოცარი დადებითი ატმოსფეროა შექმნილი. არ ვიცი, რისი უნდა გვეშინოდა?

— რას მერჩით, კაცო, რას მირტყამთ? რა ვქნა, ძალიან ჰგავს ეს თქვენი ნუგზარ ნიკლაური ზაზა ბურჭულაძის ნარმოების გმირს და რა ჩემი ბრალია?!

— არ შეუწუხებიათ? — სიმართლე რომ გითხრათ, არავის შეგუწუხებია. რამე რომც ყოფილიყო, მაინც არ გეტყვოდით, ასე რომ... ჰაჰაჰა!

— არა, ბატონო ნუგზარ, ვერასოდეს ნარმოვადგენდი ამას, მაგრამ მომინა თქვენი შედარება მარკო დე სადის პერსონაჟთან (მეორდება ნამოთაქვა).

— მაგრამ თქვენს ერთ-ერთ სცენარისტს ქუჩაში რომ დახვდნენ? — ეს დემოკრატიული პროცესის ნაწილია. რა გითხრათ? მე იქ არ ვყოფილვარ. ხოლო ჩვენი პოზიცია ჩვენს გადაცემებში დაფიქსირებული.

— რას მერტყამთ! მარკის დე სადის პერსონაჟს ჰგავს ნუგზარ ნიკლაური... მე გმონი, ისა სჯობს, რომ გავჩერდე, თორემ ჩემი უხეირო შედარებების გამო სულ გამომილაყვს ეს თავი...

— კი, კაცო, ასეა... ყოველ კვირას ხართ ეთერში. ხომ არ გამოარჩევთ რომელიმე განსაკუთრებულ შეიძლება ურს?

— თქვენს გააგრძელებთ თქვენი საქმენი, ჩემო „ნაციონალისტო“, და ჩვენ ვიქნებით „ალზეიმური მდაბიობის“, „ზანაბანით“ და, თუ საჭირო იქნება, „რუსული ჩაქმის მლოკაპეზით“ გავხდებით.

— გთხოვთ, მომიტყვევთ, საუკეთესოს რომ ვერ დაგისახელებთ. ისე კი, რა თქმა უნდა, იყო განსაკუთრებით წარმატებული გადაცემები. ხანდახან ისეც კი მომხდარა, რომ ზოგიერთი რამე, ზოგი გამოთქმა, რისი გავრცელებაც ძნელი წარმოსადგენი იყო, გავრცელებული და დამკვიდრებულია, მაგალითად, „ჩემი მალალი“.

— ცნობისთვის: მოლიერის ეს ნაწარმოები თავის დროზე ასეთი სათაურით იყო ნათარგმნი — „გაზნაურული მდაბიობი“. ესეც ერთი მაგალითი,

რომ იქ სხვა გრძობობა, სხვა სიღრმეა, სხვა პრინციპობა, მუშაობის სხვა სტილი, პარტნიორები არიან, რასაც ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს, რადგან მიყვარს მათთან მუშაობა.

— ბოლო როლი, რომელი გაქვთ? — არის ასეთი სპექტაკლი „ოპერა მაფიოზო“, რომელიც ერთ-ერთი მაფიოზის როლს ვთამაშობ.

— თქვენს გამოჩენაზე ეცინება მაყურებელს, როგორც იპოლიტე ხეიხიას დანახვაზე ეცინებოდა ყველას?

— ბატონი იპოლიტეს ამბავი ლეგენდულად დადის. შედარება როგორ შეიძლება!

— აბეზის რეპეტიციები გაქვთ? — არა, არ მაქვს. ვკითხულობ და ვაკეთებ იმას, რაც ტექსტს მოუხდება და შესაბამება.

— რეჟისორი არ გყავთ? — არ გყავს. რამდენიმეჯერ ისე გავსულვარ ეთერში, ტექსტი ნაკითხულიც არ მქონია. დროის უსასტიკესი დეფიციტია.

— სერგო ვინ არის? — მოდი, მაგას გასაიდუმლოებულს დავტოვებ. ინტრიგად.

— როცა გადაცემას წერთ, იმავე სერგოს, ოპერატორებს არ ეცინებათ, კამერა არ უქანკალებთ?

— ამიტომ კამერებიდან მოშორებით დგანან.

— პოლიტიკოსების ხუთ საუკეთესო ფრაზას ვინ არჩევს? — ჩვენი სცენარისტები.

— ადგილებს როგორ ანიჭებენ? — ამას არც ტენდერი სჭირდება, არც კონკურსი, არც კენჭისყრა. კონსენსუსით ნყვებენ.

— სააკაშვილის გამოსვლების ციკლი, ახლა რომ მიდის, ნოყიერი ნიადაგია თქვენი გადაცემისთვის.

— აისახა კიდევ. — რომ შეწყდეს? — რალა ცა ყოველთვის დარჩება. ეს მთავრობა იქნება, ეს ოპოზიცია, თუ სხვა. „აბეზი“ ერთდღიანი პროექტი არ არის.

— თუ ბიძინა ივანიშვილი მოგა ხელისუფლებაში? — მიხდება დაგამედიო ყველა. ეს გადაცემა არ მოიშლება. სადაც სათქმელი იქნება, იქ ვიტყვით ჩვენ სიტყვას. ამის გარანტიას გაძლევთ.

კანადელი აპრიკალი გაუიოზი მოკლას

The New York Times-ის ინფორმაციით, კანადაში გავლენიანი ნიუიორკელი მაფიოზი სალვატორე მონტანია მოკლეს. მკვლელობა მონრეალის მახლობლად 24 ნოემბერს მოხდა. გვამი მდინარეში მას შემდეგ აღმოაჩინეს, როცა ადგილობრივებმა სროლის ხმა გაიგონეს. მოწმეები მამაკაცი თეთრი ფურცლიდან მდინარისკენ გაიქცა და წყალში ჩახტა.

2009 წელს მონტანია ამერიკიდან კანადაში გაადეპორტეს. ნიუ იორკში იგი დანაშაულებრივ კლანს — „ბონანოს“ ედგა სათავეში. მონტანია მონრეალში დაიბადა, სიცილიაში გაიზარდა, „შრომით საქმიანობას“ კი ამერიკაში ეწეოდა. ჰყავდა მეუღლე და სამი ქალიშვილი.

ჩინეთი ღოკის სოცის გამო მთავრობის 77 ნაკომადგენელი გაასაბარტლას

ჩინეთის ოფიციალური მედიის ცნობით, დასრულდა გამოძიება განხორციელებული საერთაშორისო სკანდალის გამო, რომელიც ჩინური ღოკის სოცის პროდუქციის გამო მოხდა.

განაჩენი 113 ადამიანს გამოუტანეს, მათ შორის მთავრობის სამსახურების 77 თანამშრომელია. გამოძიებამ დაადასტურა, რომ ჰუნანის პროვინციაში ღოკის ორგანიზმში სპეციალურ ცხიმის დასაწვავ პრეპარატს — კლენბუტეროლს იყენებდნენ, რომელიც კანცეროგენს შეიცავს.

სიკვდილით დასჯა ორი წლის დაყოვნებით — ასეთი იყო მთავარი დამნაშავეის, ლიუ ჰიანგის განაჩენი, რომელიც მას საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ნორმების დარღვევისთვის გამოუტანეს. მსგავსი განაჩენის შემთხვევაში ჩინური სასამართლო, როგორც წესი, გასაჩივრების შემდეგ სასჯელს სამუდამო პატიმრობით ცვლის.

ჩინეთი შინაარსის შეჯიბრს არ დაუშვებს

ნატოში რუსეთის ფედერაციის მუდმივი წარმომადგენელი დიმიტრი როგოზინი აცხადებს, რომ რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის პრობლემატიკასთან დაკავშირებული რუსეთის პრეზიდენტის განცხადება რუსეთისა და აშშ-ის ურთიერთობას ცივი ომის პერიოდში არ დააბრუნებს და რომ რუსეთი არანაირი შეიარაღების შეჯიბრს არ დაუშვებს. მისივე განცხადებით, რუსეთი ეტაპობრივად მიიღებს სამხედრო-ტექნიკურ ზომებს ევროპაში აშშ-ის რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემის განთავსებასთან დაკავშირებით. იგი მიიჩნევს, რომ ნატოს ყველა ქვეყნის უარი რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემის პრობლემატიკასთან სექტორალური მიდგომის შესახებ რუსეთის შეთავაზებაზე აშშ-ის კარნახით დაინერგა.

ნატოში რუსეთის ფედერაციის მუდმივი წარმომადგენელი დიმიტრი როგოზინი აცხადებს, რომ რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის პრობლემატიკასთან დაკავშირებული რუსეთის პრეზიდენტის განცხადება რუსეთისა და აშშ-ის ურთიერთობას ცივი ომის პერიოდში არ დააბრუნებს და რომ რუსეთი არანაირი შეიარაღების შეჯიბრს არ დაუშვებს. მისივე განცხადებით, რუსეთი ეტაპობრივად მიიღებს სამხედრო-ტექნიკურ ზომებს ევროპაში აშშ-ის რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემის განთავსებასთან დაკავშირებით. იგი მიიჩნევს, რომ ნატოს ყველა ქვეყნის უარი რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემის პრობლემატიკასთან სექტორალური მიდგომის შესახებ რუსეთის შეთავაზებაზე აშშ-ის კარნახით დაინერგა.

ნატო მედიაციის განხორციელებას შეინჯავს

ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის რუსეთის პრეზიდენტ დიმიტრი მედევედის განცხადებას რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვასთან დაკავშირებით დეტალურად შეისწავლის. ამის შესახებ ალიანსის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ოანა ლუნგესკუმ განაცხადა. „ჩვენ რუსეთის პრეზიდენტის განცხადება ცნობად მივიღეთ და მას დეტალურად შევისწავლით. ამასთან, ნატო მიესალმება იმ ფაქტს, რომ რუსეთი დიალოგის კარს არ ხურავს და ამ სფეროში პრაქტიკული თანამშრომლობისთვის მზად არის“, — განაცხადა ალიანსის წარმომადგენელმა.

ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის რუსეთის პრეზიდენტ დიმიტრი მედევედის განცხადებას რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვასთან დაკავშირებით დეტალურად შეისწავლის. ამის შესახებ ალიანსის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ოანა ლუნგესკუმ განაცხადა. „ჩვენ რუსეთის პრეზიდენტის განცხადება ცნობად მივიღეთ და მას დეტალურად შევისწავლით. ამასთან, ნატო მიესალმება იმ ფაქტს, რომ რუსეთი დიალოგის კარს არ ხურავს და ამ სფეროში პრაქტიკული თანამშრომლობისთვის მზად არის“, — განაცხადა ალიანსის წარმომადგენელმა.

„TRIDENT COMMISSION“-ის მოხსენების წაკითხვის შემდეგ დამოუკიდებელ დამკვირვებლებს არ შეეძლოთ არ აღენიშნათ, რომ მათ მუშაობაში ერთი სიტყვაც არაა ნათქვამი ბრიტანული ბირთვული არსენალის განვითარების პერსპექტივაზე. არადა, ჯგუფი „BASIC“-ის მიერ სწორედ ამ ქვეყნის ბირთვული სფეროს მოდერნიზაციის აუცილებლობის ანალიზისთვის შეიქმნა.

მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მსოფლიო ახალი ბირთვული შეჯიბრის აპოქას იწყებს

მსოფლიოში ახალი ბირთვული შეჯიბრის ეპოქა იწყება. ამის შესახებ ირწმუნება ბირთვული შეიარაღების პერსპექტივების შესახებ ბრიტანულ-ამერიკული ორგანიზაცია „BASIC“-ის მიერ დაფუძნებულ ბრიტანულ კვლევით ჯგუფ „Trident Commission“-ის მიერ გავრცელებული მოხსენება. მეცნიერები მიიჩნევენ, რომ დღეისათვის მრავალი დიდი ქვეყანა ამუშავებს შეიარაღების უკვე არსებული სახეობების მოდერნიზებისა და ახალი სახეობების შექმნის პროგრამებს.

World Nuclear Weapons Stockpiles 2011

Country	Strategic		Non-Strategic		To be Dismantled	Total by Country
	Deployed	Reserve	Deployed	Reserve		
United States	1,950 *	2,850 *	200	-	3,500	8,500
Russia	2,600 **	3,700	-2,900	-3,300	-	-11,600
China	185 **	55	-	-	-	240
France	300 **	-	-	-	-	300
United Kingdom	120 - 160 **	65	-	-	-	225
Israel	100 - 200 **	-	-	-	-	100 - 200
India	60 - 80 **	-	-	-	-	60 - 80
Pakistan	100 - 110 **	-	-	-	-	100 - 110
North Korea	0 **	0	0	5 - 6	-	5 - 6
Total	-5,950	6,670	2,200	3,305	3,500	-21,240

„The Guardian“-ის მონაცემებით, თელავის თავისი ფრთიანი რაკეტების არსენალის მოდერნიზება სურს, რათა მიიღოს მათი სუბმარინებიდან გაშვების შესაძლებლობა. ამჟამად ისრაელის სამხედრო-საზღვაო ძალების შემადგენლობაში სამი წყალქვეშა ნავია, კიდევ ორი გერმანიაში შენდება და მიმდინარეობს მოლაპარაკებები კიდევ ერთი წყალქვეშა ნავის ასაშენებლად.

„TRIDENT COMMISSION“-ის მოხსენების წაკითხვის შემდეგ დამოუკიდებელ დამკვირვებლებს არ შეეძლოთ არ აღენიშნათ, რომ მათ მუშაობაში ერთი სიტყვაც არაა ნათქვამი ბრიტანული ბირთვული არსენალის განვითარების პერსპექტივაზე. არადა, ჯგუფი „BASIC“-ის მიერ სწორედ ამ ქვეყნის ბირთვული სფეროს მოდერნიზაციის აუცილებლობის ანალიზისთვის შეიქმნა.

ამჟამად გაერთიანებული სამეფო ფლობს 160 საბრძოლო ქობინს, მიწოდების საშუალებებზე გამოიყენება ბალისტიკური რაკეტები „Trident D5“. ამით ვაშინგტონმა და ლონდონმა დაარღვიეს საერთაშორისო შეთანხმება საბრძოლო ტექნოლოგიების გამომწვევების შესახებ, მაგრამ არც თავად ზემოხსენებულ მოხსენებაში და არც ინტელისურენოვან პრესაში ამ თემას არაფერ ეხება.

novopol.ru

მოსკოვი, უზკალოდ, ვიდის თავისი სტრატეგიული კალაზის გეგმიური მოდერნიზაციის გზით მათი თანდათანობითი შეჯიბრებით

მსახურების ვადა, შემუშავდება ახალი შორეული ბომბდამსხვებები და 2025 წლისათვის დაიწყება შეიარაღებაში არსებული ბირთვული ქობინების მქონე ფრთიანი რაკეტების ახალი ჩანაცვლება.

რუსეთი თავისი ბირთვული არსენალის მოდერნიზაციისთვის განიჭობს მთლიანად ახალი რაკეტების — „PC-24“-ის ახლებზე, 2018 წლისათვის 10 ბირთვული ბლოკის მქონე ახალი ბალისტიკური რაკეტის შექმნაზე, 2013 წლიდან გაორმაგდება ბალისტიკური რაკეტების წარმოება. მომდევნო ათი წლის განმავლობაში რუსეთის არმია შეიქმნება ახალი რაკეტების მოქმედების ბირთვული რაკეტების 10 ბრიგადით. სავარაუდოდ, საუბარია კომპლექსებზე „ის-კანდერ-მ“.

გარდა ამისა, 2025 წლისათვის რუსეთის სამხედრო-საჰაერო ძალების შემადგენლობაში გამოჩნდება ახალი სტრატეგიული შორეული ბომბდამსხვენი, 2013 წლიდან გაორმაგდება ბალისტიკური რაკეტების წარმოება. მომდევნო ათი წლის განმავლობაში რუსეთის არმია შეიქმნება ახალი რაკეტების მოქმედების ბირთვული რაკეტების 10 ბრიგადით. სავარაუდოდ, საუბარია კომპლექსებზე „ის-კანდერ-მ“.

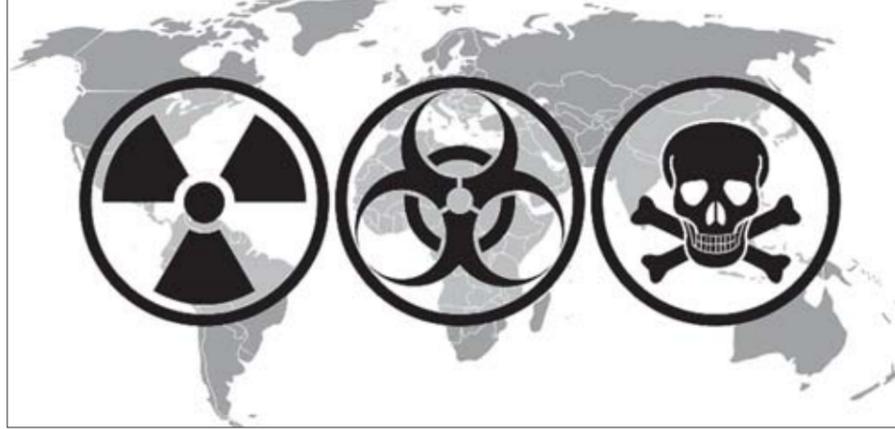
რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის ნევრ-კორესპონდენტი ვარაუდობს, რომ მოსკოვი, უზრალოდ, მიიღოს თავისი სტრატეგიული ძალების გეგმიური მოდერნიზაციის გზით მათი თანდათანობითი შეჯიბრებით. მიუხედავად ამისა, აშშ და რუსეთი მაინც ლიდერებად დარჩებიან ბირთვული შეიარაღების რაოდენობის მხრივ და ამ პარამეტრით სხვა ყველა ქვეყანას ერთად აღემატებათ. ამ ორ ქვეყანასთან მიახლოების ერთადერთი შანსი ჩინეთს აქვს. მისი შესაძლებლობები საშუალებას იძლევა, რომ ქვეყანამ 10-15 წელიწადში მნიშვნელოვანი გარღვევა მოახდინოს.

ჩინეთის გარდა, ბირთვულ სფეროში ახალ სამუშაოებს ატარებენ ინდოეთი, საფრანგეთი, ისრაელი, პაკისტანი და ჩრდილოეთ კორეა. ჩინეთში აპირებენ მობილური კომპლექსების — „DF-31A“-ს და მუშაობას, ინდოეთში — ბალისტიკური რაკეტების — „Agni-V“-ს, ხოლო ისრაელი გეგმავს, დასერულს ახალი თაობის, 6,5 ათასი კილომეტრის დაშორების რაკეტების — „Jericho-III“-ის შემუშავება.

ამ მიზნებზე მილიარდობით დოლარი დაიხარჯება და შეჯიბრში მთავარი მონაწილეები რუსეთი და აშშ გახდებიან.

ვაშინგტონში გადაწყვიტეს, თავდაცვაზე ფული არ დაზოგონ, ამიტომ ამერიკელები ამ მიზნებზე უახლოესი ათი წლის განმავლობაში 700 მილიარდ დოლარს დახარჯავენ. ამ თანხის მემკვიდრე მინოდების საშუალებების (რაკეტების, თვითმფრინავების, სუბმარინების) მომსახურებასა და მოდერნიზაციაზე დაიხარჯება, კიდევ 92 მილიარდი დაიხარჯება ბირთვული ქობინებისა და მათი გამოშვების საწარმოების მომსახურებასა და მოდერნიზებაზე.

კერძოდ, გახანგრძლივდება კონტინენტთაშორისი ბალისტიკური რაკეტების — „Minuteman III“-ის მსახურების ვადა და შემუშავდება ახალი ბალისტიკური რაკეტა, აშენდება 12 ახალი სტრატეგიული წყალქვეშა ნავი „SSBN(X)“; მათგან პირველი — სამხედრო საზღვაო ძალების შემადგენლობაში 2029 წელს შევა, გაგრძელდება (2035 წლამდე) ბომბდამსხვე „B-52H Stratofortress“-ების

ჩინეთის გარდა, ბირთვულ სფეროში ახალ სამუშაოებს ატარებენ ინდოეთი, საფრანგეთი, ისრაელი, პაკისტანი და ჩრდილოეთ კორეა

უკრაინაში ჩერნობილელთა მორიგი საპროტესტო აქცია დაარბიეს. საპენსიო ფონდის შენობასთან მიმდინარე აქცია მილიციამ ძალის გამოყენებით დაშალა და ცენტრალური მოედანი კარგებისგან განმინდა, რასაც მასობრივი არეულობა მოჰყვა და შედეგად ერთი ადამიანი დაიღუპა. დაშვებულია ორი მომიტინგე. ცნობისთვის, ჩერნობილელთა აქცია დონეცკში 14 ნოემბერს დაიწყო და მას შიმშილობის სახე მიეცა. ისინი სოციალური დახმარების გაუქმებას აპროტესტებენ.

26 გვამი — საბჭოეთო მანქანებში
სააგენტო Reuters-ის ინფორმაციით, გვადალაჰარაში, მექსიკის შტატ ხალისკოს დედაქალაქში, 26 გვამი აღმოაჩინეს. შტატის მთავარი პროკურორი ვარაუდობს, რომ ისინი ნარკოკარტელის შორის ომის მსხვერპლები არიან. მათი რაოდენობა შეიძლება გაიზარდოს. გვამები ქალაქის სხვადასხვა უბანში, სატვირთო მანქანებში აღმოაჩინეს. იქვე იყო ბარათებიც, რომელშიც ნარკოკარტელ „ზეტასის“ წარმომადგენლები ნარკოკარტელ „სინალას“ ბოსს — ჰოაკინ „ელ ჩაპო“ გუზმანს მიმართავენ. გვადალაჰარაში შეიარაღებული დაპირისპირება სამ ნარკოკარტელს შორის: „სინალა“, „ზეტასი“ და „მილენიო“. 2006 წლიდან მექსიკაში ნარკოკარტელის მსხვერპლის რაოდენობამ 45 ათასს მიაღწია.

უკრაინაში ჩერნობილელთა აქცია დაარბიეს

ტრიპოლის ღრობითი მთავრობა, რომელსაც ობამას ადმინისტრაციის კვლავაც ამკობს „ზომიერი“ და „პროდემოკრატიული“ ტიტულებით, აცხადებს, რომ ლიბია შარიათის კანონებით უნდა იმართოს. მათ მრავალცოლიანობა დააპრობონ. მათ პროცენტების ამოღება სასამართლოს გზით აპრობონ და განკარგონ ანტიკორუფციის, შარიათის მიხედვით იმომქმედონ. ამგონებულნი ღიად აღიარებენ, რომ მათი იდეოლოგიური თანამოაზრეები „ქმები მუსლიმანები“ არიან და არა ამერიკის მამა-ღამაბასკლები.

ამერიკის არაბული ზამთარი

პრეზიდენტი ობამა მთელ არაბულ სამყაროში რადიკალურ ისლამს აღვიძებს — ხელმძღვანელობს ამერიკის დაცემას და მისი დაუძინებელი მტრების, ჯიჰადისტების სწრაფ განვითარებას. ახლო აღმოსავლეთიდან ჩრდილოეთ აფრიკამდე არაბული გაზაფხული ისლამურ ზამთრად იქცევა. ადმინისტრაციის მტკიცების მიუხედავად, სახალხო აჯანყებები არ მივიდა „თავისუფლების აღორძინებამდე“ — ლიბერალური დემოკრატების გაჩენამდე შორეულ არაბულ მიწებზე. პირიქით, მუსლიმანი ფუნდამენტალისტები კორუფციისა და ავტორიტარული რეჟიმების საწინააღმდეგო პროტესტებს ისლამისტი ბოვეციკების გასაძლიერებლად იყენებენ.

ტუნისში ისლამური პარტია, რომელიც იდეოლოგიურად ახლოსაა ეგვიპტურ „ძმებ მუსლიმანებთან“, ეროვნულ არჩევნებზე გამარჯვებისთვის მზადაა. მათი მიზანია, ქვეყანაში დაამყარონ მუსლიმანური თეოკრატია, სადაც არამუსლიმანები და ქალები მეორეხარისხოვან მოქალაქეებად ჩაითვლებიან. მალე ეგვიპტის არჩევნების დროც მოვა და „ძმები მუსლიმანები“ პარლამენტში ყველაზე მეტი ადგილის მოპოვებას იმედოვნებენ. მათი მიზანი გლობალური ხალიფატის აღდგენა და ქაიროში ფუნდამენტალისტების მმართველობის დაბრუნებაა. მათი საგარეო პოლიტიკა ისრაელისა და ამერიკის სიძულვილითაა დასაფუძნებული. სინაი უკვე იქცა ტერორისტების თავშესაფრად და ისრაელის ქალაქებზე თავდასხმის პლაცდარმად. ხოსნი მუბარაკის გარდაცვალების შემდეგ უამრავი ქრისტიანი მოკლეს, 100 000-ზე მეტი კი განდევნეს. ეს რელიგიური ინტენსივობის აქტი იყო. ქვეყანა რელიგიური და სამოქალაქო ომის ზღვარზეა, მაგრამ ბატონი ობამა ანტიქრისტიანული პროგრამების თაობაზე სამარცხვინოდ დუმს. ნოემბრის ბოლოსთვის დაიწყო საპარლამენტო არჩევნების მიუხედავად, ამ ქვეყანაში ვერ გამოვრცხვავთ მოვლენათა ისეთ განვითარებას, როდესაც მასობრივი არეულობების გამო ხელი-სუფლება სამხედროების ხელში დარჩება, ისინი კი არჩევნებს ან მის შედეგებს გააუქმებენ. შესაძლოა, ქვეყნის უმადლესი სამხედრო საბჭოს ხელმძღვანელმა, თავდაცვის მინისტრმა მუჰამედ ჰუსეინ ტანტავიმ, იმის მიუხედავად, რომ, უკვე 75 წლისაა, ქვეყნის მართვა განაგრძოს. სულაც არაა შემთხვევითი, რომ, დროებითი „კონსტიტუ-

ციის ფუძემდებლური პრინციპების“ თანახმად, ეგვიპტის შეიარაღებული ძალების უმადლესი საბჭო ყველა საკითხში დამოუკიდებლობას შეინარჩუნებს მას შემდეგაც კი, რაც ქვეყანაში ხელისუფლება სამოქალაქო ხელმძღვანელობას გადაეცემა. არის ცნობები იმის შესახებ, რომ მარშალი ტანტავი ლიბერალიზაციის პოლიტიკის, საბაზრო რეფორმებისა და პრივატიზაციის წინააღმდეგ გამოდიოდა. მეორე მხრივ, ითვლება, რომ იგი სტაბილურობასა და კონსერვატიზმზე ორიენტირებული და დიდად არ ილტვის ხელი-სუფლების კიდევ ერთხელ ხელში ჩაგდებას. მიუხედავად იმისა, რომ მან უკვე განაცხადა, საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობას არ მივიღებო, გადასაფიქრებლად დრო საკმარისზე მეტი აქვს. საპრეზიდენტო არჩევნების ხომ 2012 წლის შუა პერიოდზე ადრე არ გაიმართება. მრავალმხრივ დივერსიფიცირებული, აბსოლუტურად მრავალგვარი საზოგადოების ეგვიპტე კომპაქტური ტუნისი არაა. ფარაონების ქვეყანაში გაცილებით ბევრი და რთული პრობლემაა. ეგვიპტის პოლიტიკური კულტურა ათასწლეულების მანძილზე რკინის ხელში ყალიბდებოდა. ეგვიპტური პარტიების მახასიათებელი ექსტრემალურ პირობებსა და საგანგებო სიტუაციებში უკიდურესობის უნარია. ხანდახან ეს იდეოლოგიურ მოქნილობას, ხანდახან კი დაუმორჩილებლობას აიძულებდა მათ. ამან პოლიტიკურ პარტიებში ერთმანეთისადმი უნდობლობა, ექსტრემიზმისაკენ მიდრეკილება, რადიკალური ფრაქციების გავლენის ზრდა განაპირობა. ახლა ეგვიპტეში „ძმები მუსლიმანები“ დიდი მხარდაჭერით სარგებლობენ. ლიბიაში ობამამ მემარცხ-

ბატონი ობამას ყველაზე დიდი მარცხი იქნება. ხელისუფლების ვაკუუმი, რომელიც ამ ქვეყანაში იქმნება, და ნატოს პოლიტიკა შეიარაღა და დააფინანსა ისლამური ლიბია. ამბოხებულთა რიგებს ავსებდნენ ჯიჰადისტები, რომელთაგან მრავალი ურაცსა და ავღანეთში ასახირებდა ამერიკელ ჯარისკაცებს. მათ შორის „ალ ქაიდას“ წევრებიც კი არიან.

და მაინც, ბატონი ობამას ყველაზე დიდი მარცხი იქნება. ხელისუფლების ვაკუუმი, რომელიც ამ ქვეყანაში იქმნება, მას ირანის გავლენის სფეროში მოაქცევს. ურაცი რელიგიური და ეთნიკური ნიშნითაა გახლეჩილი, იქაური ქრისტიანები ისლამისტმა ბოვეციკებმა გაანადგურეს. ირანის მულეები კი თავიანთი რადიკალური შიიტური რეგოლაციის ექსპორტის ზღვარზე დგანან და თვითურავე სუნიტებისა და ქურთების აალებს ნინაშეც არ დაიხევენ უკან. ამერიკელი ჯარისკაცები ირანის ფაშისტური თეოკრატისათვის არ ნირავდნენ სიცოცხლეს. ამერიკის გენერლები ამბობდნენ, ჯარების სწრაფი გაყვანა ყველა სტრატეგიულ მიღწევას გაანულებდა. როგორც კი თერანს ბირთვული ბომბი ექნება, მეზობლების შანტაჟზე, რეგიონში დომინირებასა და მსოფლიო ნათეთის ვაკუუმზე უკეთ შეიძლება განიხილოს. ტენდენცია ნათელია: აშშ-რიპაში ალა უკან იხეხება.

ბატონი ობამა ამერიკის ვარდნას ხელმძღვანელობს. არაბული გაზაფხულისა და პროდემოკრატიული მოძრაობებისადმი მისი გულთბობა დამოკიდებულა მხოლოდ ნიღაბისა, რომლის უკანაც ისლამისტები დიდი რაოდენობით და ემუქრებიან თავისუფლებას ყველგან, სადაც კი ხელი მიუწვდებიან. ახლო და შუა აღმოსავლეთში ამერიკული პოლიტიკა უკანასკნელ წლებში სერიოზულ პრობლემებს გადააწყდა. რეგიონში ამერიკული დემოკრა-

ტიის დანერგვის მცდელობები სრული კრაზით დასრულდა. ობამა იძულებული იყო, გადაეხედა როგორც საერთო პოლიტიკური მიდგომების, ასევე სამხედრო სტრატეგიისთვის. არჩევანი არა პროდასავლური ლიბერალისა, არამედ თეთი უზუცესებისა და საველე მეთაურების სახით ხელი-სუფლებისა და გავლენის ტრანსპორტირების ფაშისტური სარგებლოდ გაკეთდა. ცივი ომის დასრულების შემდეგ ამერიკის მმართველები ახლო აღმოსავლეთში საკუთარი პეგმონის გამოყენებას და ცენტრალურ აზიაში ფეხის უფრო მყარად მოკიდებას ცდილობდნენ. ამერიკის საგარეო პოლიტიკის კვლევის ინსტიტუტის ახლო აღმოსავლეთის საბჭოს დირექტორი — ა. გარდინის აზრით, „ის, რასაც ამერიკა მსოფლიოს ამ მონაკვეთში, განსაკუთრებით საბრუნავი ყურეში, აკეთებს, ყველაზე უკეთ შეიძლება განისაზღვროს როგორც იმპერიული პოლიტიკა“. 2003 წლის ამერიკული ინტერვენცია ირანში ამ პოლიტიკის ლოგიკური გაგრძელება იყო, მაგრამ იმ პრობლემების იოლად გადაწყვეტის მცდელობა, რომელიც დიდი ახლო აღმოსავლეთის რეგიონის ნინაშეა, უკვე მრავალჯერ დასრულდა სრული კრაზით. თავად ეს რეგიონი გამოირჩევა არა მხოლოდ სერიოზული სამხედრო-პოლიტიკური ნინააღმდეგობებით ნეფრ სახელმწიფოთა შორის, არამედ უზარმაზარი კონტრასტიან

სირიაში შეტაკებას 50 ადამიანი შეენიკა

სამხედროებსა და ანტისამთავრობო დემონსტრანტებს შორის შეტაკებებს სირიის პროვინცია ხომსში 50 ადამიანის სიცოცხლე შეენიკა. ინფორმაციას ამის შესახებ ტელეარხი „ალ არაბია“ ავრცელებს. სირიელი უფლებების დამცველების ინფორმაციით, დაღუპულთა შორის 12 სამოქალაქო პირია, 11 სირიის პრეზიდენტის — ბაშარ ასადის ერთგული სამხედრო და ასევე 15 დეზერტირი, რომლებიც ოპოზიციის მხარეს გადავიდნენ. უფლებების დამცველები არ აკონკრეტებენ, თუ მოსახლეობის რომელ კატეგორიას მიეკუთვნება კიდევ 12 დაღუპული.

რა ბაღი ალის 20 ათას კოსოვოელ სარკს

რუსეთის პრეზიდენტმა დიმიტრი მედვედევმა რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს 20 ათასზე მეტი კოსოვოელი სერბის საქმის შესწავლა და მიმართვაზე საპასუხო ნაბიჯების შემუშავება დაავალა. 20 ათასზე მეტი კოსოვოელი სერბი რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭებას ითხოვს. ეს განცხადება რუსეთის მუდმივმა წარმომადგენელმა ნატოში, დიმიტრი როგოზინმა გააკეთა. მანვე აღნიშნა, რომ რუსეთმა რა-ღაცნაირად მხარი უნდა დაუჭიროს მასთან სულიერად ახლოს მყოფ ხალხს, რომელიც ესოდენ მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდა.

ახლო და შუა აღმოსავლეთის „დემოკრატიზაციაზე“ უარის თქმა იმას ნიშნავს, რომ რეგიონში ამერიკის გულმოდგინე სამხედრო წარმომადგენლობა მოქრძალეაული რაოდენობით დარჩება, ავღანეთიდან და ერაყიდან უდიდესი სამხედრო კონტინგენტებიც აღრა თუ გვიან გავლენ. თავის მხრივ, ეს ყოველივე აუცილებლად აისახება ამერიკის შვერიანული შტაბების პოლიტიკურ გავლენაზე მისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან რეგიონში.

დაიქანსი გეორგიას დემოკრატიული რევოლუცია

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

64%, ნედლი ნავთობის — 34% და ბუნებრივი გაზის — 46%.

სულ ცოტა ხნის წინ ვაშინგტონში მიიჩნევდნენ, რომ რეგიონში არ არის სამხედრო ზედახელმწიფო, რომელიც ამერიკის სამხედრო უპირატესობას დაუპირისპირდებოდა. ამერიკული სამხედრო-პოლიტიკური ხელმძღვანელობა დესტაბილიზაციის მიზეზად არასახელმწიფოებრივ წარმონაქმნებს — ტერორისტულ ორგანიზაციებსა და საერთაშორისო ორგანიზებულ დანაშაულს განიხილავდა.

სერიოზულმა წარუმატებლობებმა, რომელთაც ამერიკული პოლიტიკა დიდ ახლო აღმოსავლეთში გადაახყდა, ობამას ადმინისტრაცია აიძულა, რეგიონისადმი ნეოკონსერვატიული მიდგომები გადაეხედა. 2009 წლის მარტში გაჩნდა დოკუმენტი სახელწოდებით „უწყებებთან და უცხოეთის მოხსენება ავღანეთსა და პაკისტანთან მიმართებაში ამერიკის პოლიტიკის შესახებ“. მასში მხოლოდ ერთხელ იყო ნახსენები სიტყვა „დემოკრატია“, ისიც პაკისტანთან მიმართებაში. ავღანეთში კი უფრო „ქმედუნარიანი“, პასუხისმგებელი და ეფექტური ხელისუფლების“ ჩამოყალიბება იგეგმებოდა. ამრიგად, ამერიკამ ამ ქვეყანაშიც უარი თქვა დემოკრატიის მშენებლობაზე. ეროვნული უშიშროების ახალი სტრატეგია ახლო აღმოსავლეთში ამერიკის პოლიტიკის პრიორიტეტთა შორის საერთოდ არ ახსენებს რეგიონის „დემოკრატიზაციას“.

ეროვნული უშიშროების სტრატეგიის ცვლის პარალელურად რეგიონში ამერიკის სამხედრო პოლიტიკაც იცვლება. როგორც „ოთხნობიანი სამხედრო მიმოხილვაში“ აღინიშნა, ერაყსა და ავღანეთში სამხედრო მოქმედებების განხორციელების აუცილებლობას აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროსთვის არ უნდა დავიწყებინა მთავარი ამოცანა: ისინი „სტრატეგიული არქიტექტურის“ ფორმირება, რომელიც საუკეთესოდ შეესაბამებოდა ამერიკის ინტერესებს.

ამჟამად ამერიკის ცენტრალური სარდლობის რეგიონში 215 ათასი ამერიკელი სამხედრო მსახურისაა. ეს საზღვარგარეთ მომსახურე ამერიკელი ჯარისკაცების საერთო რაოდენობის ნახევარზე მეტია. მიუხედავად ამგვარი კონცენტრაციისა, აღნიშნულ ზონაში მოსალოდნელ შედეგებს ჯერაც ვერ მიაღწიეს.

ერაყში ამერიკულმა სამხედრო მთავრობამ, ფაქტობრივად, დაიქარა ერაყის თვითა საბჭოები და თითო მეომარს ერაყისთვის კარგ ხელფასს უზღო და ტერორისტულ ორგანიზაციებთან საბრძოლველად.

ერაყში სხვადასხვა პოლიტიკურ პარტიასა თუ მოძრაობას ცხრა სამხედრო ფორმირება ეკუთვნის. მათი საერთო შე-

მადგენლობა მნიშვნელოვნად აღემატება ერაყის სამხედროებისა და პოლიციელების საერთო რაოდენობას. ერაყელთა თვითნებანი გახსნილი ცხოვრებას სამართლიანად აბრალებენ არა მხოლოდ უცხოელებს, არამედ საერთაშორისო ტერორისტებსაც, რომლებმაც ამერიკის შეჭრის შემდეგ ერაყი საკუთარ მამულად განიხადეს. შედეგად ამერიკელებმა, როგორც იქნა, მიაღწიეს ერაყელების გაერთიანებასა და ტერორიზმის წინააღმდეგ მათ ერთობლივ ბრძოლას, მაგრამ ერაყის დემოკრატიზაციის ვაშინგტონისეულ გეგმაზე უარის თქმის სანაცვლოდ. ახლა ქვეყანაში ამერიკული სამხედროები არა დემოკრატიულად არჩეულ ხელი-სუფლებას, არამედ თვითა საბჭოების არქაულ სტრუქტურებს ემყარებიან.

უმალეს დონეზე მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, უმალესი სარდლობა ერაყში სამხედროების რაოდენობას თანდათანობით ამცირებდა და 2010 წლის აგვისტომდე 50 ათასამდე დაიყვანა. იმის გამო, რომ ქვეყანაში მდგომარეობა უკიდურესად მძიმე იყო, ერაყში ამერიკის ჯარების სარდალმა ოდიერნომ მაშინვე განაცხადა, რომ, თუ ადგილობრივი ხელისუფლება წესრიგსა და უსაფრთხოებას ვერ უზრუნველყოფდა, ამერიკელი სამხედროები დაბრუნდებოდნენ. წესით, ეს მუქარა რეალურზე რეალური უნდა იყოს, მაგრამ ოფიციალური ვაშინგტონისთვის აუცილებელია, რაც შეიძლება მალე დაიძვინის თავი ერაყიდან და გამოთავისუფლებული ჯარი სხვა „ცხელ წერტილში“ გადაისროლოს.

2010 წელს შეიარაღებულ ძალთა სენატის კომიტეტის წინაშე მოხსენებით გამოსვლისას გენერალმა პეტრუსმა ნახგასმით აღნიშნა, რომ დი-

დი ახლო აღმოსავლეთის რეგიონში აშშ-ის ეროვნული უსაფრთხოებისთვის ყველაზე დიდ საშიშროებას ავღანეთი და პაკისტანი წარმოადგენს.

რაც შეეხება ავღანეთს, აშშ-სა და მის მოკავშირეებს, იქ მთელი რიგი პრობლემები აქვთ და ისლამი ექსტრემისტების აქტივობა მხოლოდ ერთ-ერთია მათ შორის. სწორედ უსაფრთხოებისთვის ხელშეწყობის საერთაშორისო ძალების იქ ყოფნის პირობებში იქცა ავღანეთი მსოფლიოს უმსხვილეს ნარკოსახელმძღვანელებს, სადაც მსოფლიო ოპიუმის 95% იწარმოება. შპანას-ქანად 10 წლის მანძილზე ავღანეთში წარმოქმნილი ნარკოტიკებისა და მთელ მსოფლიოში მიღწეულ მთელ მსოფლიოში მისი წარმოება. მსოფლიოში მისი წარმოება, მთელ მსოფლიოში მისი წარმოება, მთელ მსოფლიოში მისი წარმოება.

მიუხედავად იმისა, რომ მომდევნო წლებში მაჩვენებლებმა იკლო, ავღანეთის ნარკოტიკული საფრთხე არ გამცირალა. არც ქაბულს და არც მის დასავლელ პარტნიორებს არ ძალუთი, ქვეყანაში ოდნავ მაინც ეფექტური ანტინარკოტიკული ბრძოლა გააჩაღონ. 2010 წლის მარტში ნატომ უარყო რუსეთის შეთავაზება, სრულად გაენადგურებინათ ოპიუმის ყაყაროს ნათესები. მაშინ ნატოს წარმომადგენელმა ჯეიმს აბატურაიმ განაცხადა, რომ ალტერნატივის გარეშე ავღანელი ფერმერებისთვის შემოსავლის ერთადერთი წყაროს წართმევა შეუძლებელია.

ახლა ავღანეთში ოპიუმი აქმევს არა მხოლოდ გლეხებსა და ნარკომოვაჭრებს, არამედ მისი გაყიდვადან მიღებული თანხებით თალიბანი ინახავს თავის მეზობლებს. ოფიციალური ქაბულის მიერ რამდენიმე წლის წინ გამოცხადებული საყოველთაო განიარაღების პროგრამა არ მუშაობს. საველე მეთაურები და თემთა ბელადები თავიანთ რაზმებს თავდაცვისა და ადგილობრივი მოსახლეობის ქონების, მათ შორის ოპიუმის პლანტაციების, დასაცავად იარაღს არ აკლებენ.

2001 წლიდან დღემდე ავღანეთში ანტიტერორისტული ოპერაცია გრძელდება, მაგრამ მისი შედეგები არც ცენტრალურ სარდლობას აკმაყოფილებს და არც ვაშინგტონს. 34 პროცენტიდან, სულ მცირე, 10-ს თანაც ქვეყნის უმნიშვნელოვანეს ნაწილში სამთავრობო და კოალიციური ძალები ვერ აკონტროლებენ, ლიად რჩება საზღვარი პაკისტანთან. სოფლებს თალიბანი აკონტროლებს და დროდადრო ქალაქებშიც, მათ შორის ქაბულშიც, აქტიურდება.

ამერიკული სამხედროების მონაცემებით, 2009 წელს ავღანეთში ძალადობა გაცილებით მეტი იყო, ვიდრე 2008-ში, 2010-ში კი მდგომარეობა მხოლოდ გაუარესდა. თალიბანი სავსებით სიცოცხლისუნარიანია და მის აქტივობას ზურგს უმაგრებს ნარკოვაჭრობიდან მიღებული შემოსავლები, თავისუფალი მიმოსვლა პაკისტანში, ქვეყნის მმართველობის არაეფექტურობა და დანარჩენი მსოფლიოს ისლამისტული დასხმულობა.

თალიბანის დასუსტებასთან დაკავშირებით ამერიკელები სამხედრო მალაჩინოსენები საპირისპირო აზრს გამოთქვამენ, მაგრამ დამოუკიდებელი ექსპერტები პესიმისტებს ხმობიან. ავღანეთის არა-

სამთავრობო ორგანიზაციების მონაცემებით, 2010 წელი (2001 წლის შემდეგ) ყველაზე სისხლიანი იყო, 2011 წლის იანვარში კი თალიბების მონაწილეობით 80%-ით მეტი შეიარაღებული შეტაკება მოხდა, ვიდრე წინა წლის იანვარში. გარდა ამისა, თვით ამერიკელი ჩინოვნიკები და დიპლომატებიც კი აღიარებენ, რომ ავღანეთის შეიარაღებული ძალები კვლავაც განიცდიან კორუფციას, ცუდ მმართველობას და საბრძოლო სულისკვეთების არარსებობას.

როგორც ჩანს, დევიდ პეტრუსმა ერაყში გამოცდილი სტრატეგიის გამოყენება გადანიშნა. ამ სტრატეგიის არსებობის და უშიშროების დაცვისთვის ავღანეთში ავღანეთის საველე მეთაურების, მათ შორის ეგრეთ ნოდებული ზომიერი თალიბების პირდაპირ მოსყიდვისასაც კი დათანხმდა. 2009 წლის აგვისტოში, ავღანეთში არჩევნების წინ ცენტრალურმა სარდლობამ 18 პროცენტიანი დეპორტაციის წინადადებას დათანხმდა. 2009 წლის აგვისტოში, ავღანეთში არჩევნების წინ ცენტრალურმა სარდლობამ 18 პროცენტიანი დეპორტაციის წინადადებას დათანხმდა.

ამერიკული სამხედროების მონაცემებით, 2009 წელს ავღანეთში ძალადობა გაცილებით მეტი იყო, ვიდრე 2008-ში, 2010-ში კი მდგომარეობა მხოლოდ გაუარესდა. თალიბანი სავსებით სიცოცხლისუნარიანია და მის აქტივობას ზურგს უმაგრებს ნარკოვაჭრობიდან მიღებული შემოსავლები, თავისუფალი მიმოსვლა პაკისტანში, ქვეყნის მმართველობის არაეფექტურობა და დანარჩენი მსოფლიოს ისლამისტული დასხმულობა.

თალიბანის დასუსტებასთან დაკავშირებით ამერიკელები სამხედრო მალაჩინოსენები საპირისპირო აზრს გამოთქვამენ, მაგრამ დამოუკიდებელი ექსპერტები პესიმისტებს ხმობიან. ავღანეთის არა-

ხედროები იძულებულნი არიან, ავღანელ საველე მეთაურებს 1500-დან 15 000-მდე დოლარი გადაუხადონ ყველა იმ მანქანისთვის, რომელთაც ავღანეთში მომსახურე ამერიკელი ჯარისკაცებისთვის მიუძღვნეს. ამასთან, გამოირიცხული არაა, რომ ამ ფულის ნაწილი მანაც სწორედ თალიბების ხელში ხვდება.

ამერიკული სამხედროებისა და მათი ნატოელი მოკავშირეების მცდელობის მიუხედავად, კიდევ დიდი დრო გავა, ვიდრე ავღანეთის შეიარაღებული ძალები ქვეყნის უსაფრთხოებაზე პასუხისმგებლობას აღებას შეძლებენ. პენტაგონში მიმართული, რომ ავღანეთის უსაფრთხოებაზე მთელი უფლებამოსილება ქვეყნის ხელისუფლებას შეიძლება 2013 წელს გადაეცეს. ავღანეთში მებრძოლები თვლიან, რომ ეს შეიძლება მოხდეს მხოლოდ 2014 წელს. ქვეყნის პრეზიდენტმა ჰამიდ ყარზაიმ კი 2009 წლის დეკემბერში განაცხადა, რომ შეიარაღებული და წესრიგის დამცველი ძალების აღდგენას მის ქვეყანაში დასავლეთის მხრიდან 15-20 წლის განმავლობაში დასჭირდება დადგინდება.

ამერიკის სპეცრაზმის მიერ 2011 წლის 1 მაისს უსამა ბენ ლადენის განადგურება საშუალებას იძლევა, ავღანეთის ათწლიან ომს სიმბოლური ნერტილი დაეცვას. 2011 წლის ბოლოს ამერიკის ჯარები ხომ სწორედ „ნომერ პირველი ტერორისტის“ საქმენულად შეიჭრნენ ავღანეთში.

მასაც, ოფიციალური ვაშინგტონი და ცენტრალური სარდლობა უკანასკნელ წლებში რეგიონულ პოლიტიკაში პროდასავლურ ლიბერალურ მეტად ძალადობასა და გაველენის ტრადიციულ მფლობელებს — თემთა უზუცეცხლსა და საველე მეთაურებს უყრდნობიან. მიინდომებენ კი ეს ადამიანები „დემოკრატიული ფასეულობების“ და „ადამიანის უფლებების“ შესახებ ამერიკული ნოტაციების მოსმენას?

საქმე მხოლოდ დემოკრატიული ფასეულობები არაა. არაფერია საკვირველი იმაში, რომ ცენტრალური სარდლობის ზონაში ამერიკული სამხედროებით დაკომპლექტებული ამერიკის მუდმივმოქმედი სამხედრო ბაზები არც ისე ბევრია.

ახლო და შუა აღმოსავლეთის „დემოკრატიზაციაზე“ უარის თქმა იმას ნიშნავს, რომ რეგიონში ამერიკის მუდმივი სამხედრო წარმომადგენლობა მოქრძალეაული რაოდენობით დარჩება, ავღანეთიდან და ერაყიდან უდიდესი სამხედრო კონტინგენტებიც ადრე თუ გვიან გავლენ. თავის მხრივ, ეს ყოველივე აუცილებლად აისახება ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკურ გავლენაზე მისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან რეგიონში.

inoforum.ru
Журнал „Россия и Америка в XXI веке“

ამერიკა რუსეთთან გულწრფელობას იჩივებს

ვაშინგტონი არ იძლევა იმედს იმისა, რომ რუსეთთან შეთანხმება ევროპაში „პრო“-ს განთავსების საკითხში მიღწეული იქნება. ამავე დროს, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის პრეს-მდივანმა მარკ ტონერმა კიდევ ერთხელ განაცხადა, რომ ამერიკული „პრო“-ს სისტემა რუსეთის წინააღმდეგ მიმართული არ იქნება. „ევროპაში „პრო“-ს განთავსების საკითხში ჩვენ რუსეთთან გულწრფელონი და ღია ვიყავით. ჩვენი განზრახვა არის ჩვენი ევროპული მოკავშირეების დაცვა ირანის მხრიდან მომდინარე საფრთხისგან. რუსეთს არ აქვს იოტისოდნა მიზეზიც კი, სამხედრო ხასიათის ზომები მიიღოს, იმიტომ, რომ სისტემა რუსეთსა და აშშ-ს შორის არსებულ სტრატეგიულ ბალანსზე გავლენას არ მოახდენს“, — განაცხადა ტონერმა.

ლიტვა ნატოსგან ჩაბოიკებას მოითხოვს

ლიტვის ხელისუფლება შეშფოთებას გამოხატავს რუსეთის პრეზიდენტის მიერ გაკეთებული განცხადების გამო კალინინგრადის ოლქში „ისკანდერ“-ის სარაკეტო კომპლექსების შესაძლო განთავსების გამო. ლიტვის პრემიერ-მინისტრი ანდრიუს კუბილიუსი მოუწოდებს ნატოს, სერიოზული რეაგირება მოახდინოს მედვედევის ამ განცხადებაზე. „მიმართა, რომ ყოველივე ამაზე სერიოზული რეაგირება უნდა გვეკონდეს. ჩვენ უნდა დავარწმუნოთ რუსეთი, ნუ იქცევა ასე. ყოველივე ეს კი ჩვენს ნატოელ პარტნიორებთან ერთად უნდა გავაკეთოთ“, — განაცხადა ლიტვის პრემიერ-მინისტრმა ანდრიუს კუბილიუსმა.

ტირორისტული ორგანიზაციები იმ სახელმწიფოთა პოლიტიკას ასოცირებენ, რომლებიც მათ აზინანსებენ, და თავიანთი არსით წარმოადგენენ ისეთსავე იარაღს, რომელიცაა შეიარაღებაში არსებული ტანკი ან თვითმფრინავი. განსხვავება ისაა, რომ, თუ ტანკებსა და თვითმფრინავებს ვერაფერს გამოიყენებს ომის გამოცხადების გარეშე, ტირორისტებს შეუძლიათ იომონ მშვიდობიან პერიოდებშიც. ამ მხრივ ნებისმიერი ტირორისტული აქტი შეიძლება განხილულ იქნას როგორც ერთი სახელმწიფოს დივირსია მეორის მიმართ.

ვიტოვისაა მოგზავნიანი სართაშორისო ტერორიზმი

ტერორიზმის თემა სულ უფრო აქტუალური ხდება — ყოველდღიურ ახალ ამბებში იტყობინებიან იმ ახალი ტერაქტების შესახებ, რომელთა მსხვერპლნიც სამოქალაქო პირები ხდებიან. ამასთან, ტერორის ტალღები ითრევენ არა მხოლოდ ცალკეულ ქვეყნებს, არამედ მთელ რეგიონებს. ტერორიზმი ზენაციონალურ გაგებად იქცა, ცალკეული სახელმწიფოების საზღვრებს გასცდა და საერთაშორისო მდგომარეობის განუყოფელ ნაწილად ჩამოყალიბდა.

რუსული სამართალი ტერორიზმს განსაზღვრავს, როგორც „ძალადობის იდეოლოგიას და სახელმწიფო ხელი-სუფლების ორგანიზების მიერ გადანიშნული მიზნების მიღებაზე შექმნილი პრაქტიკის, რომელიც დაკავშირებულია მოსახლეობის დაშინებისთან და/ან სხვა სახის სამართალ-დამრღვევ ძალადობრივ ქმედებებთან“, ანუ ნებისმიერი ტერორისტული აქტის მიზანია, აიძულოს მართვის ორგანოები, იმოქმედონ განსაზღვრული სტრატეგიით, ამ მიზნის მიღწევის საშუალება კი მოსახლეობის დაშინებაა.

ამ პირობებში, როდესაც კერძო შემთხვევის განზოგადდება ვერ ქმნის სრულ სურათს, შეიძლება საპირისპირო მიმართულებით მოძრაობითაც შევეცადოთ მთავარი მიზეზების პოვნას.

იმ პირობებში, როდესაც კერძო შემთხვევის განზოგადდება ვერ ქმნის სრულ სურათს, შეიძლება საპირისპირო მიმართულებით მოძრაობითაც შევეცადოთ მთავარი მიზეზების პოვნას.

რას არის საჭირო იმისათვის, რომ „აღ ქაიდას“ მსგავსი ტერორისტული ორგანიზაცია წარმატებით ახორციელებდეს თავის „მოვალეობას“? უპირველეს ყოვლისა, საჭიროა ფული, დიდი ფული. ზედმეტი არ იქნება კავშირები სხვადასხვა პოლიტიკურ ძალებთან და ცალკეული ქვეყნების ლიბელობა, რათა მათ ტერიტორიებზე განთავსდნენ მებრძოლების მოსამზადებელი ბანაკები ან, უზრუნველად, საჭირო მომენტში მათი დამალვა შეიძლებოდეს.

ვის შეუძლია, რეგულარულად ხარჯოს რამდენიმე მილიონი დოლარი („აღ ქაიდას“ შემთხვევაში კი — რამდენიმე მილიარდი) ტერორისტული დაჯგუფების საქმიანობისათვის? ცხადია, რომ ამგვარი დანახარჯები, რომელთა აფიშირებაც არ შეიძლება, საკუთარ თავზე შეიძლება აიღოს ან სახელმწიფომ, ან ტრანსნაციონალურმა კორპორაციამ. ბუნებრივია, ფინანსები ორგანიზაციას „შესაძლებელი“ მიეწოდება. ფული ადრესატამდე შეიძლება მივიდეს ერთდღიანი ფირმების მიერ გადებული შემონიშნული მიზნების სახით ან ნაღდი ფულის სახით, რისიც უამრავი ვარიანტი არსებობს.

სათაგვანავის ჩაოგრაჟისათვის შენობაში ფიცი რაოდენობით ასაუთქაბლავი იყო დაიონტაჟებული, რას მხოლოდ აეჩიქულ სახსარსაშუაგვ სელაწიფაგადა

ლბეული ტერაქტები, ისევე როგორც ამ ტერაქტების მიერ პროვოცირებული მოვლენათა გავრცელება, რომ სინამდვილეში „აღ ქაიდას“ სულ ჯერა მისხვებში ამოძრავებს.

ტირორისტული ორგანიზაციები იმ სახელმწიფოთა პოლიტიკას ახორციელებენ, რომლებიც მათ აზინანსებენ, და თავიანთი არსით წარმოადგენენ ისეთსავე იარაღს, რომელიცაა შეიარაღებაში არსებული ტანკი ან თვითმფრინავი. განსხვავება ისაა, ხელმწიფომ, ან ტრანსნაციონალურმა კორპორაციამ. ბუნებრივია, ფინანსები ორგანიზაციას „შესაძლებელი“ მიეწოდება. ფული ადრესატამდე შეიძლება მივიდეს ერთდღიანი ფირმების მიერ გადებული შემონიშნული მიზნების სახით ან ნაღდი ფულის სახით, რისიც უამრავი ვარიანტი არსებობს.

ვაშინგტონის მიერ გამოცხადებული „ტირორისტების წინააღმდეგ ომი“ მთელ მსოფლიოს შეეხო. ავღანეთსა და ერაყში ამ ომს ასიათასობით ადამიანი ემსხვერპლა და მათ შორის ათეულათასობითაა ოფიციალურად აღიარებული სამოქალაქო მსხვერპლი. გავლენებს განიცდიდა საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროშიც, რომელშიც ამ ომის სასხვლეტ ლილაკზე თითის გამოქვეყნების ტერორისტული აქტი განახორციელდა.

ვერსიაც სულ უფრო მეტ ეჭვს იწვევს მსოფლიო საზოგადოებაში. ირანის პრეზიდენტი მაჰმუდ აჰმადინეჯადი პირდაპირ აცხადებს, რომ, როგორც იწინებს, არ სჯერა მსოფლიო სავაჭრო ცენტრის შენობების ჩამოგრევისა ავიალინერის შეჯახების შედეგად. ოფიციალური მოხსენების თანახმად, ორივე კოშკი საშენი მასალა დადნა ნავთის წვის ტემპერატურაზე — 800 გრადუსზე. არადა, ამ მასალის დნობის ტემპერატურა 1450-1500 გრადუსია. ირანის ლიდერის აზრით, ცათამბჯენების ჩამოგრევისათვის შენობაში დიდი რაოდენობით ასაფეთქებლები იყო დამონტაჟებული, რაც მხოლოდ ამერიკულ სპეცსამსახურებს შეეძლო. „ფალსიფიცირების ძირითადი მიზანი ამერიკის მიერ წამოწყებული ევრეთ წინდებული ტერორიზმის წინააღმდეგ ომის გაართლება იყო. ამასთან, ამერიკელებს, უზრუნველ, საბაბი სჭირდებოდათ ავღანეთსა და ერაყში შეჭრისათვის,“ — განაცხადა აჰმადინეჯადმა.

ადამიანობის შეთანხმება, რომელიც 1999 წელს მომზადდა, რუსეთის შიშველობის მიზნებს ითვალისწინებდა, მაგრამ ის არ შესულა ძალაში ნატოს ძველ წევრებს შორის. მათ შეთანხმება რატიფიცირების პროცესში ჩაშალეს. სამეცნიერო, რომ მათ რატიფიცირება მიიღეს რამდენიმე იხილეთ მომენტს, რომელსაც რუსეთი ვერაფრით დათანხმდებოდა. კერძოდ, იმ საკითგანო იყო საქართველოში განლაგებული იმ სახეობის ბაზაზე, რომლებიც ახლა იქიდან უკვე გაყვანილია. გარდა ამისა, ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შეთანხმების ადაპტირებული ვარიანტის რატიფიცირება უკავშირდებოდა დენსტრისპირეთიდან რუსული დაჯგუფების გაყვანას და ასე შემდეგ.

პენტაგონი წესიერების ნიღაბს იხსნის

როგორც ჩანს, „მსოფლიოში ყველაზე არასწორკუთხა ხუთკუთხედის“ (პენტაგონის შენობის) მალაქინოსანმა რეზიდენტებმა, რომლებმაც უკანასკნელი 12 წლის მანძილზე იუგოსლავიაში, ერაყში, ავღანეთსა და ლიბიაში საკმარისად „იცილებს“, ბოლოს და ბოლოს შეიგნეს, რომ „დემოკრატიის ციტადელის“ საერთაშორისო იმიჯი დღესათვის ის იოლად გადასამუშავებელი ფაფაა, რომელსაც ველარაფრით გააფუჭებ. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ უკვე შეიძლება თამამად მოისროლონ გვერდზე ყალბი მოკრძალებულობა და დიპლომატიური პოლიტიკორექტულობა და იმოქმედონ პრინციპით: „თუ არ შეიძლება, მაგრამ ძალიან გინდა, ესე იგი შეიძლება“.

როგორც სახელმწიფო დეპარტამენტის პრესსამსახურის მიერ გავრცელებულ ამავდევ სამსახურის ხელმძღვანელ ვიქტორია ნულანდის განცხადებაშია ნათქვამი, აშშ წყვეტს ევროპაში ჩვეულებრივ შეიარაღებასთან დაკავშირებული „გარკვეული ვალდებულებების“ შესრულებას რუსეთთან მიმართებაში, მაგრამ, ამასთანავე (სულგრძელობის გამო) ნებაყოფლობით საფუძველზე მაინც აცნობებს მას ევროპაში თავისი შეიარაღებული ძალების განლაგებაში „მნიშვნელოვანი ცვლილებების“ შესახებ. ამასთან, **მორიგი ანტირუსული აბარატიული დემარშის გაგონების მიზნით, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა კიდევ ერთხელ შექმნეს მშვიდობის-მყოფელი ნაღმი, როგორც ყოველთვის, ახლაც ანტირუსულ მტრულ თამაშში.**

ამასთან, ფორმალურ-იურიდიული თვალსაზრისით, ყველაფერი „სუფთად“ იყო, თუ ჩვეულებრივი შეიარაღების შეზღუდვის ძველი პრინციპის მიხედვით ვიმსჯელებდით. ბუნებრივია, ეს მდგომარეობა რუსეთის ფედერაციის სამხედრო უსაფრთხოებას პრობლემებს უქმნიდა, ამიტომ რუსეთი იძულებული გახდა, თავის მხრივ, შეთანხმების შესრულება შეეჩერებინა. რუსეთის მხარისთვის განაწვევითლების მიღების თაობაზე შეტყობინებისას სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა კიდევ ერთხელ შექმნეს მშვიდობის-მყოფელი ნაღმი, როგორც ყოველთვის, ახლაც ანტირუსულ მტრულ თამაშში.

აშშ დელდაოვით ისლავ ფოინიკაგს მსოფლიოში თავისი სამხედრო შესაქალოებათ. ნატოს ბლოკი კი, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, 4,5-ჯერ აჭარბებს რუსეთის შესაქალოებას ჩვეულებრივ შეიარაღებაში

ცებულებებს. მოსკოვს, უბრალოდ, არ შეეძლო, სხვაგვარად მოქცეულიყო იმის გათვალისწინებით, რომ მაშინაც და დღესაც ალიანსს 4,5-ჯერ მეტი უპირატესობა აქვს რუსეთთან შედარებით ჩვეულებრივ შეიარაღებაში. აი, რატომ-მია პრიორიტეტული ამ შეთანხმებით რუსეთის შემოთება. მოსკოვმა ყურადღება გამაზვილა იმაზეც, რომ ნატოს ახალი წევრები ალიანსში შესვლის შემდეგ არ მოექცნენ შეთანხმებით გათვალისწინებულ შეზღუდვებში. კერძოდ, ეს ბალტიის ქვეყნებს ეხება. გამოდის, რომ ნატო განათავსებს აქ ნებისმიერ დაჯგუფებებს ნებისმიერ შეიარაღებით. ამასთან, ძველი შეთანხმების დარღვევა არც იქნება.

იმ დროიდან, რაც გაფორმდა და ძალაში შევიდა შეთანხმება ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შესახებ, რეალიზებული მნიშვნელოვანად შეიცვალა. რუსეთი გამოდიოდა ადაპტირებული შეთანხმების ხელმოწერის შეთავაზებით და მასში სამართლიანად იქნებოდა კვოტები გადანაწილებული. ასევე მკვეთრად გაიზარდა იმ შეიარაღების შემადგენლობა, რომელიც უნდა პქონოდათ შეთანხმების მონაწილეებს, მაგრამ ეს არ მოხდა. მიუხედავად რუსეთის მცდელობისა, მისი შემოთავაზება არავინ შეისმინა და მისი პოზიციისკენ რიგე შემხვედ-

რი ნაბიჯი რა გადადგმულა. აქედან გამომდინარე, რუსეთმა შეაჩერა ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შესახებ შეთანხმებაში საკუთარი მონაწილეობა იმისათვის, რომ არ დაერღვია საფლანგო შეზღუდვების პრინციპი, რაც ძველი შეთანხმებით იყო დადგენილი, მითუმეტეს, რომ ნატო ჯიუტად ცხადებდა უარს, ხელი მოეწერა ახალ, ადაპტირებულ შეთანხმებაზე. რუსეთისათვის კი აუცილებელი იყო, ამ პირობებში გადაეწყვიტა თავისი სამხედრო უსაფრთხოების ამოცანა. სწორედ ამ მიზეზების გამო შეაჩერა მან შეთანხმების შესრულება.

და სწორედ ამიტომ, რამ ამერიკის ხელმძღვანელობის მხრიდან ამ ფაქტზე აპელირება მდგომარეობის შეგნებას და დაძაბვა იყო. აშშ დღეს-დღეობით ისედაც დომინირებს მსოფლიოში თავისი სამხედრო შესაძლებლობებით. ნატოს ბლოკი კი, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, 4,5-ჯერ აჭარბებს რუსეთის შესაძლებლობებს ჩვეულებრივ შეიარაღებაში და ამერიკელთა მხრიდან რუსეთის მაგალითის მოშვებულება აბსოლუტურად არაკორექტულია. **ადაპტირებული შეთანხმება, რომელიც 1999 წელს მომზადდა, რუსეთის შემოთავაზების მიზეზებს ითვალისწინებდა, მაგრამ ის არ შესულა ძალაში ნატოს ქვეყნების წყალობით. მათ შეთანხმების რატიფიცირების პროცედურა ჩაშალეს. საქმე ისაა, რომ მათ რატიფიცირება მიაბეს რამდენიმე ისეთ მომენტს, რომელსაც რუსეთი ვერაფრით დათანხმდებოდა. კერძოდ, იქ საუბარი იყო საქართველოში განლაგებული იმ სამხედრო ბაზებზე, რომლებიც ახლა იქიდან უკვე გაყვანილია. გარდა ამისა, ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შეთანხმების ადაპტირებული ვარიანტის რატიფიცირება უკავშირდებოდა დენსტრისპირეთიდან რუსული დაჯგუფების გაყვანასაც და ასე შემდეგ.**

ყველა ეს პირობა ყურით მოთრეული იყო და წმინდა პოლიტიკურ ხასიათს ატარებდა. უნდა ითქვას ისიც, რომ რუსეთის მხრიდან ამ პირობების შესრულების შემდეგაც კი არავინ იცის, დათანხმდებიან თუ არა ნატოს ქვეყნები შეთანხმების ადაპტირებული ვარიანტის რატიფიცირებას. აშშ-ის ამჟამინდელი გადაწყვეტილება ძალთა არსებულ განლაგებაზე განსაკუთრებულ გავლენას ვერ მოახდენს. რაზე შეიძლება საუბარი, როდესაც ნატოს რუსეთთან შედარებით დიდი უპირატესობა აქვს. სხვა საკითხია, რომ არ მუშაობს ინსპექციის მექანიზმი და ეს კიდევ ერთხელ აჩვენებს ვაშინგტონის პოლიტიკის ორიპრობას სტრატეგიული სტაბილურობის სფეროში. **KMnews**

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და დიდმა ბრიტანეთმა ირანის წინააღმდეგ მორიგი სანქციები დაანესეს. ვაშინგტონმა ნავთობის მწარმოებელი 11 კომპანიის და კერძო პირების წინააღმდეგ აკრძალა შეიარაღებული, კერძოდ, ირანის ტექნოლოგიებით და ნებისმიერი სახის საკონლიტომირაგება აკრძალა. ვაშინგტონის მიერ მიღებული ზომები ირანის საზღვარს გარეშე ბაზებზე, რომლებიც ახლა იქიდან უკვე გაყვანილია. გარდა ამისა, ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შეთანხმების ადაპტირებული ვარიანტის რატიფიცირება უკავშირდებოდა დენსტრისპირეთიდან რუსული დაჯგუფების გაყვანასაც და ასე შემდეგ.

აშშ «პრო»-ზე უარის თქვას არ აპირებს

თეთრი სახლის წარმომადგენელი ტომში ვაიტორი აცხადებს, რომ აშშ ვერ ხედავს ვერაფრით მიზეზს, ევროპაში რაკეტსანინააღმდეგო თავდაცვის განთავსების განზრახვაზე აილოს ხელი. ნატოს გენერალური მდივანი ანდერს ფოგ რასმუსენი მიიჩნევს, რომ მოსკოვის რიტორიკა — ეს უკან, ცივი ომის დროში დაბრუნებისკენ გადადგმული ნაბიჯია. მისივე თქმით, იგი იმედგაცრუებულია მოსკოვის მიუქარებით. რუსული მხარე კი უკვე რა ხანია აცხადებს, რომ რუსეთი ვერ ენდობა დასავლეთის ზეპირ დაპირებებს, რომ ეს სისტემა მის წინააღმდეგ მიმართული არ არის. დასავლეთი კი დაპირების წერილობით დაფიქსირებაზე უარს აცხადებს.

აშშ-მა და ბრიტანეთმა ირანს ახალი სანქციები დაუნესეს

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და დიდმა ბრიტანეთმა ირანის წინააღმდეგ მორიგი სანქციები დაანესეს. ვაშინგტონმა ნავთობის მწარმოებელი 11 კომპანიის და კერძო პირების წინააღმდეგ აკრძალა შეიარაღებული, კერძოდ, ირანის ტექნოლოგიებით და ნებისმიერი სახის საკონლიტომირაგება აკრძალა. ვაშინგტონის მიერ მიღებული ზომები ირანის საზღვარს გარეშე ბაზებზე, რომლებიც ახლა იქიდან უკვე გაყვანილია. გარდა ამისა, ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების შეთანხმების ადაპტირებული ვარიანტის რატიფიცირება უკავშირდებოდა დენსტრისპირეთიდან რუსული დაჯგუფების გაყვანასაც და ასე შემდეგ.

ბრიტანეთი ვალდაულებავს შესრულებას წყაბას

აშშ-ის შემდეგ რუსეთისთვის ჩვეულებრივი სამხედრო შეიარაღების შესახებ შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას დიდი ბრიტანეთი წყვეტს. ამის შესახებ ინფორმაცია ევროპის საქმეთა საკითხებში ქვეყნის მინისტრის — დევიდ ლივინგტონის განცხადებაზე დაყრდნობით გავრცელდა. მისივე თქმით, „ლონდონი ოფიციალურ მოსკოვთან სამხედრო ინფორმაციის გაცვლასთან დაკავშირებით თანამშრომლობას წყვეტს, რისი მიზეზიც რუსეთის მიერ შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულებების 2007 წლის შემდეგ შეუსრულებლობა გახდა“.

ეკვიპტის სამხედრო ხელმძღვანელობა პოლიუს იხდის

ეკვიპტის სამხედრო ხელმძღვანელობამ ქვეყანაში მიმდინარე დემონსტრაციების დროს მოქალაქეების დაღუპვის გამო ბოდიში მოიხადა. უცხოური მედიის ინფორმაციით, აღნიშნულთან დაკავშირებით სამხედრო ლიდერებმა სპეციალური განცხადება გაავრცელეს. ეკვიპტის სამხედრო ხელმძღვანელობა განცხადებაში პირობას დებს, რომ თითოეული დემონსტრანტის მკვლელობაზე პასუხისმგებელ პირს სამართლიანად გაასამართლებენ. ეკვიპტის დროებითი სამხედრო მმართველების გადადგომის მოთხოვნით დემონსტრაციებს ბოლო ერთ კვირაში 35 ადამიანი ემსხვერპლა.

იემენის პრეზიდენტმა აბდულა სალემმა გადადგომის შესახებ დოკუმენტს მოაწერა ხელი

იემენის პრეზიდენტმა აბდულა სალემმა გადადგომის შესახებ დოკუმენტს მოაწერა ხელი. დოკუმენტს ხელი ერია დიმი მოენერა. ცერემონიას იემენის ოპოზიციის წარმომადგენლებთან ერთად საუდის არაბეთის მეფეც დაესწრო. ძალაუფლებას დროებით ქვეყნის ვიცე-პრეზიდენტი ჩაიბარებს, სანაცვლოდ კი სალემს ხელშეუხებლობის გარანტიას მისცემენ. ამასთან, არ ჩატარდება ძიება. ეს გეგმა პარასეტის ყურის არაბულმა სახელმწიფოებმა შეიმუშავეს.

იემენის პრეზიდენტმა გადადგომის შესახებ დოკუმენტს მოაწერა ხელი

იემენის პრეზიდენტმა აბდულა სალემმა გადადგომის შესახებ დოკუმენტს მოაწერა ხელი. დოკუმენტს ხელი ერია დიმი მოენერა. ცერემონიას იემენის ოპოზიციის წარმომადგენლებთან ერთად საუდის არაბეთის მეფეც დაესწრო. ძალაუფლებას დროებით ქვეყნის ვიცე-პრეზიდენტი ჩაიბარებს, სანაცვლოდ კი სალემს ხელშეუხებლობის გარანტიას მისცემენ. ამასთან, არ ჩატარდება ძიება. ეს გეგმა პარასეტის ყურის არაბულმა სახელმწიფოებმა შეიმუშავეს.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მრავალი შემოსევა განუცდია საქართველოს თავისი სანგრძობი ისტორიის მანძილზე, მრავალი დამპყრობელი მისდგომია მის კარს. არაერთხელ უტარებია ქართველ ხალხს აბრეშოვით მიმავალი სხვადასხვაგვარად განუცდია ჩვენს ძვირფასს მოქალაქე-დამპყრობელთა ექსპლუატაციას. ყველა ესეინი, ზოგი უფრო მეტად, ზოგი უფრო ნაკლებად, აწერს ხელს საქართველოს საზოგადოებრივ განვითარებას, მაგრამ არც ერთი შემოსევა ლეკიანობას არ ჰხავდა.

ლეკიანობა XVIII საუკუნის მეორე ნახევარში

ქართლს ლეკები პირველად XVIII საუკუნის ოციან წლებში „ენვიცენ“. აქ ისინი კახეთზე გამოვლით შემოვიდნენ. დასუსტებულმა კახეთმა ვეღარ შეიკავა თავიდანსძვლები. ვახტანგ VI-მ გადაწყვიტა ქარ-ბელაქნის საკითხის გადაჭრა, მაგრამ კახეთის მეფისა და ირანის შაჰის ვახტანგისადმი უნდობლობამ ჩაშალა მეფის ეს ლაშქრობა და „უბატონო თემები“ საშიშ განსაცდელს გადაარჩინა. „ოსმალბის“ დროს ქართლში ლეკთა თარეში განსაკუთრებით გაძლიერდა. ქართლის ფაშები კიდევ უფრო უძღურნი იყვნენ ლეკებთან ბრძოლაში. ოსმალთა წინააღმდეგ აჯანყებულ თავადებს მრავლად მოჰყავდათ ლეკთა რაზმები. თავის მხრივ, ოსმალთა ფაშებიც ხელს უწყობდნენ ლეკებს აჯანყებულ თავადთა მამულების რბევაში. ლეკები კი ხალისით აოხრებდნენ ქართლის ოსმალურ თუ მის მონინალმდეგ ნაწილებს. XVIII საუკუნის ოცდაათიან წლებში მთელი ქართლი ლეკთა ბრბობით იყო მოცული. ქვეყნის ზოგიერთი მხარე სასვებით დაიცალა მოსახლეობისაგან. მწარმოებელი მოსახლეობა განყდა, დატყვევდა ან გაიხიზნა: მეურნეობა ყოვლად შეუძლებელი გახდა. სხვაგან კიდევ ციხე-გალავნებსა და მათ გარშემოლა ბოგინობდა სიცოცხლე.

სოფლებს და თავიანთი ქვეყნისაკენ მიერეკებოდნენ ქალეებს, ბავშვებს, სოფლის ნახირს. დაღესტანში გადაყვანილ ტყვეებს უმთავრესად ყირიმელი ვაჭრები იძენდნენ. სხვებიც მრავლად ყიდულობდნენ ამ საქონელს. თვით ქარში მრავლად მოდიოდნენ ტყვეებით მოვაჭრენი შირვან-ირანიდან. XVIII საუკუნის სამოციანი წლებიდან ქართველი ტყვეებით ვაჭრობის სხვა პუნქტებზე მრავლად იყო. მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვანი მათ შორის ახალციხე იყო. აქ მოჰყავდათ ტყვეები საქართველოს ყოველი კუთხიდან. მოჰყავდათ არა მარტო ქართველებსაც. ტყვეებს აქ, უმთავრესად, თურქულ თუ ევროპულ საქონელზე ცვლიდნენ. საქონელი უხვად შემოქონდათ ოსმალეთშიდან.

მდგომარეობა არც „ციხილ-ბაშობისას“ გაუმჯობესებულა. მართალია, ნადირ-შაჰი არ სწყალობდა ლეკებს, მაგრამ ოსმალეთი ეხმარებოდა მათ. ქართველი აჯანყებულებიც (შანშე ერისთავი, გივი ამილახორი და სხვ.) მრავლად ქარაზობდნენ ლეკთა რაზმებს და ციხილობათა მომხრე მეფისა თუ თავადების ქვეყნებს არბევინებდნენ მათ. ლეკები გადაურჩნენ მრისხანე ნადირ-შაჰს. ინ-დოეთის დამპყრობელმა ვერ გასტეხა თავისუფალი დაღესტანი. ქარ-ბელაქანიც გადაურჩა ყენის რისხვას.

ლეკს ვერ უსწორდებოდნენ. არც გმირობის სტიმულითა გააჩნდათ. ამიტომაც მსხვილ ომებში ისინი ჩვეულებრივად მარცხდებოდნენ.

მთებიდან ჩამოსვლის უმაღლესი წერტილი გუნდებდა იყოფოდნენ, უღრან ტყეებს, მიუვალ კლდეებსა და ვერანადგილებს ირჩევდნენ ხოლმე სადგურებად და ასეთი ბუნაგებიდან მშვიდობიანი მოსახლეობის წვირილად ტყვევება-ძარცვას ეწეოდნენ. „სამოქმედოდ“ ლეკები სწორედ მაშინ გამოდიოდნენ, როცა ქართველი გლეხობა ციხე-გალავნებიდან თუ გამაგრებული სოფლებიდან სამუშაოდ უნდა გამოსულიყო. ხვან-თესვის, მკის თუ რთველის დროს მოედებოდნენ ხოლმე ისინი მინდვრებს და მიჰქონდათ და მიჰყავდათ ყველაფერი, რის მოტაცებაც კი შეიძლებოდა: ადამიანები, ოთხფეხი საქონელი, სასოფლო-სამეურნეო იარაღი. ამავე დროს მიუხდებოდნენ ხოლმე ლეკები უკაცოდ დარჩენილ

ლი. სხვადასხვაგვარად განუცდია ჩვენს ქვეყანას მოძალადე-დამპყრობელთა ექსპლუატაცია. ყველა ესენი, ზოგი უფრო მეტად, ზოგი უფრო ნაკლებად, აწერს ხელს საქართველოს საზოგადოებრივ განვითარებას, მაგრამ არც ერთი შემოსევა ლეკიანობას არ ჰხავდა.

1770 წელს ირაქელ მეფის დაუსცხრომელი მეციხეობით ლეკთა თარეში საქართველოში შედარებით შენედა იყო.
„ლეკიანობის“ ნათლად ნარმოხადგენად საქმარისია, გავეცნოთ საქართველოში ლეკთა თარეშის ხუთწილედს (1754-1758 წწ.).
სწორედ ამ დროს ლეკები ეწვივნენ ზემო ქართლს. 1000 კაცისაგან შემდგარი რაზმი მცირე გუნდებდა დაიყო და სოფლებს მოედო. 13 ივნისს ერთ-ერთი გუნდი ხიდისთავს დაეცა. სოფელი აიკლეს. ციხეში გამაგრებული ათი კაცი ცეცხლში გამოიწვეს. შემდეგ ლეკის ჯარმა „ნახანდინა ტანისხიდი და შემოადგნენ დირბის ციხეს“. ცხინვლიდან მეფენი მიეშველნენ დირბს. „შეიქნა ომი ფიცხელი. სძლიეს ლეკთა ზედა... გააქცივეს, ამოწყვიტეს ლეკნი. გაემარჯვათ მეფეთა. გაიქცნენ ლეკნი. მივიდნენ ციხესა ნალკისასა“. დირბის ომში 42 ქართველი, ხოლო ლეკი 140 მოიკლა. აოხრებული, უმკვიდრო თრიალე-

„ციხილბაშობა“ გათავდა, ქართლ-კახეთში „ქართველობა“ აღდგა. ქვეყნის წინაშე ლეკთა საკითხი ისევ გადაუჭრელი იდგა. თეიმურაზ-ერეკლემ შეეცადნენ ამ საკითხის საბოლოოდ გადაჭრას, მაგრამ საკითხი ერთობ მძიმე აღმოჩნდა. XVIII საუკუნის ორმოცდაათიან წლებში ქარ-ბელაქნისა (და საერთოდ ლეკების) დამხმარედ შექის ხანი გამოვიდა, რომელმაც საქართველოს წინააღმდეგ ბრძოლაში ლეკები გაიერთიანა. თეიმურაზ-ერეკლემ ბოლოსდაბოლოს შექის ხანს სძლიეს, მაგრამ ლეკთა შემოსევანი ქართლ-კახეთში ამის შემდეგ ოდნავადაც არ შემცირებულა. XVIII საუკუნის 60-იან წლებში მათ „გამაერთიანებელი“ გაუჩნდათ.

უცხო დამპყრობლები თუ ქართველი თანამედროვენი თანხმობით აღნიშნავდნენ, რომ ლეკები ქართველებთან პირისპირ შეხვედნა ბაზაროდნენ. პირისპირ შეხვედნა ბაზაროდნენ. პირისპირ შეხვედნა ბაზაროდნენ. პირისპირ შეხვედნა ბაზაროდნენ.

სახიფათოდ ეჩვენებოდათ).

ქართველთა მიერ თელავს მიღებული სამხედრო მოქმედების გეგმის განხორციელება წარმატებული აღმოჩნდა. ნურსალ-ბეგმა ომი წააგო.

დიდმა საფრთხემ გაიარა. საქართველოს ერთბაშად მოთხრის გეგმა მტერს ჩაემალა. ლეკთა ბრბობის მეტაურს, თუნდაც ამიერკავკასიის ხანების დახმარებით, რა თქმა უნდა, იმის შესრულება არ შეეძლო, რაც თვით შაჰ-აბასმაც კი ვერ შეძლო.

1756 წელს დაღესტნიდან ახალი სამი ათასი ლეკი წამოვიდა „სამოვარზე“. ამთავან ზოგი სამცხე-ჯავახეთს მიუხედავად, ზოგი კიდევ ქართლში დაიფანტა. ამ წელს ლეკებმა შიდა ქართლი განსაკუთრებით მიზანში ამოიღეს. ეს იმიტომ, რომ ლეკებისათვის უფრო ადვილად მისადგომი სომხით-საბარათიანო თანდათან იცლებოდა და მოსახლეობა შიდა ქართლში იხიზნებოდა. ხიზნებს ლეკებიც მოჰყვნენ.

მკათათვე იყო. ლეკები ტყვეებში ჩასხდნენ და აქედან სამკალში გასულ გლეხებსა და უკაცოდ დარჩენილ სოფლებს დაეირვნენ: „იყო ცემა და ტაცება, ყოველგან ხოცვა და ტყვეთა წასხმა“.

ერეკლე კახთა ჯარით ქართლს მოემეფლა. მეფეებმა ლეკთა ერთი რაზმი ნიჩბის ციხესთან დაახლეს და მრავლად განყვიტეს. თეიმურაზი და ერეკლე გორს დადგნენ. ქართლის ჯარი შემოიყარეს და ახალდაბას ავიდნენ. ამ დროს ლეკები კარაღის შემოადგნენ. გალავანი აიღეს. დიდძალი საქონელი და ტყვე იმოვეს. ნაშთები ლეკები საციციანოს მთებისაკენ გაუდგნენ. აქ დაედოთ ბინა. ქართველები სწრაფად წამოვიდნენ ახალდაბიდან და აბრავებს გზა გადაუჭრეს. ბრძოლა სკრის ნასოფლარში მოხდა.

ლეკები დამარცხდნენ, მრავალი დაეხოცათ, ტყვე და საქონელი დაჰყარეს. მხოლოდ ისინი გადარჩნენ, ვინც ტყვე შეასწრო.

ნაომარი ქართველები დირბის ბოლოს ისვენებდნენ. ამ დროს ლეკთა სხვა გუნდი ქართლს დაეცა. მინდვირიდან საქონელი და ტყვე გაიტაცა. ქართველები გამოუდგნენ. ლეკებმა ტყვე და საქონელი დაყარეს, თვითონ კი ტყვე შეასწრეს.

რაკი ძალა დაინახეს „უკუდგნენ ლეკნი და წავიდნენ ქართლისა ქვეყნიდამ“.

ამ დროს დაღესტნიდან ლეკთა ახალი რაზმი გამოვიდა. მათ შეიტყვეს, რომ ერეკლე მეფე კახთა ჯარით ქართლს იყო. ამიტომაც ლეკებმა დასარბევად კახეთი აირჩიეს. რაზმმა გომბორის მთიდან წამოუარა კახეთს, რუსისპირს დაეცა, ააოხრა და რბევით შინათი კახეთი ჩაიარა. ლეკებს კახი და ქიზიყელი მდევრები აედევნენ, ბრძოლა ყარაღაჯს მოხდა ქიზიყის ბოლოს. კახელები დამარცხდნენ.

მრავალი მოვლენა საზინაო თუ საგარეო პოლიტიკის საკანონმდებლო XVIII საუკუნეში სწორად „ლეკიანობასთან“ დაკავშირებით ხდება განსაზღვრა, მის ნიადაგზე აიხსნება. ისა, რომორც დავით აღმაშენებლის დროს „თურქობა“ იყო ის, რაც დიდად განსაზღვრავდა იმ დროის სამეფო პოლიტიკას, ანაც „ლეკიანობა“ იყო არაქალი II-ის საზინაო და საგარეო ღონისძიებათა ერთი უმთავრესი განმსაზღვრელი მომენტთაგანი.

წინ ქიზიყელი, ააოხრეს ქართული სოფლები, წამოიღეს ნაშოვარი, მოიტანეს ქიზიყი“. ამავე წელს დადგინდნენ საქართველოში ლეკთა კიდევ ერთი ჯარი წამოვიდა და ქართლში დაიფანტა. ერთმა გუნდმა თავის სადგურად ღართისკარი აირჩია. შიდა ქართლიდან თბილისისაკენ მთავარი გზა აქ გამოვიდა. ლეკებმა შეკრეს გზა. ხელთიგდეს მონაქალაქი და ქართლიდან ქალაქს მომავალი ქარავანი, დახვდნენ მუხრანის ბატონის სახლთუხუცეს კონსტანტინეს, ლაშქარი დაუმარცხეს და თვით მოკლეს. კონსტანტინე სახლთუხუცესი ფრიად ენერგიული და თემურაზ-ერეკლეს პოლიტიკის ერთგული ფეოდალი იყო. მისი სიკვდილი მძიმე დანაკლისი იყო.

ღართის კარიდან ლეკები უხვი ნაშოვრით და-ღაღასტნის გზას გაუდგინეს. კახეთში ლეკების ბოლოს ერაქლე თუშაბათა და კახეთში გადაუდგამათ და ისი ამოხსოვდა, რომ მათმა იარაღმა დასაძინა.

1757 წლისათვის „დაიცალა საბარათაშვილო, სომხითი, ორბელიანი მამული და ზოგი გავიდა კახეთს, ზოგი ავიდა ზემო ქართლში და საერისთავოებში. აღარსად დარჩა შერობა იმ მხარეს, მცირედნი კაცნი ქვემის ციხეში იდგა და ყარაბუღაბის-შვილები სამშვილდესა შინა. იყო ცემა და ორება საქართველოსა შინა. გავიდა მთავარი ქალაქით, შეგებინა, ზოგჯერ გაემარჯვისთ ლეკუნი და ზოგჯერ წაიღიან ფრიადი“. ლეკთა თარეშის მრავალი შემთხვევიდან წყაროები ამ წელს მხოლოდ ერთს სცნობენ ალნიშვნის ღირსად. ლეკის ჯარი ათასი კაცისაგან საავალიშვილოს მოუხდა. ყვიბისის ციხე აიღეს. ტყვე და საქონელი იშოვეს. შემდეგ ჭობისხევის ციხეს შემოადგინეს. თემურაზ მეფემ მურამიდან ქართლის ჯარი მოაშველა მეციხოვნეებს. ლეკები გაეცალნენ. წავიდნენ და ჯავახეთი დაარბიეს.

1758 წელს „სურათი“ არ შეცვლილა. მეფეები მცირე რაზმით წერილ ლეკის ჯარებს სდევნიდნენ ზემო ქართლში. ზაფხული იყო. ცხინვალს იდგნენ. ამ დროს ოთხი ათასი კაცისაგან შემდგარი ლეკის ჯარი ჩონჩომღუსას მეთაურობით ცხინვალს მიადგა. მეფეები საფრთხეში ჩავარდნენ. მცირე ამაღა ახლდათ. შეგმა არ გეგმოდან. ციხეში გამაგრდნენ. ამავე დროს იმერეთს

ქსნის ერისთავი გაგზავნეს და სოლომონ მეფეს დახმარება სთხოვეს. სოლომონი სწრაფად გამოვიდა, მაგრამ ლეკებს ვეღარ მოუსწრო. ჩონჩომღუსამ საეჭვო საქმეს თავი დაანება. ჩქარა მოეცალა გამაგრებული ციხეს და მეორე დღეს ალს დაეცა. აიღო ის და დიდი ტყვიითა და საქონლით ახალციხისკენ უვნებლად წავიდა. იმერეთისა და ქართლ-კახეთის მეფეებმა კავშირი დადვეს: „შერიგდნენ პირითა მტკიცით: რომელსაც ქვეყანაში მტერი შემოვიდესო, ერთმანეთს მივეშველეთო“.

ქართლიდან ლეკის ჯარი ახალციხეს ავიდა. სოლომონ იმერეთს დაბრუნდა, თემურაზ-ერეკლე — თბილისს. ამ დროს სოლომონ მეფე გმირულად ებრძოდა ოსმალების ბატონობას და ოსმალთა აგენტ ზოგიერთ თავადს თავის ქვეყანაში. ახალციხის ფაშა ოსმალეთის უანდარბო — სოლომონის დაღუპვის ცდილობდა. ფაშამ დიდის პატივით მიიღო ლეკი მძარცველები. დაიქორავა ისინი და იმერეთს გაუსია. **მცირე ჯარით სოლომონი ვერ შეემა ლეკებს. ვერც ქართლ-კახეთის მთავრობა დახმარებას მოსთხოვა. ლეკებმა დაარბიეს იმერეთის მრავალი სოფელი, გააძვირეს ხალხი და სოლომონი დაპრუნდნენ ახალციხის. ამ სამსახურისათვის ფაშამაც პატივი მიანიჭა და ლეკებს დასახლება დასთხოვა.**

ადვილი გასაგებია, რომ აგრ წარმატებით დასრულებული ექსპედიცია მისაბაძი მაგალითი აღმოჩნდა დაღესტნელი აზრავებისათვის: „ეს ნაშოვარი ნახეს ლეკთა, წამოვიდა დაღესტნიდან ქვეითი და ცხენოსანი, აივსო ზემო ქართლის ქვეყნები ლეკით, აოხრებდნენ და მიქონდათ ურიცხვი“.

გამარჯვებულ ჩონჩომღუსას ახლა კობტა-ბელადიც შეერთდა. 1759 წელს ორივენი რვა ათასი კაცისაგან შემდგარი ჯარით ზემო ქართლს ეწვივნენ. ლეკის ჯარი აქ ორად გაიყო. ჩონჩომღუსამ არადეით აიღო. ლიახვი შევლო, სამაჩაბლოს ოსები დაარბია, დაბრუნდა და ავნიეს შემოადგა. ამასობაში კობტა-ბელადი ატოცის ციხეს ადგა.

თემურაზ-ერეკლემ ქართლ-კახეთის ჯარები შემოიყარეს. სოლომონ მეფესაც აწვიეს. უკანასკნელი სწრაფად გადმოვიდა. ქართველები ყო-

რნისიდან გავიდნენ და პირველად ატოცს მდგომ ლეკებს თავს დაესხნენ. სასტიკ ბრძოლაში ლეკები დამარცხდნენ და ილტვოდნენ. ახლა ქართველთა ლაშქარი ავნიესკენ წავიდა. ჩონჩომღუსა, რა კობტა-ბელადის დამარცხება შეიტყო, ავნიეს მოეცალა და დვანის ციხეში შევიდა. ქართველებიც აქ მივიდნენ. ლაშქარი ლეკები გაიპარნენ. ლტოლვილებს ქართლში ვეღარ მოეშველათ.

ამრიგად, ლეკთა ეს შესამე მსხვილი შემოსევა მათი მარცხით დამთავრდა. **ლეკთა ხუთი წლის „მოღვაწეობის“ ამ სურათიდან შეგვიძლია კარგად წარმოვიდგინოთ ის აუტანელი პირობები, რომელიც ქართველი ხალხი XVIII საუკუნეში „ლეკიანობისას“ იმყოფებოდა. ასეთი „ლეკიანობა“ კი მაშინ, სამწუხაროდ, ერთობ ხშირი იყო. გასაგებია, რომ ასეთ პირობებში შემცირდა და დაცა სოფლის მეურნეობა, ხელოსნობა, ალექსანდრე მრავალი სოფელი და კუთხე დაიკარგა. მიწყდა სიცოცხლე, კულტურული მემკვიდრეობა. „ნახარბი“, „პარტახი“, „ხარაბა“, „ვერანა“, „ცარიელი“ და „შემკვიდრო“ იქმნა მევენახეობა-მეხილეობის, მეაბრეშუმეობა-მეზამბეობის, ბრინჯისა და ხორბლეულის ქვეყანა. „მკვიდრი“ და „სრული ბეგრის გამომღები“ გლეხი „ხინჯა“ და „ბოგანოდ“ იქცა. მაგარსა და დავითის ადგილებს შეეფარნენ ისინი. ღარიბ-ღატაკებს აქ შიშხილი და ჭირი დაერევა და ლეკუნად უარეს დღეს გაუთენებნენ. დაცარიელებული მიწები გაჩალისფასდა.**

XVIII საუკუნის საქართველოს წინაშე „ლეკიანობა“ ის საკითხი იყო, რომლის ასე თუ ისე გადაჭრაზე დიდად იყო დამოკიდებული ქვეყნის მომავალი. ამას კარგად გრძობდნენ ქართლ-კახეთის პოლიტიკის მესვეურნი და ამიტომაც იყო, რომ ამ საკითხს უდიდეს ყურადღებას აქცევდნენ. მრავალი მოვლენა საშინაო თუ საგარეო პოლიტიკის სარბიელზე XVIII საუკუნეში, სწორედ „ლეკიანობასთან“ დაკავშირებით ხდება გასაგებია, მის ნიადაგზე აიხსნება. ისე, როგორც დავით აღმაშენებლის დროს „თურქობა“ იყო ის, რაც დიდად განსაზღვრავდა იმ დროის სამეფო პოლიტიკას, აქაც „ლეკიანობა“ იყო ერთ-ერთი უმთავრესი განმსაზღვრელი მომენტთაგანი.

ნიკოლაი შავროვი და აბრეშუმის გუზაში თბილისში

რუსეთის იმპერიის ინტერესებს — გადაეცია საქართველო მეტროპოლიის ინდუსტრიული წარმოების გასაღებისა და ნედლეულის მწარმოებელ ტერიტორიად, პასუხობდა საქართველოში იმ დარგების განვითარება, რომლებიც რუსეთში არ არსებობდა. მეაბრეშუმეობის, მებალეობის, მეჩაიეობისა და სხვა აგარაული დარგების განვითარების მიზნით დაარსდა სოფლის მეურნეობის საზოგადოება, მეაბრეშუმეობის სადგური, საფილოქსერო კომიტეტი, შინამრეწველობის კომიტეტი და მხარის საერობო-აგრონომიული ორგანიზაცია.

მეაბრეშუმეობა საქართველოში ოდითგანვე იყო გავრცელებული. აბრეშუმეგვევის ძველი კავკასიური ჯიშები მხოლოდ XIX ს. 60-იან წლებში გადაშენდა, როდესაც ვეროპაში გავრცელებული აბრეშუმის ჭიის დაავადება, პეპრინა, საქართველომდე მოვიდა. დარგის სავალალო მდგომარეობა მოითხოვდა კონკრეტული ღონისძიებების გატარებას.

1887 წელს თბილისში დაარსდა კავკასიის მეაბრეშუმეობის სადგური, მეაბრეშუმეობის სადგურის ძირითადი ამოცანა იყო მოსახლეობის ჯანსაღი თესლი უზრუნველყოფა და აბრეშუმის მოვლის გაუმჯობესებელი საშუალებების გავრცელება. დანესებულებას სათანადო მოსკოვის სასოფლო-სამეურნეო საიმპერატორო საზოგადოების კომიტეტის წევრი ნიკოლაი შავროვი ჩაუდგა.

მუხთაილის ბაღი

ბული ცოდნა და გამოცდილება, ისევე, როგორც მის მიერ ჩამოტანილი მნიშვნელოვანი კოლექციები, დაედო საფუძველად აბრეშუმის მუზეუმისა და ბიბლიოთეკის დაარსებას.

1930 წ. მეაბრეშუმეობის სადგურს, რომლის შემადგენლობაშიც იყო მუზეუმი და ბიბლიოთეკა, ამიერკავკასიის მეაბრეშუმეობისა და აბრეშუმის წარმოების სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, 1935 წლიდან თბილისის, 1954 წლიდან კი საქართველოს მეაბრეშუმეობის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი დაერქვა. 1969 წლიდან მას ხელმძღვანელობდა ვ. მიხინა. 1970-იანი წლებიდან მუზეუმის ისტორიის მძიმე პერიოდი იწყება: 1975 წელს ინსტიტუტმა დატოვა მუზეუმის შენობა, რომელიც 1981 წ. დინამოს სტადიონს გადაეცა.

1986-88 წწ. მუზეუმის გადასარჩენად დაწყებული ბრძოლა წარმატებით დამთავრდა და მისი მუდრე მეაბრეშუმეობის სამმართველო გახდა. 1996 წ. შენობა ისტორიული მნიშვნელობის ძეგლად გამოცხადდა. 1998-2005 წ. მუზეუმი და ბიბლიოთეკა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საქვეუწყებო დანესებულების მეაბრეშუმეობის საკოორდინაციო ცენტრის, „აბრეშუმის სახლის“ დაქვემდებარებაში იყო. 2006 წელს, პირველად თავისი ხანგრძლივი ისტორიის მანძილზე, მუზეუმი გახდა დამოუკიდებელი ორგანიზაცია.

ჟურნალი „ისტორიული მემკვიდრეობა“

ისტორიული მემკვიდრეობა

გამომცემი: გიორგი მარტოვიძე

საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა ისტორიული მემკვიდრეობის კვლევის საზღვარგარეთი გამოცემები

№11

საბჭოთა და პოსტსაბჭოთა ისტორიული მემკვიდრეობის კვლევის საზღვარგარეთი გამოცემები

გამოვიდა საეხსნიარო-პოპულარული ჟურნალის

«ისტორიული მემკვიდრეობა»

რედაქციის წევრები

ჟურნალი დღევანდლობის აქტუალურ საკითხებსაც ეხმიანება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც „ისტორიული მემკვიდრეობის“ ფურცლებზეც მსჯელობენ, უთუოდ მიეჭრება მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მემკვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს.

ჟურნალის რედაქტორია თამაზ მორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცა ისტორიული მემკვიდრეობის კვლევის საზღვარგარეთი გამოცემები, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ასახავს. კავკასიური გამოცემების მკითხველთა უმეტესობისთვის, რამათუ პოლიტიკური კონსერვატორების ბაზაზე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და მათზე დაყრდნობით არსებულ წინადადებას. თუკი ბავშვთა ინტერესებში ისტორიული მემკვიდრეობის მნიშვნელობის მზარდ და საშუალო ტანდენციას, გამომცემი ფრიად დროული და აქტუალური, მსოფლიო მნიშვნელობის კვლევების შედეგად დააარსდა. დაამატებით ინფორმაციისათვის დააკავშირეთ: 34-32-95.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიკროსკოპია

ლითონის ოსტატი ნიკოლაი ალდუნინი მიკროსკოპული ხელოვნებით არის გატაცებული. მეტალის ტექნოლოგიის უმაღლეს დონეზე ფლობა მას საშუალებას აძლევს ლითონის უმცირესი ფირფიტებით სუპერმინიატურული ნამუშევრები ნემსის ყუნწში, ასანთის ღერსა თუ ბრინჯის მარცვლებზე განათავსოს. მისი ნამუშევრების გალერეაშია ბრინჯის მარცვლებზე შესრულებული პორტრეტები, გრაფიურები და ფსალმუნებიც კი. ნამუშევრების სიგრძე საშუალოდ, 1-2 მილიმეტრია. ალდუნინის ნამუშევრების უმრავლესობა უმაღლესი სინჯის ოქროთია შესრულებული. ყოველი მათგანი მიკროსკოპის ქვეშ არის დამზადებული. მათი ავტორი კი ცაციაა.

10 ყველაზე ჭკვიანი ძაღლის ჯიშები

საზოგადოებაში გავრცელებულია სტერეოტიპები, რომლებიც ხშირად ადამიანებს ხელს უშლის ძაღლის შერჩევაში. მაგალითად, ითვლება, რომ როტვეილერი აგრესიულია, დობერმანი კაცია, ბოქსიორი კი არამდგრადი ხასიათისაა. ეს, რა თქმა უნდა, სწორი არ არის. მთავარია, როგორ გაზრდით ძაღლს და როგორ ცხოვრების წესს შევარჩევთ, თუმცა მათი ხასიათის თავისებურებები, ცხადია, გასათვალისწინებელია. ასე რომ, როცა ძაღლის შექმნას გადაწყვეტთ, კარგად გაიაზრეთ, რისთვის გინდათ ის. რაც შეეხება ჭკვიან ძაღლებს, მსოფლიოში უკვე შეთანხმდნენ, რომ ყველა ძაღლი ჭკვიანია, მაგრამ, ამ ნიშნით საუკეთესოთა ათეული მაინც გამოავლინეს.

გერმანული ნაგაზი

გერმანული ნაგაზი, როგორც ვხედავთ, პირველ სამეშუმში შედის. მას ზედმინევით აქვს განვითარებული დაცვითი ინსტიტუტი. ის, რასაც ამ ძაღლის შესახებ ფილმებში ვხედავთ, რა თქმა უნდა, მითი არ არის. მას შესანიშნავად აქვს განვითარებული ყნოსვის რეცეპტორები და ხშირად ეხმარება პოლიციას არა მხოლოდ დამნაშავეების, არამედ ნარკოტიკების მიგნებაშიც. ის ძალიან შრომისმოყვარეა, სწორედ ამიტომ სჭირდება გარკვეული მიზანი, რათა თავი ბედნიერად იგრძნოს. ამგვარ მიზნად კი მშენებელად გამოდგება რამეს ან ვინმეს დაცვა.

აუსტრალიური მენსიკა

ძაღლის ეს ჯიშში აქტიურობით გამოირჩევა. მათ როგორც ფიზიკური, ასევე გონებრივი რეგულარული ვარჯიში ესაჭიროებათ. ისინი არიან თავისუფალნი, კონტაქტურები და განვითარებული აქვთ დაცვითი ინსტიტუტები — იცავენ როგორც სხვადასხვა ნივთებს, ასევე ადამიანებს.

დობერმანი

ეს მოსიყვარულე და უშიშარი ძაღლია. მათ აქვთ ულვეი ენერჯია და უყვართ ადამიანის სამსახურში ყოფნა. ასევე გამოირჩევიან ფიცი და აგრესიული ხასიათით, მაგრამ, თუ შესაბამისად გაინერტონა, ის ასევე ერთ-ერთი საუკეთესოა საოჯახო გარემოში. მიუხედავად ამისა, დობერმანის ყოლა არ არის რეკომენდირებული ხალხმრავალ და ბავშვთა თავშესაფარის ადგილებში. ყველაზე კარგად კი მისი გამოყენება შესაძლებელია პატრონის თავდაუზოგავ, აგრესიულ დაცვაში.

ინგლისური კოლი

ინგლისურმა კოლიმ თავისი უნიკალური ინტელექტის გამო, დამსახურებული პირველი ადგილი მოიპოვა. სხვა ძაღლების მსგავსად, კოლის უყვარს „საქმის“ კეთება, მაგრამ ძალიან ცელქიცაა. სწორედ ამიტომ, მათი სახლიში მართო დატოვება არ შეიძლება, წინააღმდეგ შემთხვევაში, სახლი განადგურებული დაგვადებათ. ისინი საჭიროებენ მუდმივ კონტაქტს და ვარჯიშს, ასე რომ, თუ თქვენ ქალაქში ცხოვრობთ, გაქვთ კორპუსის ბინა, და ყოველდღე დადისარტ სამსახურში, ყველაზე ჭკვიანი ძაღლი თქვენთვის არ ყოფილა შექმნილი. კოლის ყველაზე ბევრჯერ აქვს მოგებული ინტელექტუალური შეჯიბრები, ის თითქმის ყოველწლიურად გამარჯვებული ტიტულით ამთავრებს კონკურსს, სწორედ ამიტომაც ის პირველ ადგილზე.

ოქროსფერი ჩაბრივერი

ეს ჯიშში ხასიათით და გარეგნობითაც საკმაოდ ჩამოჰგავს ლაბრადორს, თუმცა მას შედარებით გრძელი ბეწვი აქვს, რაც მის მოვლას ართულებს. მიუხედავად ამისა, უკვე რამდენიმე წელია მსოფლიოში ყველაზე პოპულარული ძაღლის ადგილი უკავია, მისმა ინტელექტმა კი მეორე ადგილი დაიკავა. ის არის ტიპური ოჯახის ძაღლი და შედის იმ ჯიშების სიაში, რომელსაც თავისუფლად შეგიძლია ანდო თოთო ბავშვიც კი.

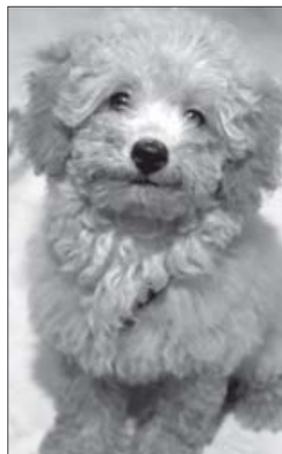
პაპილონი

როგორ ფიქრობთ, შეიძლება ამ ძაღლის შემხედვარე ვინმეს შიში დაეფულოს? არა. სინამდვილეში კი უნდა გეშინოდეთ! ეს, ერთი შეხედვით საყვარელი არსება, იმაზე გაცილებით უფრო გულადი და აგრესიულია, ვიდრე ადამიანებს გვგონია. ერთი რამ უდავოა, ისინი პატრონის ძალიან ერთგულები და მოსიყვარულენი არიან. როტვეილერის მსგავსად, ისინიც საკმაოდ მარტივად სწავრთვითი ძაღლები არიან. სწორედ ამიტომ მსოფლიოს უჭკვიანეს ძაღლებში მათ მიეკუთვნება ადგილი დაიკავეს.

პუდელი

აბა, ვინ იფიქრებდა, რომ ეს ერთი ციცქნა ძაღლი თავისი ინტელექტით მერვე ადგილზე გავიდოდა. ისინი საოცრად სოციალურები და აქტიურები არიან, სწორედ ამიტომ ხშირად მართო ყოფნამ ან უყურადღებობამ შეიძლება ღრმა დეპრესიამდე მიიყვანოს. მისი დიდი ინტელექტის გამო, პუდელის გამოყენება ბევრ რამეში შეიძლება. ის ინვრტენება როგორც მცველი, მეძებარი და მონადირეც კი! საბოლოოდ იმის თქმა შეიძლება, რომ პუდელი ძალიან სასიამოვნო ხასიათის, მხიარული ძაღლია.

როტვეილერი

მიუხედავად დაუმსახურებელი რეპუტაციისა, როტვეილერი ერთ-ერთი ყველაზე საყვარელი და ერთგული ძაღლია. ეს ტიპური სახლის ჯიშია და ერთ-ერთი საუკეთესო საოჯახო გარემოში. ის არა მარტო ჭკვიანია, გამორჩეულია ათვისების უნარიც, ადვილად ინვრტენება და ართულებს ისედაც რთულ ფიზიკურ და გონებრივ ამოცანებს. როტვეილერი ასევე ერთ-ერთი ყველაზე მამაცი და ერთგული ძაღლია, ამიტომ ხშირად იყენებენ მცველის როლში. შესაძლებელია, სწორედ ეს არის მისი არასწორი რეპუტაციის ჩამოყალიბების მიზეზიც.

ლაბრადორ ჩაბრივერი

ყველასათვის ნაცნობი და საყვარელი ჯიშში მყარად იკავენს მეშვიდე ადგილს ყველაზე ჭკვიანთა ათეულში. მათი მოსიყვარულე, კაცთმოყვარე, კონტაქტური და კეთილისმყოფელი ხასიათის შესახებ ლამის ლეგენდები დადის. ზარმაცმა ადამიანებმა ეს ძაღლი არ უნდა იყოლონ, რადგან ისინი შეუძლებელია და მოძრავები არიან. ყოველთვის სჭირდებათ გაშლილი სივრცე, სადაც დახარჯავენ თავიანთ მოზღვავებულ ენერჯიას. წინააღმდეგ შემთხვევაში ლაბრადორები უზომოდ იმატებენ წონაში.

შოტლანდიური მენსიკა

ამ ჯიშის ბევრი მეპატრონე იფიქრება, რომ ხანდახან მათი ძაღლების ინტელექტი ადამიანისას უახლოვდება. რამდენად სწორია ეს, ალბათ, მხოლოდ პატრონებმა იციან, თუმცა ფაქტია, რომ ზოგადად მეცხვარეები გამოირჩევიან გონებაგახსნილობით, რადგან მათი თავდაპირველი დანიშნულება (მეცხვარეობა) დაკავშირებულია დიდ გონებრივ კონცენტრაციასთან და ინტელექტთანაც კი. მისი დამკვრელობა არაა რეკომენდირებული ბავშვებთან და უცხოებთან, თუმცა პატრონის ნამდვილად ერთგულები არიან.

ყველაზე მოკლე ქუჩა

მსოფლიოში ყველაზე პატარა ქუჩა შოტლანდიაში, ქალაქ უიკში მდებარეობს. Ebenezer Place-ის სიგრძე 206 სანტიმეტრია. 1883 წელს ორი ქუჩის კვეთაზე სასტუმრო Mackays ააშენეს. იმის გამო, რომ სასტუმროს ფანჯრები ორივე ქუჩაზე გადადიოდა, ხოლო შენობა არც ერთი მილიმეტრით არ იყო გადასული რომელიმე ქუჩის ტერიტორიაზე, ქალაქის ადმინისტრაციამ ვერაფრით გადაწყვიტა, რომელი ქუჩა უნდა ქვეყლიყო სასტუმროს მისამართად. ამიტომ მუნიციპალიტეტმა ახალი ქუჩა დააარსა. შედეგად, ქუჩაზე მხოლოდ ერთი შენობა დგას. 206-სანტიმეტრიანი ქუჩა გინესის რეკორდების წიგნში 2006 წელს მოხვდა. მანამდე ყველაზე პატარა ქუჩად ითვლებოდა 5 მეტრის სიგრძის ელგინ-პლეისი, რომელიც ინგლისში მდებარეობს.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველაზე უხნაური პლაჟები მსოფლიოში

პლაჟზე დასვენების ხსენებისას ყველას ნაცნობი სურათი წარმოუდგება — ქვიშა, ტალღების ხმა, შეზლონგებისა და ქოლგების რიგები. მაგრამ, უცნაური გამოჩენილებიც არსებობს და მათი რიცხვი არცთუ მცირეა. პლაჟზე ქვიშა შავი, მწვანე, წითელი ან სულაც იისფერია. ბუნებასთან ერთად, საკურორტო საოცრებებს ადამიანის ხელიც ქმნის.

ნაფისტაგის ასაკი

ინგლისში, საპორტო და სამრეწველო ქალაქ ლივერპულის ახლოს პატარა სოფელი კროსბოა. ის არაფრით იქნებოდა გამოჩენილი, რომ არა ერთი უცნაურობა. მის პლაჟზე ადამიანის სიმაღლის ლითონის 100 ქანდაკება დგას. ყველა ქანდაკებას სახე ზღვისკენ აქვს მიქცეული. სიურეალისტური პეიზაჟის ავტორი ინგლისელი მოქანდაკე ენტონი ჰორმლია, ნატურად ის საკუთარ სხეულს იყენებდა. საღამოობით ადვილია შეცდომის დაშვება და სკულპტურების ცოცხალ ადამიანებად მიჩნევა. გეგონებათ, ნუდისტების ასეული ჩაფიქრებული გასცქერის ჰორიზონტს...

იტროიკალ აილენდი

გერმანიაში, ქალაქ კრაუსნიკში განთავსებული „იტროიკალ აილენდი“ ზომით რვა საფეხურით მოედნისხელაა, ხოლო სიმაღლით ამერიკულ თავისუფლების ქანდაკებას უტოლდება. ეს არის მსოფლიოში ყველაზე დიდი გადახურული ცენტრი საწყლოსნო გართობისთვის.

ყინვიან ზამთარშიც კი აქ ყვინთვაც შეიძლება და ხელოვნური წყალსატევების პირას ოქროსფერი ქვიშისგან ქანდაკებების „გამოცხობაც“. აქაური წყლის სასრიალოც ყველაზე მაღალია გერმანიაში, ხოლო ხელოვნური ტროპიკული ტყე ყველაზე დიდია მსოფლიოში.

რიპალს-ბეი-ბიჩი

რიპალს-ბეი-ბიჩი ხელოვნურად შექმნილი ქვიშის ზოლია კუნძულ ჰონკონგის სამხრეთით და ქალაქის ყველაზე პოპულარული პლაჟიაა. მოზანავეები ადგილებს აქ დილაადრიან იკავებენ და ტკბებიან. პლაჟის „სწორი განლაგების“ გამო აქ ვერ შემოაღწევს... ადგილობრივი ურჩხული, რომელიც, ლეგენდის თანახმად, მეზობელ მთაზე ცხოვრობს.

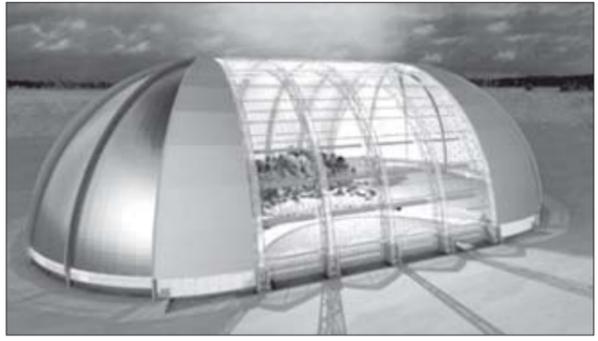
რამდენად მართალია ეს ამბავი, ამაზე საუბარი ჰონკონგელებს შორის წაიყვანდა. მათ ფენ-შუის სპეციალისტს უხმეს, რომელმაც დაასკვნა, რომ პლაჟი მთის ურჩხულისგან 37-სართულიანი შენობით უნდა დაეცვათ. ასეც მოიქცენ. პლაჟზე არის, აგრეთვე, ზღვის ჩინური ქალი-ღვთაების — კვუნ-იამ-შინის სკულპტურა, რომელსაც თურმე წინასწარმეტყველებაც შეუძლია. აქვეა დღეგრძელობის ხიდი, რომელზეც გადამსვლელიც სამი დღით მეტს იცოცხლებს...

რაც უფრო დაბალია, ვიდრე ეს დამსვენებლებს ესაიამოვნებოდათ. ამიტომ ლამაზი და უსაფრთხო აუზი ბუნებრივ წყალსატევზე მიმზიდველი აღმოჩნდა. მასში ოკეანის წყალი და ამით გარემოს ბუნებრიობა სრულადაა შენარჩუნებული. ზომების გამო ამ აუზს ტბა უფრო ეთქმის. ის ძალიან სწრაფად გახდა პოპულარული საწყლოსნო სპორტის მიმდევართა თუ დამსვენებელთა და მოხეტიალეთა შორის, რადგან აქ ყველაფერია: ქვიშის პლაჟი, გოლფის მიწვევები, საჩოგბურთო კორტები, ფრენბურთის მოედნები, ტანვარჯიშის დარბაზი, კლუბი, კაფე და მალაზიები.

სან-ალფონსო დელ-მარი

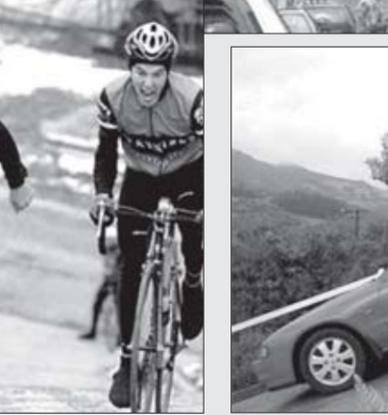
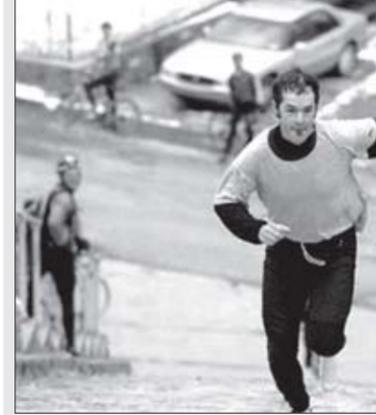
სან-ალფონსო დელ-მარი ჩილეშია, წყნარი ოკეანის პირას, თუმცა დინამიკურა და არქიტექტორებს ოკეანე ეცოტავათ და აქ მსოფლიოს უდიდესი აუზის აგება მოინდომეს. ეს, ერთი შეხედვით უაზრო, იდეა სინამდვილეში სულაც არაა უაზრობა. ჩილის სანაპიროებთან წყნარი ოკეანე სიმშვიდით ვერ დაიკვეხნის და ტემპერატურა-

ყველაზე სისაბო ქუჩა მსოფლიოში

ახალი ზელანდიის სამხრეთ გარეუბანში, ქალაქ დანედინში მდებარეობს მსოფლიოში ყველაზე ციცაბო ბალდვინის ქუჩა. ქუჩის სიგრძე 350 მეტრია. მის ზედაპირზე დაგებულია ასფალტი.

1988 წლიდან გაზაფხულობით აქ ყოველწლიური შეჯიბრი იმართება. დავალება მდგომარეობს შემდეგში: მონაწილეებმა უნდა აირჩიონ ქუჩა და შემდეგ ისე უკან ჩამოვიდნენ. 2001 წლის მარტში, ორი სტუდენტი ერთად ცდილობდა ქუჩის თავიდან ბოლოში დაშვებას, ერთი მათგანი, 19 წლის ახალგაზრდა, გარდაიცვალა, ხოლო მეორემ თავის დაზიანება მიიღო.

გასაყიდი ქმარი

იუტას შტატის მკვიდრმა ელიზ ბრედლიმ ვიდუო-თამაშების მოყვარული ქმარი აუქციონზე გაიტანა. „მარტივია გამოსაყენებლად, ესაჭიროება ჭამა და წყალი მხოლოდ 3-5 საათში ერთხელ. უყვარს ჭამა და მთელი დღე ვიდუოთამაშებით ერთობა“, — დაწერა ელექტრონული აუქციონის საიტზე განაცხადებულმა ცოლმა. მას შემდეგ, რაც Modern Warfare 3 გამოვიდა, კაცი ბრედლი თამაშს ვერ შორდებოდა.

ბა. ის ცოტა ხნის წინ ტრავმის გამო დაბრუნდა ავღანეთიდან და აცხადებს, რომ ამ თამაშით მორალურად უჭერს მხარს ავღანეთში დარჩენილ თანამებრძოლებს. „ლოტმა“ დიდი ინტერესი გამოიწვია. ზოგმა ელიზას ქმრის საღებავი რეზინებში გაცვლა შესთავაზა, ხოლო მამაკაცებმა დაწერეს, რომ სიამოვნებით ჩაენაცვლებოდნენ მის ქმარს. კაცი ამბობს, რომ უყვარს მეუღლე და აფასებს მის იუმორს.

კონსერტი დაუვიწყარი იქნება!

3 დეკემბერს, 19:00 საათზე თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სიმფონიური ორკესტრი კონსერვატორიის დიდ დარბაზში კიდევ ერთ შესანიშნავ საღამოზე გინვეთ. თეატრის ორკესტრთან პირველად დაუკრავს ძალღან საინტერესო ახალგაზრდა ქართველი პიანისტი თათია შარანგია-შევერდნაძე, რომელიც შეასრულებს რობერტ შუმანის საფორტეპიანო კონცერტს a moll, op.54. მსმენელი ასევე მოისმენს ფრანც შუბერტის მუსიკას — უვერტიურას „იტალიურ სტილიში“ და „დაუმთავრებელ“ სიმფონიას. კონცერტს წარუძღვება თეატრის მუსიკალური ხელმძღვანელი, დირიჟორი ჯანლუკა მარჩიანო. არ გაუშვამთ ხელიდან შანსი, არ გამოტოვოთ კონცერტი, ის ნამდვილად დაუვიწყარი იქნება!!!

გთავაზობთ **თათია შარანგია-შევერდნაძის** და **ჯანლუკა მარჩიანოს** შემოქმედებით ბიოგრაფიებს: **თათია შარანგია-შევერდნაძე** დაიბადა თბილისში 1989 წელს. სწავლობდა ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის 28-ე სამუსიკო სკოლა-კონსერვატორიაში კლასში კლარა კლავდიანოვიძის ხელმძღვანელობის ქვეშ. დაამთავრა თბილისის მუსიკალური მონაცემების პიანისტთა ბავშვობიდანვე მიიპყრო საზოგადოების ყურადღება. 12 წლის ასაკში ფრანგი მუსიკოსის, კლარა მონიუმკოს მიწვევით მან მონაწილეობა მიიღო პარიზში, კორტოს სახელობის დარბაზში გამართულ კონცერტში „საოცარი ბავშვები“. წარმატებული აღმოჩნდა ახალგაზრდა პიანისტის საერთაშორისო კონკურსებში თათიას მონაწილეობა: საბერძნეთში გამართულ პიანისტთა საერთაშორისო კონკურსში (Konzerente in Greece) მოიპოვა I პრემია და დასვეს სახელი ნოდარ პეტრიაშვილის სახელობის საერთაშორისო კონკურსში (Gradus ad Parnassum) კი გახდა გრან პრის მფლობელი და ასევე დაჯილდოვდა საპეციკალიური პრიზი ბაროკოს სტილის ნაწარმოების საუკეთესო შესრულებისთვის.

თათიას მასწავლებლები სხვადასხვა პერიოდში იყვნენ ცნობილი ქართველი და უცხოელი მუსიკოსები: თენგიზ ამირეჯიბი, ედიშერ რუსიშვილი, ბრიჯიტ ანჟერეტი... თათია მონაწილეობდა მამიკო სულდას (იაპონია), მარკ ლაფორეს (საფრანგეთი) მასტერ-კლასებში. 2005 წელს გამოჩენილმა მუსიკოსმა ელისო ვირსალაძემ მიუჩვენა თათიას შესრულებით მოისმინა შოპენისა და ლისტის საკონცერტო ეტიუდები და საუკეთესო შეფასება მისცა პიანისტს.

2003 წელს თათია შარანგია-შევერდნაძე ჩაირიცხა პარიზის რეგიონულ კონსერვატორიაში პროფესორ ივ ანრის კლასში, მოგვიანებით სწავლა განაგრძო პარიზის უმაღლეს ნაციონალურ კონსერვატორიაში პროფესორ ფაკ რუვიეს ხელმძღვანელობით.

საფრანგეთში სწავლის პერიოდში თათიამ გამართა კონცერტები პარიზის ისეთ ცნობილ დარბაზებში, როგორებიცაა: ლანდოვსკის სახელობის დარბაზი, რუსული კულტურის ცენტრი, ფორეს სახელობის დარბაზი, მუზეუმი Grand Palais.

თათიამ სხვადასხვა წლებში გამართა საფორტეპიანო მუსიკის კონცერტები: 2003 წელს შეასრულა ბახის კონცერტი (რე მინორი) თბილისის კამერულ ორკესტრთან ერთად (სამხატვრო ხელმძღვანელი ლიანა ისაკაძე, დირიჟორი გიორგი ბაბუაძე). 2008 წელს ეგვიპტის მიქელაძის სახელობის სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრთან ერთად რევაზ ტაკიძის დირიჟორობით წარსდგარა ვიენის კონცერტით მარცხენა ხელისთვის საქართველოს ეროვნულ-მუსიკალურ ცენტრში. ამავე წელს თათიამ მონაწილეობა მიიღო ფონტენ-ბლოში გამართულ შოპენის შემოქმედებისადმი მიძღვნილ ფესტივალში, 2009 წელს კი პამბურგში გამართულ კომპოზიტორ ოთარ ტატიშვილის შემოქმედებისადმი მიძღვნილ კონცერტში.

2010 წელს თათია შარანგია-შევერდნაძე დაამთავრა პარიზის უმაღლესი ნაციონალური კონსერვატორიაში პროფესორ ფაკ რუვიეს ხელმძღვანელობით.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია 2011 წლის იანვარში თბილისის კონსერვატორიის დიდ დარბაზში ახალგაზრდა პიანისტის მიერ გამართული რომანტიკული მუსიკის საღამო.

თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის დიდ დარბაზში
Yano Sarajishvili Thilisi State Conservatoire Grand Hall

ფრანც შუბერტი - უვერტიურა „იტალიურ სტილიში“ C. major, D.391 Op.170
ფრანც შუბერტი - სიმფონია №8 „უნივერსალი“ D.709
რობერტ შუმანი - კონცერტო ფორტეპიანოსა და სახელოვნო ორკესტრისთვის ა. მ. ბ. ოპ. 54

ფრანც შუბერტი - ოვერტურა იტალიურ სტილში, C. major, D.391 Op.170
ფრანც შუბერტი - სიმფონია №8 D.709 „Universe“
Robert Schumann - Piano Concerto op.34, a. moll

თათია შარანგია-შევერდნაძე ფორტეპიანო
Tatia Sharangia-Shevardnadze Piano

დირიჟორი
ჯანლუკა მარჩიანო **Gianluca Marciano** Conductor

თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სიმფონიური ორკესტრი
The Symphony Orchestra of Thilisi State Opera and Ballet Theatre

3 დეკემბერი 2011
December 2011
www.opera.ge
19:00

უნივერსიტეტის პოლიტიკური მეცნიერებების ფაკულტეტი. მისი პედაგოგიური იყვნენ ჯოაკინ აშუკარო, პაოლო რესტანი, თანამედროვე მუსიკის სწავლობდა მასიმილიანო დამერიის ხელმძღვანელობით. მარჩიანო ეროვნული და საერთაშორისო საფორტეპიანო კონკურსების ლაურეატი, მისი საკონცერტო დებიუტი 10 წლის ასაკში შედგა.

მინველი დირიჟორის ამბულუში იგი თანამშრომლობს სლოვაკელი სოლისტების კამერულ ორკესტრთან KOS, რუმინეთის ჯორჯ ენესკუს ფილარმონიული ორკესტრთან, ინგლისის კამერულ ორკესტრთან, ლიბანის ფილარმონიული ორკესტრთან, Orchestra Sinfonica di Grosseto, პეკინის სიმფონიური ორკესტრთან, სარაევოს ფილარმონიული და ბანჯალუკის ფილარმონიული ორკესტრებთან და სხვ.

მარჩიანომ ინგლისში ლონგბოროს ფესტივალზე იდირიჟორა „ტრაგიატა“, შემდეგ „ტურნოვო“, „კარმენი“, „კონკია“ ზაგრებში, „სასინჯი ქვა“ — ვერდის თეატრში სასარაიში, „ტოსკა“ გრანჯ პარკ ოპერისთვის, „ფავორიტი ქალი“ და „ტრაგიატა“ კი იდირიჟორა ჩელსის საოპერო ჯგუფთან ერთად ლონდონში. მისი დირიჟორობით „ფიგაროს ქორნეზა“ და „დონ ჯოვანი“ მოისმინეს ლონგბოროს ფესტივალზე (სადაც იგი დაბრუნდა 2011 წელს ლიბრეტისტი და პონტეს ციკლის ბოლო ოპერის — „ასე იქცევა ყველა ქალის“ სადირიჟოროდ). ამავე წელს იდირიჟორა „ტრაგიატა“ და „სველიელი დალაქი“ მინსკში.

მუსიკალური დირექტორის ამბულუში იგი ხშირად მონაწილეობს სლოვაკელი სოლისტების კამერულ ორკესტრთან KOS, რუმინეთის ჯორჯ ენესკუს ფილარმონიული ორკესტრთან, ინგლისის კამერულ ორკესტრთან, ლიბანის ფილარმონიული ორკესტრთან, Orchestra Sinfonica di Grosseto, პეკინის სიმფონიური ორკესტრთან, სარაევოს ფილარმონიული და ბანჯალუკის ფილარმონიული ორკესტრებთან და სხვ.

ჯანლუკა მარჩიანო თანამშრომლობს ისეთ ცნობილ მუსიკოსებთან, როგორებიც არიან: პაოლეტა მაროკო, დონატო დანუენციო ლომბარდი, ნინო სურგულაძე, ალექსანდრ აგაჩე, ზორან ტოდოროვიჩი, ეგლისე გუტიერესი, თამარ ივერი, ინვა მულა, ირინა ლუნგუ, ელისაბეტა ფიორილო, ერმოკონტატი „რჩეული ქალწული“ და პულენკის ოპერა-ბუფას „ტირეზიას მკერდის“ იტალიური პრემიერები. 2007-08 წლებში ზაგრებში იდირიჟორა „ნაბუქო“, 2008 წელს კი მარჩიანოს დირიჟორობით პეკინის ფინანსურ ცენტრში ადგილობრივი სიმფონიური ორკესტრთან ერთად საზიგო გალაკონცერტი გამართა საქვეყნოდ აღიარებულმა მომღერალმა ანდრეა ბოჩელიმ.

მაგისტროს უახლოესი გეგმები უკავშირდება კვლავ ლონგბოროს ფესტივალს, სადაც იდირიჟორებს „ჯადოსნურ ფლეიტას“, გრენოპლის ფესტივალზე იდირიჟორებს „მადამ ბატერფლაის“, „პურიტანებს“, აგრეთვე „ტოსკას“ 2012 წლის ივნისში, ხოლო „ტურანდოტს“ იდირიჟორებს ოვიედოს თეატრში 2012 წლის ნოემბერში.

ჯანლუკა მარჩიანო ამბულუში იგი ხშირად მონაწილეობს სლოვაკელი სოლისტების კამერულ ორკესტრთან KOS, რუმინეთის ჯორჯ ენესკუს ფილარმონიული ორკესტრთან, ინგლისის კამერულ ორკესტრთან, ლიბანის ფილარმონიული ორკესტრთან, Orchestra Sinfonica di Grosseto, პეკინის სიმფონიური ორკესტრთან, სარაევოს ფილარმონიული და ბანჯალუკის ფილარმონიული ორკესტრებთან და სხვ.

ჯანლუკა მარჩიანო თანამშრომლობს ისეთ ცნობილ მუსიკოსებთან, როგორებიც არიან: პაოლეტა მაროკო, დონატო დანუენციო ლომბარდი, ნინო სურგულაძე, ალექსანდრ აგაჩე, ზორან ტოდოროვიჩი, ეგლისე გუტიერესი, თამარ ივერი, ინვა მულა, ირინა ლუნგუ, ელისაბეტა ფიორილო, ერმოკონტატი „რჩეული ქალწული“ და პულენკის ოპერა-ბუფას „ტირეზიას მკერდის“ იტალიური პრემიერები. 2007-08 წლებში ზაგრებში იდირიჟორა „ნაბუქო“, 2008 წელს კი მარჩიანოს დირიჟორობით პეკინის ფინანსურ ცენტრში ადგილობრივი სიმფონიური ორკესტრთან ერთად საზიგო გალაკონცერტი გამართა საქვეყნოდ აღიარებულმა მომღერალმა ანდრეა ბოჩელიმ.

მაგისტროს უახლოესი გეგმები უკავშირდება კვლავ ლონგბოროს ფესტივალს, სადაც იდირიჟორებს „ჯადოსნურ ფლეიტას“, გრენოპლის ფესტივალზე იდირიჟორებს „მადამ ბატერფლაის“, „პურიტანებს“, აგრეთვე „ტოსკას“ 2012 წლის ივნისში, ხოლო „ტურანდოტს“ იდირიჟორებს ოვიედოს თეატრში 2012 წლის ნოემბერში.

გარადი ქაქაშიძე — 80

იშვითად შეგხვდებით ქალბატონ მარადი ქაქაშიძის მსგავსი მოკრძალებული ადამიანი. მთელი ცხოვრება ფურნალისტის მუშაობაში გატარებული ცხოვრება. შურნალ-გაზეთების გამოცემლობა „სამშობლოში“ გატარებულმა ათეულმა წლებმა უამრავ ადამიანს შეახვედრა და თითოეული მათგანი ხაზგასმით აღნიშნავდა მის კეთილშობილებას. თბილად მოკითხვა იცოდა, ისეთი, მხოლოდ ახლობელ ადამიანს რომ მოიკითხავ. საკუთარივეთი განიცდიდა მათ სიხარულსა თუ ტკივილს. ამიტომაც უყვარდათ. შემდეგომა, როცა უკვე ასაკი მოეძალა, არ ივინებდა მისთვის საყვარელ კოლეგებს და ეხმარებოდა...

ქალბატონი მარადი ქაქაშიძისთვის ორი ხატება არსებობდა: სამშობლო და ოჯახი, ერთადერთი ვაჟი — ლევან ზანგურაშვილი, რომელიც ნადრევად დაქვრივებული მარტო გაზარდა. უამრავი წელიწად იმას ასწავლიდა, როგორ ეცხოვრა ისე, რომ საკუთარ ღირსებასთან კომპრომისზე არ წასულიყო. ამის მაგალითი თვითონ ქალბატონი მარადი იყო. გაჭირვებას, რომელიც ყველამ ერთად გამოვიარეთ ბოლო წლების მანძილზე, არ ეუბუებოდა, მაგრამ არ წუნუნებდა და არავის აწუხებდა. ხოლო თუკი მისი დახმარება დასჭირდებოდა ახლობელსა თუ უბრალოდ ნაცნობს, მაშინვე მხარში დაუდგებოდა და ტკივილს შეუმსუბუქებდა.

ამ დღეებში ქალბატონ მარადი ქაქაშიძეს 80 წელი შეუსრულდებოდა. სამწუხაროდ, იუბილემდე რამდენიმე თვით ადრე გავატირებდა.

ოჯახი, ერთადერთი ვაჟი — ლევან ზანგურაშვილი, რომელიც ნადრევად დაქვრივებული მარტო გაზარდა. უამრავი წელიწად იმას ასწავლიდა, როგორ ეცხოვრა ისე, რომ საკუთარ ღირსებასთან კომპრომისზე არ წასულიყო. ამის მაგალითი თვითონ ქალბატონი მარადი იყო. გაჭირვებას, რომელიც ყველამ ერთად გამოვიარეთ ბოლო წლების მანძილზე, არ ეუბუებოდა, მაგრამ არ წუნუნებდა და არავის აწუხებდა. ხოლო თუკი მისი დახმარება დასჭირდებოდა ახლობელსა თუ უბრალოდ ნაცნობს, მაშინვე მხარში დაუდგებოდა და ტკივილს შეუმსუბუქებდა.

ამ დღეებში ქალბატონ მარადი ქაქაშიძეს 80 წელი შეუსრულდებოდა. სამწუხაროდ, იუბილემდე რამდენიმე თვით ადრე გავატირებდა.

გარდაცვალებული; მის უმცროს კოლეგებსა და ლევანის მეგობრებს კი შემოგვარჩა სხოვნა კეთილშობილი ქალბატონისა, რომელმაც ამქვეყნად დატოვა ნათელი კვალი და იმქვეყნად გაიყოლა დიდი სიყვარული.

გაზეთი „საქართველო“ და მსოფლიოს რედაქცია

ირაკლი თოდუა თანაუგრძნობს რამაზ შვანიას, მამის კარლო შვანიას გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ვანო ხვიბლიანი ღრმა მწუხარებით იუწყება ლილვა სვიზლიანის გარდაცვალებას და თანაუგრძნობს განსვენებულის ოჯახს. პანაშვიდი 30 ნოემბერს; გამოსვენება 1 დეკემბერს, 14 საათზე სასტუმრო „ამირანიდან“ (უნივერსიტეტის ქუჩა №6, სპორტკომპლექს „ქაიხოსტასთან“).

საქართველო მსოფლიოს რედაქცია
პოლიტიკა, ეკონომიკა, სპორტი, კულტურა, კვანძები, ღირსეულობა, ისტორია, გლობალიზაცია, დიალოგი, PDF, TV

ესტუბიკატი ჩვენს სივს

http://www.geworld.ge

მთავარი რედაქტორი **ირაკლი თოდუა**
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: info@geworld.net

მედიანიუსი საინფორმაციო სააგენტო
http://www.medianews.ge